

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

**ÖYKÜLEŞTİRME YÖNTEMİNE DAYALI EĞİTİMİN BEŞ YAŞ GRUBUNDAKİ
ÇOCUKLARIN İLKÖĞRETİME HAZIR BULUNUŞLUK SEVİYELERİNE
ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Elif ÖZSARI

ÇANAKKALE

Temmuz,2017

T.C.
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı

**Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Eğitimin Beş Yaş Grubundaki Çocukların
İlköğretime Hazır Bulunuşluk Seviyelerine Etkisinin İncelenmesi**

Elif ÖZSARI
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Doç.Dr. Havise ÇAKMAK GÜLEÇ

Çanakkale
Temmuz,2017

Taahhütname

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Eğitimin Beş Yaş Grubundaki Çocukların İlköğretime Hazır Bulunuşluk Seviyelerine Etkisinin İncelenmesi**” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve değerlere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

14.../07./2017

Elif ÖZSARI

Onay

[Elif ÖZSARI] tarafından hazırlanan çalışma 14/07/2017 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve [Yüksek Lisans] tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Referans No:10155237

	Akademik Unvan	Adı SOYADI	İmza
Danışman	Doç. Dr.	Havise ÇAKMAK GÜLEÇ	
Üye	Doç.Dr.	Serkan TİMUR	
Üye	Yrd. Doç. Dr.	Kazım BİBER	

Tarih: 20.07.2017...

İmza:

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Önsöz

“Yardım ve kurtuluş ancak çocuklardan gelebilir, çünkü insanı insan yapan çocuklardır.”

Maria MONTESSORI

Tüm Dünya’da ve ülkemizde eğitim toplumda oldukça önemli bir yer kaplamaktadır. Yapılan yeni araştırmaların ışığında ortaya çıkmıştır ki beyin gelişiminin büyük bir bölümünün tamamlandığı yaş aralığı 0-6 yaştır. Bu yüzden gün geçtikçe 0-6 yaş aralığındaki çocuklara verilen önem artmaktadır. Ayrıca değişen ve gelişen topluma ayak uydurabilmek amacıyla farklı eğitim yöntemleri ortaya atılmaktadır. Montessori Eğitimi, Waldorf Eğitimi, Orff Eğitimi en çok bilinen yeni yaklaşımlardan birkaçıdır. Öyküleştirme yöntemi ise ülkemizde henüz çok fazla tanınmamakta olan ancak dünyanın pek çok yerinde yeni yaklaşımlar ışığında kullanılan bir eğitim yöntemidir.

Bu çalışmanın birinci bölümünde araştırmanın problem durumu, araştırmanın önemi, araştırmanın amacı, sınırlılıkları ve varsayımlarından bahsedilmiştir. İkinci bölümünde konu ile ilgili kuramsal görüş ve araştırmalara değinilmiştir. Araştırma modeline, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizleri hakkındaki bilgilere üçüncü bölümde değinilmiştir. Bulgular ve yorumlara dördüncü bölümde; araştırmanın sonuç, tartışma ve önerilerine ise beşinci bölümde değinilmiştir.

Çalışmamın gerçekleşmesinde engin bilgi ve tecrübelerinden beni mahrum bırakmayan, her zaman yanımda olduğunu bana hissettiren, zamanını benden hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam Doç.Dr. Havise ÇAKMAK GÜLEÇ’e, görüşleri ve önerileriyle beni yönlendiren, babacan tavrı ile her zaman yanımda olduğunu bana hissettiren Anabilim Dalı Başkanı Yrd.Doç.Dr. Haydar DURUKAN’a, veri analizlerimde ve yorumlamalarımnda bana her zaman yardımcı olan, zamanını ve emeğini benden esirgemeyen, her zorda kaldığımda yanımda olan ve bana destek olan Araştırma Görevlisi

Dr. Serdar ARCAGÖK'e, Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin sahibi olan ve benimle değerli zamanını paylaşıp, ölçeğin uygulanışı öğreten ve uygulama izni veren Yard.Doç.Dr. Özgül POLAT'a, bugüne kadar maddi ve manevi varlığını benden hiç esirgemeyen sevgili annem Melahat ÇETİNKAYA ve babam Suat ÇETİNKAYA'ya, tüm yüksek lisans hayatım boyunca bana destek olan sevgili eşim Bahtiyar ÖZSARI'ya teşekkür ederim. Ayrıca akademik anlamda ilerlememde beni her zaman destekleyen ve beraber yüksek lisans mülakatına girmeye karar verdiğim ancak amansız bir hastalığın ellerinde yaşamını yitiren canım arkadaşım Ufuk Emre SARI'ya teşekkürlerimi bir borç bilir ve bu çalışmamı ona adamaktan onur duyarım.

Özet

Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Eğitimin Beş Yaş Grubundaki Çocukların

İlköğretime Hazır Bulunuşluk Seviyelerine Etkisinin İncelenmesi

Bu çalışmada Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitim alan beş yaş grubu çocukların ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerindeki değişimin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın evrenini Balıkesir ili Edremit ilçesindeki okul öncesi eğitimine devam eden beş yaş grubu öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Balıkesir ili Edremit ilçesindeki Sarıkız Anaokulunda yarım gün eğitim almaya devam eden devam eden beş yaş grubu 46 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Özgül POLAT tarafından oluşturulan Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Marmara İlköğretime Hazır oluş ölçeğinin Gelişim Formu örneklemin her bir gelişim alanı hakkında bilgi edinebilmek amacıyla çalışmada yer alan öğrencilerin öğretmenleri tarafından doldurulmuş, Uygulama Formu ise temel akademik beceriler açısından veriler elde edebilmek amacıyla araştırmacı tarafından her öğrenciye bire bir uygulanmıştır.

Verilerin analizinde SPSS 18.00 programından Parametrik Olmayan Testler grubunda bulunan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitim alan beş yaş grubu çocuklarda Matematik becerileri, Fen Becerileri, Zihinsel Ve Dil Gelişimleri, Sosyo-Duygusal Gelişimleri ve Özbakım Becerileri arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Öyküleştirme Yöntemi ile eğitim gören ve görmeyen çocuklar arasında çizgi çalışmaları, fiziksel gelişim, labirent çalışmaları, ses çalışmaları, arasında anlamlı bir fark oluşmamıştır. Bu çalışmalarda anlamlı farkın oluşmamasının nedeni olarak Öyküleştirme yöntemi kullanılarak hazırlanan plânda bu becerilere çok fazla yer verilmemiş olması gösterilebilir. Ayrıca deneye başlamadan önce yapılan ön test çalışmasında kontrol grubu öğrencilerinin sosyo-duygusal gelişimi, özbakım becerileri ve zihinsel ve dil gelişimi alt boyutlarında daha

başarılı oldukları saptanmıştır. Ancak ön test çalışmalarında ölçeğin diğer 6 alt boyutunda anlamlı fark çıkmadığı için deneyin yapılmasında herhangi bir sakınca görülmemiştir. Ayrıca okul öncesi grubu çocuklarına zekâ testi veya bunun gibi herhangi testler uygulanamadığı için maalesef tüm alanlarda eşitleme yapmak olanaksızdır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretime hazır oluş, öyküleştirme yöntemi, yapılandırmacı yaklaşım, okul öncesi eğitim

Abstract

An Analysis of the Effect of Narrative Method Based Education on the Levels of Primary Education Readiness for five-year-old Children

Creativity

In this study, it is aimed to investigate the changes in primary education readiness levels of five-year-old children who are educated on the narrative based method.

The universe of this study consists of five-year-old group students who continue to pre-school education in the Edremit district of Balıkesir province. The sample of the research consists of 46 students who are continuing to take half day education in Sarıkız Kindergarten in Edremit, Balıkesir. The Marmara Primary School Readiness Scale formed by Özgül POLAT was used in the collection of the data. In order to obtain information about each developmental area from the Marmara Primary Education Readiness Scale's Developmental Sample, each student was individually administered by the researcher in order to obtain data from the perspective of basic academic skills.

In the analysis of the data, the Wilcoxon Marked Ranks Test, which is included in the Nonparametric Tests group, was applied to the SPSS 18.00 program. According to the results of the research, there was a significant difference among the mathematical skills, science skills, mental and language skills, socio-emotional skills and self-care skills in five-year-old children who were taught on the narrative based method. There was no significant difference among line-work, physical skills, labyrinthine skills, and sound skills in the children who were and were not educated by the Narrative Method. The reason why there is no meaningful difference in these studies is that the plan prepared by using the Narrative method has not been given much place to these skills. Moreover, it was determined that the control group students were more successful in the socio-emotional

skills, self-care skills and mental skills sub-dimensions in the pre-test study before the experiment started. However, no significant difference was found in the other six subscales of pre-test studies, so no inconveniences were observed in the experiment. Unfortunately, it is not possible to equalize the pre-school group in all areas, because the wit test or any other tests like this can not be applied to them.

Key Words: School Readiness, Storyline Method, Early Childhood Education, Constructivist approach

İçindekiler

Taahhütname.....	i
Onay	ii
Önsöz	iii
Özet.....	v
Abstract.....	vii
İçindekiler	ix
Tablolar Listesi	xv
Kısaltmalar Listesi	xx
Bölüm I: Giriş	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi	6
Araştırmanın Varsayımları	7
Araştırmanın Sınırlılıkları	7
Kavram ve Terimler	8
Okul Öncesi Eğitim.....	8
Öyküleştirme Yöntemi.....	8
Hazır Bulunuşluk	8
Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği	9
Bölüm II: Kuramsal Çerçeve	10
Araştırmanın Kuramsal Temeli	10
Okul Öncesi Dönemde İlköğretime Hazır Bulunuşluk	10
İlköğretime Hazır Bulunuşluğun Teorik Temelleri	13
Gelişimsel Görüş.....	13

Çevresel Görüş	14
Sosyal- Yapısalcı Görüş	14
İnteraktif Görüş	15
İlköğretime Hazır Bulunuşluğu Etkileyen Faktörler	15
Fiziksel Faktörler	15
Zihinsel Faktörler	18
Duygusal Faktörler	18
Çevresel Faktörler	20
Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yapılan İlköğretime Hazırlık Çalışmaları	21
Matematiksel Becerilerin Gelişimi	21
Sınıflama ve Gruplama	22
Bilimsel Düşünme Becerilerin Gelişimi	27
Okuma Yazmaya Hazırlık Becerilerinin Gelişimi	30
Dikkat ve Hafıza Becerilerinin Gelişimi	32
Duygusal Gelişimi	33
Dil Gelişimi	35
Motor Becerilerinin Gelişimi	35
Özbakım Becerilerinin Gelişimi	37
Öyküleştirme Yöntemi	38
Öyküleştirme Yönteminin Tarihi	38
Öyküleştirme Yönteminin Yapısı	40
Öyküleştirme Yönteminde Öğretmen	44
Öyküleştirme Yönteminde Öğrenci	47
Öyküleştirme Yönteminin İlkeleri	48
Öyküleştirme Yöntemi İle Diğer Yöntemler Arasındaki Bağlantılar	52

İlgili Araştırmalar	53
İlköğretime Hazır Oluşla İlgili Yurt içi Araştırmalar	53
İlköğretime Hazır Oluşla İlgili Yurt dışında Yapılan Araştırmalar	58
Öyküleştirme Yöntemi ile İlgili Yurt içinde Yapılan Araştırmalar	61
Öyküleştirme Yöntemi İle İlgili Yurt dışında Yapılan Araştırmalar	65
Bölüm III: Yöntem.....	69
Araştırmanın Modeli	69
Evren ve Örneklem.....	69
Katılımcılarla İlgili Demografik Bilgiler.....	70
Veri Toplama Aracı.....	74
Kişisel Bilgiler Formu	74
Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği.....	74
Deneysel Süreç	75
Veri Toplama Araçlarının Uygulanışı.....	83
Verilerin Analizi.....	84
Bölüm IV: Bulgular Ve Tartışma	86
Deneysel Grubu Ve Kontrol Grubu Ön Testleri Karşılaştırma.....	86
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	86
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma.....	87
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma.	88
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	89

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Lâbirent Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	90
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	91
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	92
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	93
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma	94
Deney Grubu Ve Kontrol Grubu Son Testleri Karşılaştırma	95
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	95
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	96
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	99
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	102
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Lâbirent Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	103
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	104
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	106

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	108
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma	109
Deney Grubu Ön Testleri İle Son Testleri Karşılaştırılması	112
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	112
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	113
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	114
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	115
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Labirent Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	116
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	117
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	118
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	119
İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma	120
Bölüm V: Sonuç ve Öneriler	121
Sonuç	121

Öneriler	122
Kaynaklar	124
Ekler Listesi	144
Ek A: Kişisel Bilgiler Formu	144
EkB: Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Oluşturulan Yedi Haftalık Günlük Çalışma Planı	146
Ek C: Balıkesir Valiliği Tez İzin Belgesi	154
Ek D: Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği	155
Ek E: Planla İlgili Resimler	206
Özgeçmiş.....	209

Tablolar Listesi

Tablo No.	Başlık	Sayfa
1	Katılımcıların Demografik Özellikleri..... Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Çizgi Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli	71
2	Sıralar Testi Sonuçları ..... Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	86
3	..... Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fen Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli	87
4	Sıralar Testi Sonuçları ..... Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fiziksel Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli	88
5	Sıralar Testi Sonuçları ..... Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Labirent Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	89
6	.....	90

7	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Matematik Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	91
8	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Özbakım Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	92
9	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Ses Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	93
10	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel ve Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	94
11	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Çizgi Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	95
12	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	96

13	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fen Becerileri Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	99
14	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fiziksel Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	102
15	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Labirent Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	103
16	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Matematik Becerileri Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	104
17	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Özbakım Becerileri Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	106
18	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Ses Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	108

19	Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel ve Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	109
20	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Çizgi Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	112
21	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	113
22	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fen Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	114
23	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fiziksel Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	115

24	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Labirent Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	116
25	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Matematik Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	117
26	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Özbakım Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	118
27	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Ses Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	119
28	Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	120

Kısaltmalar

AKT :	Aktaran
ED:	Editör
VB:	Ve benzeri
CM:	Santimetre
N:	Örneklemdaki denek sayısı
Z:	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi
SIRA ORT:	Sıra Ortalaması
MEB:	Milli Eğitim Bakanlığı
VD:	Ve Diğerleri

Bölüm I: Giriş

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın problem durumuna, araştırmanın amacına, önemine, sınırlılıklarına, varsayımlarına ve tanımlarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Zembat(2005), okul öncesi eğitimi; çocuktaki yeteneklerin gün yüzüne çıkmasına, gelişimi için gerekli olan ihtiyaçların giderilmesine, yaşamın temelini oluşturan alışkanlıkların oluşturulmasını sağlamaktadır. Ayrıca Oktay ve Unutkan(2003), çocuk için okula başlamanın onun hayatındaki en önemli olaylardan biri olduğunu belirtmektedir. Çocuk, hayatında ilk defa belirli bir plan çerçevesinde etkinlikler yapmakta, kurallara uymayı öğrenmekte, öğretmenin yönergelerine uygun olarak hareket etmekte ve okuma yazma gibi derslerle ilk defa yüz yüze gelmektedir. Bu yüzden birinci sınıf, temel yaşam becerilerinin sağlanması için son derece önemlidir.

Yapılan birçok araştırmada okul öncesi eğitimin çocukların tüm yaşamlarını etkilediği, sosyalleşme becerilerinin gelişimini sağladığı ayrıca çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin gelişimi için son derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Tozar (2011)'a göre okul öncesi eğitimin önemi çocuğun ilköğretim yaşamının ilk yıllarında olumlu etkilerini gösterebilmektedir. Okul öncesi eğitim sayesinde olumsuz şartlarda yaşamına devam eden çocuklarda son derece olumlu etkileri olmakta ve onların hayata kazandırılmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca çocuklar okul öncesi eğitim kurumlarında işbirliği, yaşlılarıyla ilişkiye girerek toplum kurallarını öğrenmeyi öğrenerek topluma girişin ilk aşamasını tamamlayabilmektedir. Keys ve arkadaşlarının (2012) yaptığı çalışmalar ekonomik anlamda sıkıntı yaşayan ailelerin çocuklarının ilköğretime hazır oluş seviyelerinin okul öncesi eğitim ile arttığını göstermektedir.

Unutkan(2003)'a göre çocukların ilköğretime hazır oluşları sadece okuma yazma çalışmalarına hazır olmaları ile açıklanamaz. Çocuğun ilköğretime hazır olması için ayrıca

motor, sosyal, bilişsel ve dil becerilerinin de belirli bir noktaya gelmiş olması gerekmektedir. Ayrıca Polat Unutkan (2006)'ın yaptığı başka bir çalışmada ilköğretime hazır oluşun, sosyal ve entelektüel gelişimlerinde içine alan bir kavram olduğunu dile getirmektedir. Buna göre öğrencilerin sosyal ve zihinsel bir hazırlık boyutuna girmeleri gerekmektedir. Zihinsel hazırlık süreci, çocukların sınıf içerisinde kullanılan dili anlayıp konuşabilmesi ve sınıf içerisinde aktif bir rol oynayabilmesini, etkinliklere katılım derecesini gösterir. Sosyal hazırlık süreci ise, çocuğun ailesi dışında sınıf içerisindeki veya sınıf dışı ortamlardaki kişilerle iletişime girebilme, ortak paylaşımlarda bulunabilme sürecini ifade etmektedir.

Koçyiğit(2009)'e göre ilköğretime hazır bulunuşluk, çocukların bireysel farklılıkları göz önüne alınarak her çocuğun farklı zamanlarda tamamladığı, çocuğun tüm gelişim alanlarındaki değişimin sağlandığı, öğrenme için gerekli altyapının oluşturulduğunu gösteren bir kavramdır.

Çocukların okul dönemleri boyunca değişim ve gelişimlerini sağlayabilmek adına birçok yaklaşım ortaya çıkmaya başlamıştır. Daha önceden eğitimde öğretmenin ön planda olduğu yaklaşımlar kullanılırken değişen ve gelişen teknoloji ve insan bilimi ile ilgili yapılan çalışmalar öğrencinin ön planda olduğu yaklaşımlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu yaklaşımların en çok kullanılanı yapılandırmacı eğitim yaklaşımıdır. Yapılandırmacı eğitim yaklaşımı sayesinde öğrencilerin ön planda olduğu, bilgiyi öğretmenin verdiği değil, öğrencinin kendi çabaları sayesinde sahip olabileceği bir eğitim yaklaşımıdır. Yapılan çalışmalar yapılandırmacı eğitimle eğitim alan okul öncesi dönem çocuklarının ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinde olumlu etki sağladığını göstermektedir.

Akman, Büyüktaşkapu ve Çeliköz (2012), yapılandırmacı öğrenme ortamlarında yapılan eğitimin, geleneksel eğitime göre daha çok öğrenci merkezli olduğunu, ilgi çekici bir yapıya sahip olduğunu, çocukların öğrenmeye karşı olan motivasyonlarını arttırdığını,

kalıcı öğrenmeler sağladığını, çocukların bilişsel, motor, dil gelişimlerini pozitif yönde etkilediğini, günlük yaşamdaki olayların çocuklar için daha anlaşılır olmasını sağladığını ve ailelerin hem okula hem de çocuğa karşı pozitif tutumlar geliştirmesini sağladığını belirtmektedirler.

Dünya’da yapılandırmacı yaklaşımla ilgili birçok yeni yöntem geliştirilmiştir. Montessori eğitimi, Waldorf eğitimi, Reggio Emilia yaklaşımı ülkemizde en çok bilinen ve okul öncesi eğitimde kullanılan yaklaşımlardandır. Ancak 1980’li yılların sonuna doğru İskoçya’da yapılandırmacı yaklaşımdan yola çıkılarak yeni bir yöntem ortaya atılmıştır. Storyline olarak adlandırılan eğitim yöntemi ülkemizde ilk olarak Güney (2003) tarafından araştırılmıştır ve Türkçeleştirilmesi Güney(2003) tarafından “Öykü tabanlı öğrenme” olarak yapılmıştır. Yiğit(2007) ve Tepetaş(2011) tarafından bu yaklaşıma “Öyküleştirme Yaklaşımı” adı verilmiştir. Bu çalışmada da “Öyküleştirme Yöntemi” olarak kullanılmıştır.

Yiğit(2007)’e göre öyküleştirme yöntemini diğer yöntemlerden ayıran en temel nokta çocukların sahip olduğu bilgiler kullanılarak anahtar sorular aracılığıyla yeni hipotezler geliştirilip, deneme yanılma yöntemi aracılığıyla çocukların mevcut bilgilerine yeni bilgiler eklenebilmesidir. Bell(2007)’e göre, doğru bir öykü için sırasıyla kurgu, karakter, hikâyeye başlamak için olay, hikâyede zirve ve son olarak tüm hikâyeyi gözden geçirme şeklinde bir sıra izlemelidir. Başlangıç olarak, çocuklarla birlikte, çocukların yaratıcıları ön plana alınarak anahtar sorudan yola çıkılarak bir kurgu oluşturulur. Daha sonra hikâyede geçen karakterler tasvir edilir ve oluşturulur. Anahtar sorular aracılığıyla, hikâye genişletilir ve çocuklar daha sonra hikâyede yaşanabilecek gelişmelere öneriler getirirler. Son olarak hikâyeyi bitirebilmek amacıyla kutlama veya yapılan çalışmaların sergilenmesi gerçekleştirilir. Hikâye sonuçlandıktan sonra, çocuklara bu çalışmada neler öğrendikleri ve nasıl geliştirilebileceği gibi sorular sorulur ve yapılan çalışmaların incelenmesi sağlanır.

Araştırmanın Amacı

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni okul öncesi eğitim programı (2013) yapılandırmacı yaklaşım çerçevesinde hazırlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının okul öncesi eğitimde yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarına ne kadar önem verdiği bu programdan görülebilmektedir. Öyküleştirme yöntemi de yapılandırmacı yaklaşım ışığında geliştirilen bir yöntem olarak gözümüze çarpmaktadır. Creswell(1997)'inde belirttiği gibi öyküleştirme yöntemi yapılandırmacı yaklaşımda da görüldüğü gibi eski bilgilerin üzerine yeni bilgilerin inşa edildiği, ancak yeni bilgilerin öğrencilerle birlikte yapılan çeşitli aktivitelerle işlendiğini belirtmektedir. Bu süreçte öğrenciler aktif bir rol almaktadırlar. Bu yöntemde öğrencilerin kendi deneyimleri yoluyla yeni bilgiler elde edebilmesi amacıyla bir öykü inşa edilir. Yöntemin doğru bir şekilde uygulanabilmesi için kilit noktalar vardır. Bu noktalar; olayların belirli bir süreç içerisinde gerçekleşmesi, olayların içerisine hayali bir karakterin yerleştirilmesi, bir olay oluşturulması ve bu olayın içerisine gerçek hayattan problemler serpiştirilmesidir.

Scarborough(1998) 'a göre erken çocuklukta bilişsel ve dil becerileri yaşamın ileriki yıllarını etkilemektedir. Ayrıca ilköğretimdeki okuma-yazma becerilerinin gelişiminin temeli okul öncesi yıllarında atılmaktadır. Wesley ve Byusse(2003)'e göre okula hazır bulunuşluk son derece karışık bir kavramdır. Bu yüzden okula hazır bulunuşluk kavramını dört farklı şekilde yorumlanması gerektiğini söylerler. Bunlardan birinci bakış açısı, okula hazır bulunuşluk kavramının çocuğun tüm alanlardaki gelişimine bağlı olduğunu ve bu gelişimin aşamalar halinde geliştiğini söylemektedir. İkinci bakış açısı, okula hazır bulunuşlukta çevrenin etkisinin çok fazla olduğunu, hazır bulunuşluk için çevreden gelen uyaranlar sayesinde gelişebileceğini söylemektedir. Üçüncü bakış açısı, okula hazır bulunuşlukta hem çevrenin hem de çocuğun kendi gelişiminin birlikte rol oynadığını

söylemektedir. Dördüncü bakış açısı ise, okula hazır bulunuşluğun hem okulun katkısı ile olduğunu hem de çevre ile etkileşim sonucu oluştuğunu söylemektedir.

Alisinanoğlu(2013), okula hazır olmayı dört ana başlık altında incelemiştir:

1. Fiziksel faktörler. Çocuğun boyu, ağırlığı ve genel sağlığı, fiziksel becerileri, küçük ve büyük kaslarının gelişimi, doğumdan önce veya sonra çocuğun içinde yaşadığı çevre şartları olarak belirtilmektedir.

2. Bilişsel faktörler. Çocuğun zekâ gelişimi, akıl yürütme, belirli bir problemin üstesinden gelebilme gibi zihinsel davranış örüntüsü sergileyebilme becerilerini, yönergelere uygun davranış sergileyebilme ve çevresinde olan olayları anlamlandırıp, buna uygun olarak karşılık verme, sosyalleşme becerilerinin gelişimi ve bulunduğu kültüre uygun davranış gösterebilme gibi durumları içermektedir.

3. Sosyal duygusal faktörler. Duygularını açıklayabilme, empati ve sempati becerilerini geliştirme, çevre ile olumlu iletişim sağlayabilme, güvenilir ilişkiler içerisinde girebilme, kurallara uyma ve çevre ile işbirliği halinde çalışabilme gibi durumları kapsamaktadır.

4. Çevresel faktörler. Ebeveynlerin çocuklarına ve onların eğitim hayatına karşı davranışları, sosyal ve ekonomik durumu, çocuğun okul hayatına devam eden bir yakının bulunması, yaşanılan ortamda görsel ve işitsel iletişim araçlarının olması, çocuğun üzerinde yazı bulunan malzemeler ile karşılaşması, çocuğun içinde bulunduğu çevrenin fiziksel boyutu veya eğitim olanakları gibi durumları içermektedir.

Araştırmamızın amacı öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkisinin incelenmesidir. Bu genel amaçtan yola çıkarak aşağıda belirtilen alt amaçlar oluşturulmuş ve bu amaçlara cevaplar aranmaya çalışılmıştır.

Alt Amaçlar

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin gelişiminde etkili olup olmadığının araştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda alt amaçlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki zihinsel-dil gelişimi açısından anlamlı bir fark var mı?
2. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki sosyal-duygusal gelişimi açısından anlamlı bir fark var mı?
3. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki fiziksel gelişim açısından anlamlı bir fark var mı?
4. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki öz-bakım becerilerinde anlamlı bir fark var mı?
5. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki matematik becerileri gelişimlerinde anlamlı bir fark var mı?
6. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki fen becerileri gelişimlerinde anlamlı bir fark var mı?
7. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki ses çalışmaları gelişimlerinde anlamlı bir fark var mı?
8. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki çizgi çalışmalarının gelişimlerinde anlamlı bir fark var mı?
9. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitim alan 5 yaş çocuklarındaki labirent çalışmalarının gelişiminde anlamlı bir fark var mı?

Araştırmanın Önemi

Okul öncesi eğitimine devam etme temel amaçlarından birisi de ilköğretime hazır bulunuşluktur. Türkiye’de okul öncesi dönem çocuklarını ilköğretime hazır bulunuşluk

seviyelerinin artırılması için çeşitli yaklaşımlar kullanılmaktadır. Kullanılan yaklaşımlar çocuk merkezli olmakla birlikte yapılandırmacı eğitim müfredatına göre düzenlenmiştir. Öyküleştirme yaklaşımı da yapılandırmacı eğitim müfredatına göre düzenlenen, çocukların kendi deneyimleri ile öğrenmelerine imkân sağlayan bir yaklaşımdır. Ancak Türkiye’de Öyküleştirme yaklaşımı ile ilgili araştırma ve kaynaklar maalesef çok sınırlıdır. Bu çalışma sayesinde Dünya’daki yeni yaklaşımlardan biri olarak görülen Öyküleştirme yaklaşımının okul öncesi dönemdeki çocuklarının ilköğretime hazır bulunuşluk düzeylerini ne derecede etkilediği saptanmak istenmiştir. Kullanılan ölçek okul öncesi dönem çocuklarının tüm gelişim alanlarını incelediği için Öyküleştirme yaklaşımının okul öncesi dönem çocuklarında hangi alanlarda ne kadar fark yarattığı net bir şekilde görülebilmesi sağlanacaktır. Ayrıca tüm yurtiçi ve yurtdışı kaynaklar incelendiğinde öyküleştirme ve ilköğretime hazır bulunuşluğu aynı anda inceleyen herhangi bir çalışma bulunamamıştır. Bu yüzden yapılan çalışmanın alana çok büyük katkılarının olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada aşağıdaki varsayımlar kabul edilecektir:

1. Örnekleme alınan 5 yaş grubu çocukları evreni yeterince temsil edebilir.
2. Çalışma grubunu oluşturan çocukların ilköğretime hazır oluş seviyeleri birbirine benzerdir.
4. Araştırmada çocukların ölçekteki cevapları, çocukların gerçek düşüncelerini göstermektedir.
5. Araştırmada öğretmenlerin doldurduğu formların öğretmenlerin gerçek düşüncelerini belirtmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma;

1. 2015-2016 öğretim yılında Balıkesir ili Edremit ilçesindeki Sarıkız Anaokuluna devam eden 5 yaş grubu çocuklarla sınırlıdır, 2015-2016 öğretim yılı toplanan verilerle, veri toplama süreci uygulamacı tarafından yapılan gözlemler ve Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin (matematik becerileri, çizgi çalışmaları, fen becerileri, ses çalışmaları, zihinsel gelişimi, labirentler, sosyo-duygusal gelişimi, fiziksel gelişimi, öz-bakım becerileri) uygulanması ile sınırlıdır.

2. Eğitim süreci öyküleştirme yöntemi kullanılarak hazırlanan 7 haftalık ilköğretime hazır oluş uygulaması ile sınırlıdır.

Kavram ve Terimler

Okul Öncesi Eğitim. Ural ve Ramazan(2007), 0-6 yaş dönemi çocukların tüm gelişim alanlarına yönelik olarak planlı bir şekilde hazırlanan çeşitli eğitim etkinliklerinin bütününe okul öncesi eğitimi denildiğini söylemektedir. Bir başka açıdan okul öncesi eğitimi “ çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan, çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan, bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreci” olarak da tanımlanabilir (Aral vd., 2002).

Öyküleştirme Yöntemi. Öğrenmeyi ayrıntılı bir şekilde düzenleyip, 6-8 hafta gibi bir süreç içinde gerçekleştiren, belirli bir olay içerisinde karakterlerle birlikte çalışmaların yapıldığı, gerçek hayatta karşımıza çıkabilecek problemlerin kullanıldığı, belirli disiplinlerden yararlanılarak öğrenmenin yapıldığı yaklaşım türüdür (Bell, 2003; Bell ve Harkness, 2006; Creswell, 1997; Güney, 2003).

Hazırbulunuşluk. Biber(2014), hazır bulunuşluk kavramının, sadece okuma-yazma becerisi kazanmakla sınırlandırılmaması gerektiğini belirtmektedir. Şahin, Sak ve Tuncer(2013), hazır bulunuşluk kavramının okuma- yazma becerileri ile sınırlandırılmayıp, ayrıca çocuğun fiziksel, dil, sosyo-duygusal gelişimlerini de kapsayan bir süreç olduğunu

belirtmektedir.Halle, Hair, Wander & Chien(2012), ilköğretime hazır olmanın fiziksel beceriler alt boyutunda, çocuğun yaşı, boyu, ağırlığı gibi özelliklerle birlikte herhangi bir fiziksel anlamda engele sahip olma, şeker hastası olma, küçük ve büyük motor becerilerinin gelişimini ve öz bakım becerilerini de içerisinde barındırdığını belirtmektedir

Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği. Okul öncesi dönemi çocuklarının ilköğretime hazır bulunuşluklarını çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla Polat(2003) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir.

Bölüm II: Kuramsal Çerçeve

Araştırmanın Kuramsal Temeli

Bu bölümde; 60-72 Aylık Çocukların Gelişimi, Matematiksel Becerilerinin Gelişimi, Fen Becerileri Gelişimi, Ses Çalışmalarının Gelişimi, Çizgi Çalışmalarının Gelişimi, Labirent Çalışmalarının Gelişimi, Zihinsel Gelişimi, Öz Bakım Becerileri Gelişimi, Dil Gelişimi, Fiziksel Gelişim, İlköğretime Hazır Oluş Becerilerinin Gelişimi, Yapılandırmacı Yaklaşım, Öyküleştirme Yöntemi hakkında bilgi verilmiştir.

Okul Öncesi Eğitimde İlköğretime Hazır Bulunuşluk

Thorndike, kişinin belirli bir etkinliği yapmak için hazır olmasının ona mutluluk vereceğini, ancak bu etkinliği gerçekleştirilmesi engellendiğinde veya bu etkinliği yapmak için gerekli hazır oluştaya sahip olmadığı halde etkinliği yapmak için zorlandığında kişinin sinirlilik yaşayabileceğini belirtmektedir (Senemoğlu, 2013).

0-6 yaş okul öncesi dönemi beyin gelişiminin büyük ölçüde tamamlandığı ve tüm alanlarda gelişime en fazla katkı sağlandığı dönemdir. Ayrıca okula hazır bulunuşluk kavramı sadece okuma yazma becerisinin gelişimini ifade etmekle kalmaz; zihinsel, sosyal, duygusal bakımdan da tam bir hazır olma halini ifade etmektedir. Poyraz ve Dere(2001)'nin de çalışmalarında bahsettiği gibi, yapılan araştırmalarda 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişimin % 50' si 4 yaşa kadar, % 30'u 4 yaş 8 yaş arası, % 20' si ise 8 yaş 17 yaş arasında oluşmaktadır.

Kutluca, Canbulat ve Tuncel(2012)'e göre, okul öncesi dönemdeki ilköğretime hazır bulunuşlukla ilgili çalışmalar daha sonraki zamanlardaki öğrenme deneyimlerinin temelini oluşturmaktadır. Bu yüzden Türkiye'de ve Dünya'da ilköğretime hazır bulunuşlukla ilgili çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Polat Unutkan (2010)'a göre ilköğretime hazır bulunuşluk; okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuğun bu süre zarfında tüm

gelişim alanlarında desteklenerek ilköğretim döneminde kendinden beklenen davranış örüntülerini gerçekleştirebilecek boyutlara gelebilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Brooks ve Gum(2003)'a göre, okul ortamına adaptasyon sürecindeki yetenekler; çocuğun fiziksel ve motor gelişimi, sosyal ve duygusal gelişimi, öğrenme becerilerinin gelişimi, dili kullanma yeteneğindeki değişimler, zekave genel kavrayış düzeyindeki değişimlerdir. Ayrıca, çocuğun bilişsel gelişimi ve öğrenme becerisinin değişimi, öz denetim kazanabilmesi, aile ilişkilerinde güven ve sevgi ortamında yaşamını sürdürebilmesi, yaşlıları ile pozitif yönlü ilişkiler kurabilmesi fizyolojik sağlığı bu beceriler arasında gösterilmektedir. Yavuzer(2004)'e göre okula uyum sürecinde, çocuğun belirli bir zihinsel ve sosyal olgunluğa ulaşmış olmasının yanı sıra bedensel açıdan da yeterli seviyeye gelmiş olmalıdır, yoksa yeterli seviyeye gelememiş çocukların okul ortamında dışlanabileceğini belirtmektedir. Kutluca, Canbulat ve Tuncel(2012)'e göre, çocuğun tüm gelişim alanlarında hazır olması ilköğretime hazır olduğu anlamına gelmez, çocuğun ayrıca öğrenmeye hazır olması gerekmektedir. Öğrenmeye hazırlık becerilerinin içerisinde, konuşma becerileri ve dili kullanabilme becerilerinin gelişimi, işitsel herhangi bir sorunun bulunmaması ve görsel algılamada yeterlilik, kas eşgüdümünün istenilen seviyeye gelmiş olması, hareket becerileri, sayı farkındalığı, verilen yönergeye uygun hareket edebilme ve grup etkinliklerine katılmaya istekli olması gerekmektedir. Erkan(2011)'a göre, okula başlama, çocuk için yeni bir sürecin başlangıcıdır. Çocuk ilk defa ailesi dışında bir ortama karışmakta ve bu ortamda yeni kurallarla karşı karşıya kalmaktadır. Ayrıca ilköğretimin birinci sınıfında temel aritmetik becerileri, okuma yazmayı öğrenme gibi görevleri vardır. Bu görevleri eksiksiz yerine getirebilmesi için çocuğun ilköğretim sürecine uyum sağlayabilmesi için yeteri kadar ilköğretime hazır olması gerekmektedir. Polat(2010)'a göre ise çocuğun ilköğretime hazır oluşunun en iyi şekilde sağlanabilmesi için okul öncesi eğitimi almış olması gerekmektedir.

Oktay ve Polat Unutkan (2003)'a göre, okul öncesi eğitimin anlamı çocuklara okuma yazma öğretmek değil, okuma yazma eğitimi ve ilköğretime hazır oluş becerilerini gerçekleştirebilmesi için çocuğu yeterli olgunluğa erdştirebilme sürecidir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı Okul Öncesi Eğitim Programında(2013) okul öncesi eğitim müfredatı okuma yazma öğretme amacı taşımamaktadır. Ayrıca harfleri gösterme veya harfleri yazdırma çalışmaları da yoktur. Okul öncesi eğitim programı, ilköğretime geçişi kolaylaştırma ve çocukların hazırbulunuşluk seviyelerini arttırmayı amaçlamaktadır.Oktay (2010) genel anlamda çocuğun okula hazır bulunuşluğu için gerekli olanları kısaca şu şekilde maddelendirilmiştir:

1. Çocuk, kendi yapabildiklerinin farkına varabilmeli,
2. Sorumluluklarının bilincine varabilmeli ve sorumluluğunun gerektirdiği davranışları gerçekleştirebilmeli,
3. Farklılıklara karşı hoşgörü gösterebilmeli ve kabul edebilmeli,
4. Evrensel olan değerler yargılarının farkına varabilmeli,
5. Kendi ülkesi ve ülkesinin kültürünü tanıyabilmenin yanı sıra başka ülkeleri de tanıyıp onların kültürel özelliklerine saygı gösterebilmeli,
6. Kendi düşüncelerini anlaşılabilir şekilde ifade edebilmeli,
7. Sırasının gelmesini bekleme ve sabredebilmeyi öğrenmiş olmalı,
8. Arkadaşlık ilişkileri geliştirebilmeli ve devam ettirebilmeli,
9. Türkçeyi etkin bir şekilde kullanabilmeli,
10. Yorulduğunda dinlenmesi gerektiğini bilmeli,
11. Duygu ve düşüncelerini, olayları nasıl anlamlandırdıklarını ve ihtiyaçlarını anlatabilmeli,
12. Etkin bir şekilde dinleme becerisini kazanmış olmalı,

13. Gördüğü olayları veya duyduklarını anlamlandırıp sonraki zamanlarda hatırlayabilmeli,
14. Duyularını verimli bir şekilde kullanabilmeli,
15. Sırada dik bir şekilde oturabilmeli ve sıra ile arasında belirli bir aralık bırakabilmeli,
16. Dikkatini belirli bir konuda yeterli bir süre toplayabilmeli,
17. El- göz uyumunu yapabilmeli,
- 18.Sayfa üzerinde kafasını farklı yerlere doğru çevirmeden, gözlerini soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru dolaştırabilmeli,
- 19.Gözünü hem uzağı hem de yakını rahatça görebilecek şekilde kullanabilmeli,
- 20.Ses benzerliklerinin farkına varabilmeli ve seslerin birbirinden farklı ve aynı olan özelliklerini ayırt edebilmeli,
- 21.Okuma ve yazmayı öğrenmek için gerekli olan ön gereksinimlere sahip olmalı,
- 22.Çevredeki nesnelerin benzerlik ve farklılıklarını ayırt edebilmeli,
- 23.Yardım almadan giyinip soyunabilme davranışını kazanmış olmalı,
- 24.Tuvalet kontrolünü kazanmış olmalı,
- 25.Kendi kişisel temizlik ve bakımını herhangi birinden yardım almadan kendisi yapabilmelidir.

İlköğretime Hazır Bulunuşluğun Teorik Temelleri

Gelişimsel(Olgunlaştırıcı) Görüş

Uyanık Balat(2010)'a göre, ilköğretime hazırbulunuşluk dışarıdan verilen uyarıcılar aracılığıyla değil, her öğrencinin içinden gelen işaretler yoluyla anlaşılır. Yani dışarıdan yapılan herhangi bir müdahale hazır bulunuşluğu etkilememektedir. Çocukların ilköğretime hazır oluşlarını geliştirebilmek için onların kendi potansiyellerini geliştirebilmeleri için yeterli zaman tanınmalıdır. Ayrıca Gesell'in çalışmaları da bu görüşte etkindir. Bu bakışa

göre, çocukları okula hazırlamak için çocukların doğuştan getirdikleri potansiyellerinin gelişimine olanak sağlanması gerektiği savunulmaktadır. Gesell İnsan Gelişimi Enstitüsünün (1982) açıklamasına göre bu gelişme hızlandırılmaz, dolayısı ile yapılması gerekenekstra bir aktivite yoktur. Çocukların duygusal gelişimleri, sosyal gelişimleri ve zihinsel gelişimlerini sağlamada en çok ihtiyaç duyulan şey zamandır. Bu görüş, çocukların sergilemeye henüz hazır olmadıklarını davranışları sergilemelerinin doğru bir davranış olmadığını belirtmektedir. Biyolojik gelişimdeki herhangi bir sorunun kaynağı, çevre değil, çocuğun kendisidir (Dockett ve Perry, 2002).

Çevresel Görüş

NSW Parenting Centre(2003)'nin yaptığı çalışmaya göre, çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarının geliştirilmesinde dış çevre çok etkilidir. Dış çevrenin etkileri en çok sayıları, harfleri, renkleri vb. öğrenirken çok rahat bir şekilde görülebilir. Çocukların ilköğretime hazır bulunuşlukları çeşitli aktiviteler ve dış uyarıcılarla desteklenebilir. Ayrıca, bazı testler aracılığıyla ölçülebilir. Dockett ve Perry(2002)'ye göre, ilköğretime hazır bulunuşluk, dışsal kanıtlarla ortaya çıkar, çocukların bazı konularda hazır olmadıkları fark edildiğinde öğretmenlerle birlikte yeni bir plan çerçevesinde öğretim sağlanır ve çocuğun hazır bulunuşluğu bu şekilde desteklenir. Bu görüş dışsal becerilere odaklandığı için gelişimsel görüşün zıttı niteliğindedir.

Sosyal Yapısalcı Görüş

Granue(1992)'nin belirttiği gibi, çocuğun hazırbulunuşluğu içerisinde bulunduğu sosyo-kültürel çevreden etkilenmektedir. NSW Parenting Centre (2003)'nin yaptığı çalışmada, hazırbulunuşluk bir toplumdaki başka bir topluma göre değişkenlik gösterebilmektedir. Saçkes vd. (2013)'ninde bahsettiği üzere, toplumun örf ve adetleri, çocukta beklediği davranışlar, çocuğun yaşı ve deneyimlerinin bir sonucu olarak ele alınır.

Her toplumda hazır bulunuşluk değişken olduğu için bir toplumdaki diğerine çocuğun hazır olup olmadığı değişmektedir.

İnteraktif Görüş

Miessels(1999)'a göre bu görüş diğer görüşlerin bir karması niteliğindedir. Çocuğun kalıtsal olarak getirdiği donanımlar, ailenin ve çevrenin çocukla olan etkileşimi sonucu okula hazır bulunuşluk seviyesi belirlenir. Bu görüşe göre çocuğun ilköğretime hazır olup olmadığı kısa süreli yapılan testlerle anlaşılabilir, çocuğun öğretmenle birden daha çok paylaşım yapması ile ortaya koyulabilir. Bu bakış açısında çocuk ve okul arasındaki ilişki okula hazır bulunuşluğu desteklemede etkilidir. Çocuk kendi öğrenmelerine, gelişimine ve yaşadığı çevreye katılan kişi olarak dikkate alınır. Sırasıyla çocuk üzerinde çevre ve içerdiklerinin çift taraflı etkisine inanılır (Dockett, Perry, 2002).

İlköğretime Hazır Bulunuşluğu Etkileyen Faktörler

Polat(2011)'a göre ilköğretime hazır bulunuşluğu, fiziksel, zihinsel çevresel ve duygusal faktörler etkilemektedir. Ayrıca Oktay (2013)'ün düşünceleri de, bu yöndedir.

Fiziksel Faktörler

Oktay (2004)'a göre fiziksel faktörler; çocuğun yaşından istenen gelişimsel görevleri yerine getirebilecek şekilde gelişimi tamamlaması, görme, işitsel algı ve zihinsel fonksiyonlarında bir sıkıntı bulunmaması anlamına gelmektedir. Brostrom (2000)'a göre okula hazır bulunuşluk için en temel faktörlerden birisi fiziksel faktörlerdir. İşitme ve görme becerilerinde sıkıntı yaşayan çocuklarda öğrenmede sıkıntılar yaşanabilecek olup, bu yüzden okula başlamadan önce çocuklar mutlaka muayeneden geçmelidirler. Decker (1988), okul dönemindeki çocuklarda küçük kas gelişimini sağlamak için koşma, atma, tutma gibi etkinliklerin faydalı olacağını söylemektedir. Ayrıca bu yaş grubunda kız çocuklarının kalıcı dişlerinin erkek çocuklardan daha önce çıktığını belirtmektedir. İskelet sisteminin gelişimi çocukların kas gelişimine nazaran daha hızlı olmaktadır. Çocuklar altı yaşına geldiklerinde

beş-yedi buçuk cm'lik bir uzama gösterirler ayrıca ortalama iki kg. daha ağırlık kazanırlar. Beyin ağırlığı çocuk beş yaşına geldiğinde bir yetişkinin %90'ına ulaşmış olur. Ayrıca ortalama nabız 70-100 arası seyretmektedir. Çocuk yedi yaşına geldiğinde bir yetişkin kadar net görebilmekte ve duyabilmektedir. Ayrıca bu yaştaki çocuğun sesler arasındaki farklılıkları fark edebilmeleri okuma yazma için ön koşullardan birini oluşturmaktadır. Bu dönemde çocukların refleksleri gelişmiştir. Bu yaş grubundaki erkekler, koşma, atlama gibi hıza ve güce ihtiyaç duyulan çalışmalarda daha başarılıyken, kız çocukların ritim duyguları daha gelişmiş ve erkek çocuklara göre daha sakin bir yapıdadır (Akt. Yılmaz, 2003; Akt. Aslan, 2014).

Ullich ve Oberheumer (1997)'den aktaran Oktay (2013)'a göre, okula başlama yaşı ile çocuğun gelişim özellikleri paralellik göstermektedir ve ülkeden ülkeye değişim göstermektedir. Okula başlama yaşı dünyanın pek çok ülkesinde 5 ile 7 yaş arası değişim göstermektedir. Bu değişimin sebepleri arasında ülkenin eğitim programı, ülkenin coğrafi konumu, toplumun sosyo-kültürel özellikleri gibi etkenlerdir. Çocuklar İngiltere'de 5 yaşında örgün eğitime başlarlarken, İsrail, Amerika, Japonya, İtalya ve Yunanistan'da altı, İsveç ve Norveç'te yedi yaşında başlamaktadırlar. Güler(2010)'e göre, ülkemizde okula başlama yaşı altı yaş olarak kabul edilmiştir. Bu yaşı kabul edilmişindeki temel etmenler, çocuğun fiziksel ağırlığının yaşı ile orantılı olması, el göz koordinasyonunun ilkokula başlama için uygun oluşu, büyük ve küçük kas motor gelişiminin ilkokul için uygun olmasıdır. Ayrıca Oktay ve Unutkan (2005)'a göre, ilkokula başlamak için belirli bir yaşa erişmek yeterli bir ölçüt değildir, çocuğun ilkokula başlama için küçük kas becerilerinin yeterli seviyeye ulaşmış olması ve ayrıca bedensel gelişiminin yaşıdan beklenen seviyede olması gerekmektedir. Eğer çocuk boy kilo açısından veya küçük motor beceriler açısından yaşlarıyla aynı seviyeye ulaşamamışsa okuma yazma öğrenmesinde güçlükler yaşanması muhtemeldir.

Oktay(2010)'a göre, görme, işitme, el-göz koordinasyonu, sağ-sol el kullanımı, çocuğun genel sağlık durumu ve çocuğun cinsiyeti ilköğretime hazır bulunuşluk için son derece önemlidir. Çocuğun herhangi bir görme problemi yaşaması ilköğretimde başarılı olmasını engelleyebilmektedir. Ayrıca çocuğun işitme algısında gelişmiş olması gerekmektedir. Çocuğun öğretmenin söylediği yönergeleri anlayabilmesi, arkadaşları ile iletişime girebilmesi için işitme duyusunun yaşından beklenen seviyeye ulaşmış olması gerekmektedir. El-Göz koordinasyonunun da yazma becerisinin oluşmasında son derece etkili olduğu unutulmamalıdır. Yaşamın başlangıç döneminde her iki elini de kullanabilen çocuk iki yaşından itibaren bir elini daha iyi bir şekilde kullanmaya başlamaktadır. Hangi elinin seçiminin yapılacağı tamamen çocuğun beyin fonksiyonları ile ilgili bir durumdur. Çocuğun genel sağlık durumunda herhangi bir problem olması okula hazır bulunuşluğu etkileyebilmektedir. Hazırbulunuşlukta bir problem yaşamamak için çocuğun genel anlamda sağlıklı olması ve beslenmesinin yeterli ve dengeli bir şekilde yapılması gerekmektedir. Son olarak toplumda kız ve erkek çocuğa yüklenen rollerde ilköğretime hazır bulunuşluğu etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Senemoğlu (2013)'na göre dünyanın dört bir yanında çocukların somut işlemler döneminde örgün eğitime başlaması tesadüfi bir olay değildir. Çünkü bu dönemin özelliğın gösteren çocuklar, benmerkezcilikten uzaklaşıp, empati yapabilmeye başlamışlardır, nesneleri belirli özelliklerine göre sınıflandırmaya ve gruplandırma yapabilmeye başlamışlardır. Esaspehlivan(2006)'da yaptığı bir çalışmada Senemoğlu'nun söylemleri kanıtlar niteliktedir. Esaspehlivan (2006)'a göre ilkokula 68 ve 78 ayda başlayan çocukların ilkokuldaki becerileri karşılaştırıldığında 78 ayda başlayan çocukların ilköğretimde daha başarılı oldukları saptanmıştır.

Kısacası, ilköğretime hazır oluş için çocuğun fiziksel olarak gelişiminin tamamına birden bakmak çok zor olsa bile önemli olan fizyolojik faktörlerden çocuğun fiziksel

görünüşünün yaşına göre herhangi bir sorun olup olmadığına bakılması ve istenilen şekilde görebilme ve işitme yetenekleri sahip olup olmadığının ölçülmesi ve sinir sisteminde herhangi bir problem olup olmadığının belirlenmesi gereklidir. Eğer çocuğun genel olarak gelişim alanlarında bir problem varsa, sağlıklı bir beslenme düzeni yoksa veya herhangi bir sağlık problemi varsa çocuk öğrenmede güçlük yaşayacak ve ilgisi öğrenme etkinliklerinin dışına çıkacaktır ve öğrenmeye karşı ilgisinde azalma görülecektir (Alisinanoğlu, 2013).

Zihinsel Faktörler

Zihinsel etmenler; çocuğun nesnelere, insanlara ve olaylara bakarak onlar arası benzerlikler, farklılıklar ve ilişkiler kurması yoluyla geliştirdiği biliş; belirli harfler ve sesler arası ilişki kurma, şekiller ve mekânsal ilişkiler, sayılar ile bilgiler gibi toplumsal sözleşmeler hakkında bilişten oluşmaktadır (Emig, Carol ed. 2000). Oktay (2013)'a göre, zihinsel faktörler çocuğun dil becerilerinin gelişiminde kapsar. Okuma ve çocuğun okulda kendinden istenen davranışı yerinden getirebilmesi için anlayabilmesi için dil becerilerinin gelişimi de önemlidir. Arı (2008)'ya göre, Piaget'in bilişsel gelişimine göre okula yeni başlayan çocuklar somut işlemler döneminde oldukları için sosyalleşme ve düşünme becerilerinin gelişiminde bu dönemde ilerlemeler kaydedilir.

Polat (2011)'a göre, çocuğun okula hazır oluş becerilerinin gelişiminde en temel faktörlerden biri de zekâ faktörüdür. Çünkü zekâ gelişimi yaşı için gereken seviyeye ulaşan çocuklar, diğer gelişim alanlarında da olumlu bir ilerleme kat edebileceklerdir. Böylece okuma yazma öğrenmesi daha kolay olacaktır.

Duygusal Faktörler

Kandır (2003)'a göre duygusal gelişim, çocuğun kendi duygularının ne anlama geldiğini anlayabilmesi, yaşanan olaylar karşısında nasıl tepkiler verebileceğini sezebilmesi, kendi iç yaşantıları ile çevre arasında bir bağlantı kurabilmesi olayıdır. Çocuk mutlaka hayatı boyunca olumlu ve olumsuz duygu değişimleri yaşayacaktır. Ancak olumsuz

duyguların olumlu duygulardan daha fazla yaşanması çocuğun duygusal gelişimin etkileyebilmektedir ve çocukta istenmeyen davranışların oluşmasına yol açabilmektedir. Hancock (2011)'a göre, annenin duygusal davranışları çocuğun duygusal gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Annenin çocuğa duygusal anlamda aşırı bağımlı olması, çocuğa herhangi bir iş yaptırmaması veya görevler vermemesi çocuğun duygusal anlamda okula hazır bulunuşluğunu olumsuz yönde etkilemektedir. Bu tip çocuklarda okula gideceği saate yakın kusma isteği, bulantı gibi belirtiler görülebilir. Bu yüzden çocuk okula başlamadan önce çocuğu okul hakkında olumlu bilgiler verilmesi çocuğun okula karşı pozitif bir tavır takınmasını sağlayabilir. Oktay (2013)'a göre ailesi içerisinde uyum içerisinde olan çocukların okula hazır bulunuşluk seviyeleri daha yüksek boyuttadır. Ailenin okul hakkındaki olumlu tutumu, çocukla evde yaptığı aktiviteler okula hazır bulunuşluğu etkilemektedir. Aile ile kaliteli bir zaman geçiremeyen çocukların okula hazır bulunuşluklarının daha düşük oldukları görülmektedir. Yavuzer(2003)'e göre, aile ile geçirilen zamanın kaliteli olması, çocuğun okul öncesi eğitimden faydalanmış olması, aile ile birlikte sinema, tiyatro gibi aktivitelerde bulunulması, çocuğun kitap ile küçük yaşlardan itibaren tanıştırılması ve çocuğa kitap okunması çocuğun okula hazır bulunuşluğunu olumlu bir şekilde etkilemektedir.

Polat Unutkan (2003a)'a göre, duygusal açıdan sorunlar yaşayan, anneye aşırı bir şekilde bağımlı olan ve aileden ayrılırken zorluk yaşayan çocukların okuldaki etkinliklere katılım sağlaması çok zor olmaktadır. Anneden ayrılırken zorluk yaşayan çocuklar anneden ayrılmayı başardıklarında ise sınıftaki diğer arkadaşları okuldaki aktivitelerle daha önceden başladıkları ve ilerleme kat ettikleri için sınıftaki arkadaşlarından geri kalacaklar ve bu onlarda üzüntüye yol açacaktır. Araştırmalara göre duygusal anlamda problem yaşayan çocuklar okuma yazmayı öğrenmekte de güçlük yaşayacaklardır.

Çevresel Faktörler

Oktay (2004)'a göre çevresel faktörler, ailenin ve içerisinde yaşanılan çevrenin sosyal ve ekonomik anlamdaki durumu ve kültürel yaşamı ifade etmektedir. Oktay(2010)'a göre, çocuğun hayata adım attığı ilk beş yılın çocuğun gelişiminde yeri çok önemlidir. Aile tarafından ona sunulan imkânlar, ailenin sosyo-ekonomik seviyesi, yaşanılan evin bulunduğu mevki, ailedeki bireylerin kitap okuma sıklığı, ailenin kendi içerisindeki ve çocukla olan uyumu çocuğun okula hazır bulunuşluğunda önemli rol oynamaktadır. Ailesi ile kaliteli zaman geçiremeyen çocuklar, yaşından beklenen davranışları sergilemekte güçlük yaşamakta ve yaşlılarından geri kalmaktadır. Ayrıca yetersiz çevre koşulları ve yetersiz uyarılma çocuğun dil gelişimini de olumsuz yönde etkilemekte anlama ve dinleme becerilerinin, yetersiz gelişmesine sebep olmakta buda okuma yazma öğrenme olasılığını düşürmektedir.

Okado, Bierman ve Welsh(2013)'in yaptığı çalışmada, sosyo-kültürel açıdan elverişsiz ortamlardan gelen çocukların okuma yazmayı öğrenme oranları sosyo-kültürel anlamda iyi durumdaki çocuklarınkinden daha düşük olduğu saptanmıştır. Ayrıca Unutkan(2007b) tarafından Türkiye'de yapılan çalışmada bunu destekler niteliktedir. Unutkan(2007b)'ın yaptığı çalışmaya göre, çocukların yaşadıkları evin durumu çocukların ilköğretime hazır oluş seviyelerinde değişikliğe yok açmaktadır. Apartman dairelerinde yaşayan çocukların diğer çocuklara göre matematik çalışmaları, öz bakım becerileri, fen çalışmalarında, zihinsel ve dil gelişimi çalışmalarında daha başarılı oldukları saptanmıştır. Çocuğun yaşadığı evde 3+1 ev sisteminin olması ve çocuğun kendi odasının evde bulunmasının Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin fiziksel gelişim ve öz bakım becerilerinin gelişimi alt boyutları dışında diğer tüm gelişimlerini olumlu etkilediği saptanmıştır. Bierman ve arkadaşlarına göre (2008), ekonomik yönden negatif şartlarda yaşayan çocukların ilköğretime hazır oluşun sosyo-duygusal alt boyutu yönünden akranlarına göre daha düşük

oldukları saptanmıştır. Böyle bir çevrede yaşamaya devam eden çocukların % 40'ından çoğunda sosyalleşme ile birlikte iletişim becerilerinde yaşıtlarına göre geride kalma ve %20'sinden çoğunda, okula uyum sıkıntıları görölmektedir.

Sosyo-ekonomik yönden olumsuz koşullarda yaşamına devam eden çocuklar hem ekonomik hem de gelişim alanlarında yetersizlikler içerisinde örgün eğitime başlamaktadırlar. Bu şekilde yaşamına devam eden çocukların yaşadıkları ortamda okul yaşantısına ve öğrenme deneyimlerine daha az önem verildiği için bu çocuklar akademik anlamda başarısız olmaya yönünde eğilim göstermektedirler (Wright vd., 2000; Bierman vd., 2008).

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yapılan İlköğretime Hazırlık Çalışmaları

Matematiksel Becerilerinin Gelişimi

Matematiksel düşünme becerisi; tahminde bulunabilme, özelden genele veya genelden özele düşünme becerileri, tasvir yeteneği, genelleme yapabilme gibi karmaşık süreçlerin birleşimi olarak tanımlanabilir (Alkan ve Bukova-Güzel, 2005). Tokgöz(2006)'e göre, çocuklar hayatlarının ilk dönemi olan erken çocukluk döneminde matematiği öğrenmeye başlarlar. Bazı matematiksel terimleri(büyükük, sayı, şekil,miktar) çözümlenmeye başlarlar. Piaget(1965)'e göre, çocuklar matematiksel terimleri somut işlemler döneminde kavramaya başlarlar. İşlem öncesi dönemde çocuklar yeteri bilişsel ve fiziksel olgunluğa ulaşamadıkları için çocuklar matematiksel işlemleri veya sayıları kavrayamazlar (Starkey vd., 2004). Ancak Newcombe(2002)'ye göre çocuklar matematiksel becerilerde Piaget'in söylediğinin aksine daha başarılıdır. Bunun sebebi olarak çocukların doğuştan getirdikleri becerileri göstermiştir.

Aktaş (2004)'a göre, çocuklar üç yaşından sonra hayatlarında matematiksel terimlerin birçoğunu kullanmaya başlarlar, okul öncesi dönemde ise çocuklar matematiksel düşünebilme becerisini, işlem becerisi, şekil ve sayılar gibi becerileri öğrenmeye başlangıç

yaparlar. Çocukların matematiksel becerileri doğru bir şekilde öğrenebilmesini sağlamak için matematiği hayatlarının bir parçası haline getirebilmeliyiz. Çocuklar matematiksel kavramları gözlem yaparak, deneyerek, kıyaslama yaparak öğrenebilirler. Dere ve Ömeroğlu(2001)'na göre bu kavramlar, tanıma, adlandırma, eşleştirme, sıraya koyma, gruplama, ayırt etme aşamalarına göre öğrenirler. Çocukların matematik kavramları ve becerileri aşağıda kısaca açıklanmıştır:

Sınıflama ve Gruplama

Sınıflandırma, sayıları tanıma ve işlem yapabilme becerileri için ön koşul olan; varlıkları belirli özelliklerine göre gruplayabilme becerisi olarak tanımlanabilir (Aktaş Arnas, 2009).Ünal(2009)'a göre sınıflandırma becerisi sayıları tanıma ve işlem kabiliyeti için gerekli olan temel beceridir. Charlesworth ve Radeloff(1991)'e göre, çocuklar çeşitli özellikler ışığında sınıflandırma yaparlar. Bunlar;

Çocuklar birçok ortak özellikleri birlikte kullanarak nesnelere gruplamayı (sınıflandırmayı) öğrenirler. Bunlar (Charlesworth ve Radeloff, 1991'den akt:Çelik,2012)

1. **Renk:** Nesnelere aynı renkte olan nesnelere birleştirilebilir.
2. **Şekil:** Nesnelere, daire, kare, dikdörtgen vb. olabilirler.
3. **Büyüklik:** Bazı şeyler büyük olup, bazı şeyler küçüktür; bazıları kalın olup, bazıları incedir; bazıları kısa boylu, bazıları ise uzun boyludur.
4. **Materyal:** Nesnelere, tahta parçaları, plastik ürünler, camdan yapılmış ürünler, kâğıt, kumaş ve metal gibi farklı maddelerden yapılmış olabilirler.
5. **Model:** Nesnelere, çizgiler, noktalar, çiçekler gibi farklı görsel modellere sahiptirler ya da düz (desensiz) olabilirler.
6. **Doku:** Nesnelere dokunulduğunda birbirlerinden farklı hisler verirler (düzgün, kaba, yumuşak, sert, ıslak, kuru).

7. İşlev: Bazı maddeler aynı şeyi yaparlar veya aynı şey için kullanılırlar (yemek için kullanılan malzemeler, temizlik için kullanılan malzemeler gibi).

8. İlişkili: Bazı şeyler birlikte iş yaparlar (mum ve kibrit, süt ve bardak, ayakkabı ve ayak) veya aynı yerden çıkarlar (mağazada satılan veya hayvanat bahçesinde görülen) veya özel bir kişiye ait olurlar (örnek olarak itfaiye arabası ve hortumu itfaiyeciye aittir).

9. Sınıf ismi: Çeşitli şeylere ait olan isimler vardır (insanlar, hayvanlar, yiyecekler, arabalar, silâhlar, giyim, evler).

10. Ortak özellikler: Bazı varlıkların ortak özellikleri vardır. Örnek olarak, farklı şekillerde olsalar da bütün arabaların tekerlekleri vardır.

11.Sayı:Tümü, çiftler, üçlü, dördü, beşli vb. gruplar, şeklinde özel miktar gruplarındadır.

Eşleştirme

Smith, Dockrell ve Tomlinson(2005)'a göre eşleştirme, sayı sistemini öğrenebilmenin başlangıcı niteliğindedir, ayrıca toplama ve çıkarma öğreniminin temelini oluşturmaktadır. Eşleştirme ayrıca korunumun kazanılmasında temel rol oynamaktadır. Ünal (2012)'a göre, çocukların öncelikle birebir eşleştirme yapması gerekmektedir. Bunun içinde nesnenin belirli özelliklerinin farkına varması ve onun diğer nesnelere farklı olan özelliklerini de belirleyebilmesi gerekmektedir. Aktaş Arnas(2009)'a göre, çocuklara eşleştirme çalışmaları yapılırken öncelikle somut ve eşit sayıda cisimlerle öğretim yapılması gerekmektedir. İkinci aşamada ise eşit sayıda olmayan nesnelerin birebir eşleştirmesi yapılmalıdır. Birebir eşleşme kavramı çocuklarda ilk öğrenilmesi gereken kavramlardandır ve ayrıca mantıksal düşüncenin başlangıcını oluşturur. Ayrıca Sperry Smith(1996)'e göre eşleştirme kavramı, sayı korunumu için ön koşul niteliğinde olan bir kavramdır.

Karşılaştırma

Nesnelerin çeşitli özelliklerine birbirleri ile eş veya birbirlerinden farklı olan özelliklerini belirleyebilmek amacıyla karşılaştırma yapılır. Karşılaştırma çocuğun mesafe, ses, renk, boyut, gibi nesnelerin özelliklerinde bulunan farklılıkları gözlemlemek için kullanılır (Ünal, 2012). Sperry-Smith(2001)'e göre, okul öncesi eğitimi alan çocuklar günlük yaşamda karşılaştıkları olayları anlatabilmek için “sıcak-soğuk, uzun-kısa” gibi karşılaştırma terimlerini kullanabilir. Karşılaştırma becerilerinin gelişmesi amacıyla okul öncesi öğretmenleri sanat, drama, müzik gibi okulda yaptıkları etkinliklere karşılaştırma kavramlarını ekleyerek çocuklardaki karşılaştırma becerilerinin gelişimine katkı sağlayabilirler.

Sıralama

Piaget (1951), karşılaştırma becerisinin sıralama becerisinin ön koşulu olduğunu belirtmektedir ve sıralama becerisini serileme olarak adlandırmaktadır. Çocuklar sıralama yapabilmek için nesnenin birkaç özelliğini kullanması gerekmektedir. Sıralamada, çocuklar ikiden daha fazla nesnesi belirli özelliklerine göre düzenlerler. Sıralama, maddelerin ölçülebilen özellikleri ve ölçülemeyen özelliklerine göre oluşturulur. Düğmelerin, legoların, boncukların, geometrik şekillerin sıralanması ölçülemeyen sıralamaya örnek oluştururken, cisimlerin “ağırlık, boyut, miktar” gibi belirli ölçütler göz önüne alınarak sıralanması da ölçülebilen özelliklerin sıralanmasına örnektir (Akman vd., 2000; Aktaş Arnas, 2009).

Smith(2006), sıralamanın temel şartının karşılaştırma kavramının biliniyor olması olduğunu ifade etmektedir. Okul öncesi yıllarında birçok çocuk, sıralama yaparken sırayı şaşırırsalar da, verilen özelliğe göre, nesnelere sıraya koymada başarılıdırlar. Çocuklar genellikle beş-altı yaşına kadar sadece bir özelliğe bağlı olarak sıralama yaparlar ve farklı özelliklere göre sınıflandırılırlar. Dört yaşına geldiklerinde küçük sıralar yapabilirler fakat

bütün nesnelere sıralayamazlar. Çocuklar beş yaşında elementleri bir sıraya koyabilmektedirler (Clements ve Sarama, 2007a).

Sayı Kavramı

Piaget(1965)'e göre, çocuğun toplama çıkarma gibi matematiksel işlemleri yapabilir duruma gelebilmesi için öncelikle birebir eşleştirme kavramı ile sayı korunumunu anlayabilmiş olması gerekmektedir. Ayrıca sayı kavramı için çocuklarda mantıklı düşünme becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Avcı (2002)'ya göre, çocuklarda sayı kavramının oluşabilmesi için sırasıyla, sayısal olarak farklılıkları algılayabilme, az ve çok olan nesnelere arasındaki farkları ayırt edebilme, ezbere sayma, ritmik sayma, nesne-sayı eşleştirmesi yapabilme ve bir grup nesneyi tek tek sayarak ne kadar olduğunu belirtebilme olarak gelişmektedir. Ayrıca Avcı(2015), sayı kavramını kavrayabilmenin temel şartı, sayma, eşleştirme, gruplama ve karşılaştırma kavramlarını kazanmış olmak olduğunu belirtmektedir.

İşlem Kavramı

Baykul (2011)'a göre, işlem kavramı iki elemandan belirli kurallar çerçevesinde yeni bir eleman elde edebilmedir. Toplama işlemi, iki sayıyı birbirine ekleyerek yeni bir sayı elde edebilme, çıkarma işlemi ise iki sayıdan büyük olanı küçük olan kadar eksilterek daha küçük bir sayı elde edebilmedir. Avcı (2015)'ya göre işlem becerisinin kazanılabilmesi için temel şart sayma becerisinin kazanılmış olmasıdır. Sayma becerisini kazanan çocuk doğal olarak kendisi işlem yapmak isteyecektir. Erdoğan(2006)'ın da söyledikleri Avcı(2015) ile paraleldir. O'da, toplama ve çıkarma işlemleri ile sayma becerisi arasında doğru bir orantı olduğunu ifade etmektedir. Çocuklar boncuklar yardımıyla bir boncuğa bir boncuk daha eklediğinde iki boncuk elde ettiğini aynı şekilde iki boncuktan birini çıkardığında bir boncuk kaldığını somut olarak görerek öğreneceklerini belirtmektedir.

Uzay Becerileri(Uzamsal Düşünme Kavramı)

Uzay, altında, üstünde, içinde, dışında, yukarıda, aşağıda, yanında, arasında, kenarında, uzağında, yakınında en üstte, en altta gibi sözcüklerle ifade edilir (Ergün, 2003).Olkun ve Altun (2003)'a göre, uzamsal düşünme kavramı çocukların geometrik şekillerin günlük hayatta nasıl ve nerede kullanılabileceğini anlamalarını sağlamaktadır. Uzamsal becerileri doğru bir şekilde kullanımını sağlayabilen çocuklar diğer gelişim alanlarının çoğunda başarılı olabilmektedirler. Uzamsal düşünme matematiksel beceriye katkı sağlayan bir beceridir. Ayrıca uzamsal muhakeme, sözlü düşünmeden farklı olan bir süreçtir ve bu beceri için beynin farklı bölgeleri çalışır. Matematiksel başarının uzamsal becerilere bağlı olduğu yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkmıştır. Uzamsal düşünme iki temel beceriyi içermektedir. Bu beceriler uzamsal yönelim ve uzamsal görselleştirmedir. Uzamsal yönelim; nerede olduğunun ve dünyada nasıl konumlandığının bilinmesidir. Yani, ilk başta konuma ve harekete dikkatin çekilmesi ve sonunda haritalar içeren ve pek çok ölçekle koordine edilen daha soyut bir perspektiften bakılarak uzamdaki farklı konumlar arasındaki ilişkileri anlama ve kullanmadır. Uzamsal görselleştirme; kişinin kendi deneyimleri sonucunda bir yönüyle birbirine benzeyen nesnelere, bütün örneklerinin fark edilmesiyle, imge oluşturması ve kullanması becerisidir. İmge süreci dört bölümde tanımlanmıştır: bir imge yaratmak, onunla ilgili soruları yanıtlamak için bir imgeyi incelemek, diğer bazı zihinsel işlemlerle bir imgeyi sürdürmek ve bir imgeyi dönüştürmek ve üzerinde işlem yapmaktır. Dört-beş yaşındaki çocuklar için basit etkinlikler ve oryantasyon sıraları sunularak dönüşümsel beceriler geliştirilebilir (Clements ve Sarama, 2007a).

Şekil Becerisi

Aktaş Arnas(2009)'a göre çocuklara geometrik şekillerle ilgili öğretim yapılırken yakın çevresinden yararlanılarak ve örnekler verilerek öğretim yapılması daha faydalı

olacaktır. Kesici ve Arkadaşları(2011)'na göre, çocuklar şekil kavramını okul öncesi eğitimi alınan dönemde kavramaya başlarlar. Bu yüzden okul öncesi dönemde çocuklarla şekil kavramı üzerinden ne kadar çok örnekler sunulursa kavrama o kadar iyi olacaktır. Clements ve Sarama (2000)'ya göre, çocukların, şekilleri öğrenmelerine, çevredeki şekilleri fark etmeleri ve anlamlandırmaları, cisimler arasında gruplandırma yaptırımları ve neden o gruba ait olduklarını anlamalarını sağlamaları, çeşitli malzemeler kullanarak şekilleri yeniden inşa etmeleri yardımcı olacaktır.

Bilimsel Düşünme Becerilerinin Gelişimi

Okul öncesi eğitimin alındığı dönem, bireylerin gelişimlerinin en hızlı boyuta ulaştığı dönemdir. Çocuk, bu dönemde çevreye olan merakını giderebilmek amacıyla sürekli sorular sorar ve araştırma yapma isteğindedir. Çocukların meraklarını giderebilmek amacıyla okul öncesi dönemde çocuklara araştırma yaparak neden-sonuç ilişkilerini duyuları aracılığıyla keşfedebilecekleri ayrıca farklı düşünceler üreterek tahmin yürütebilecekleri fırsatları eğitim yoluyla sağlamalıyız (Unutkan, 2006a; Alisinanoğlu vd., 2007). Unutkan(2006a)'a göre, okul öncesi dönem çocuklarının bilimsel süreç becerilerini geliştirebilmenin en iyi yolu fen çalışmalarıdır. Fen çalışmaları aracılığıyla çocuğun,gözlem yapabilmesi, genelden özele ve özelden genele akıl yürütme becerilerinin gelişimini, karşılaştıkları sorunları çözebilme becerisi ve neden-sonuç ilişkisi kurabilmebecerilerinin gelişimi sağlanabilir. Bu dönemde yapılan fen çalışmaları, yaparak yaşayarak öğrenme, gözlem yeteneğinin gelişmesi, çevredeki olayların ayrıntılarını daha net fark edebilmesine, merak duygusunun gelişimini, çevredeki maddelerin ortak ve farklı özelliklerini fark edebilmeyi, yaratıcı düşünmeyi, küçük ve büyük motor becerilerinin gelişimini, duyu organlarını ayırt edebilmeyi ve daha iyi kullanabilmesini ve kendine güveninin arttırılmasını sağlamaktadır.Campbell ve Jobling(2012)'e göre çocuklarla ne kadar çok fen etkinliği yaparsa çocukların fen bilimine karşı olan ilgilerinin artması sağlanmış olacaktır. Günlük hayatta yetişkinlere doğal gelen

olaylar çocuklar için çok güzel fen etkinliklerine dönülebilmektedir. Taş(2010), çocuk için fen deneyimlerini arttırmak amacıyla hazırlanan doğal ortamlar, çocuğun problem çözebilme becerilerinin gelişimini, yaratıcılığının artmasını, iletişim becerilerinin kuvvetlenmesini, bilimsel düşünebilen bireyler yetiştirmenin başlangıcı niteliğindedir.

Alisinanoğlu, Özbey ve Kahveci(2007)'ye göre, okul öncesi dönemi çocukları sürekli çevreleri ile ilgili sorular sorarak çevredeki olayları anlamlandırmaya ve neden-sonuç ilişkisi kurmaya çalışmaktadırlar. Bu dönem çocukları canlıların hareket edebildiklerini kavramaya başlarlar ve canlı ile cansız ayırımına varmaya başlamaktadırlar. Bilimsel yöntemleri kullanmayı içeren bilimsel süreçler; gözlem yapma, karşılaştırma, sınıflandırma, ölçme ve kaydetme, iletişim, sonuç çıkarma, tahmin etme, hipotez kurma ve sına-değişkenleri tanımlama ve kontrol etme olmak üzere sekiz süreçten oluşmaktadır (Charlesworth ve Lind, 2007: 72; Martin, 2001: 9). Aktaş Arnas(2007), okul öncesi dönemdeki kazanım göstergelere göre bilimsel süreç becerilerinin gelişimini şu bölümlere ayırmaktadır:

1. Temel Süreç Becerileri:Çocuğun gözlem yapabilmesi, belirli nesnelere arasında karşılaştırma yapabilmesi, nesnelere belirli özelliklerine göre sınıflayabilmesi, nesnelere ölçebilmesi, kişiler arası iletişim kurabilmesini kapsamaktadır.

2. Orta Süreç Becerileri: Herhangi bir durumun nasıl devam edebileceğini önceden kestirebilmesi, çeşitli olaylar sonucunda sonuç çıkarabilmesini kapsamaktadır.

3. İleri Süreç Becerileri: Belirli bir problem durumu için hipotez kurabilme, problemdeki değişkenleri tanımlayabilme ve problemdeki değişkenleri ve sonuçları kontrol edebilme becerilerini kapsamaktadır.

Temel Süreç Becerileri

Tahta ve İvrendi(2007)'ye göre gözlem, öğrenmenin başlangıcını oluşturmaktadır. Çocukların çevrelerindeki olay ve durumlar hakkında bilgi toplamaları olarak ifade edilebilir. Usta (2008)'da bu tanımla paralel bilgiler vermektedir. Usta (2008)'ya göre,

gözlem, bilimsel süreç becerilerinin başlangıcıdır. Çocuklar çevrelerindeki maddeleri veya gördükleri olayları duyu organları vasıtasıyla gözlemler ve maddelerin çeşitli özelliklerinin (renk, büyüklük, şekil gibi) farkına varabilirler.

Aktaş Arnas (2007)'a göre; karşılaştırma becerisi sınıflandırma becerisinin temel koşuludur. Çocuklar iki şey arasında karşılaştırma yaparken belirli özellikler ya da ilişkiler doğrultusunda karşılaştırmalar yaparlar. Karşılaştırma yaparak çocukların zihinlerinde daha kalıcı öğrenme gerçekleşir ve çocuklar bilgilerini daha anlamlı bir şekilde yapılandırır (Kandır vd., 2012: 14).

Avcı(2004)'ya göre, sınıflandırma becerisi çocuk iki yaşındayken gelişmeye başlamaktadır. Çocuklar bu yaşlardan itibaren nesnelere belirli özelliklerine göre küme haline getirmeye başlamaktadır.

Aktaş Arnas (2007)'a göre ölçme, miktarı belirleyebilme sürecini ifade etmektedir. Çocuk gözlemlediği herhangi bir olayı sayılarla ifade edemese bile onların yakın-uzak, büyük-küçük şeklinde nitel bir ölçüm yapabilmektedir. Çocuğun bu şekilde ölçme yapabilmesi, uzayı anlayabilmenin başlangıcı niteliğindedir. Morpa(2003)'ya göre nicel ölçme ise çocuklar rakamları tanıdıktan sonra yapılabilmektedir. Martin(2011), çocukların masanın boyutunu, kendi boylarını ve çevrelerindeki pek çok nesneyi ölçebileceklerini ifade etmektedir. Burada en önemli nokta, çocuğun çevredeki tüm nesnelere ölçülebileceğini kavrayabilmesidir.

Jakman(2005), iletişim kurma becerisinin, çocukların fen alanında bilginin nasıl oluştuğunu anladıklarını çeşitli yollarla ifade edebilmelerini açıklamaktadır. Çocuklar çizdikleri resimler aracılığıyla, çeşitli haritalar aracılığıyla öğrendiklerini bizlere anlatabilirler. Aktaş Arnas (2007)'ta bu söyleme katılmaktadır. Çocuklar öğrendikleri ve kavradıkları bilgileri ayrıca sözel yollardan da ifade edebilirler.

Orta Süreç Becerileri

Çocukların olaylar karşısındaki gözlemlerinden başlayarak, olaylar arasında kıyaslamalar yaparak ulaştıkları sonuçlarla daha önceden elde ettikleri bilgileri birleştirerek yeni bir fikir üretmelerine tahmin etme denir. Lind (2005), arabalarla oynamayı seven bir çocuğun farklı malzemelerden tasarlanmış arabalarla farklı süreçlerde oyun oynamasını sağlanmıştır. Daha sonra çocuk tahtaile metal arabaları birbiri ile yarıştırmadan, metal arabanın birinci olacağını tahmin etmiştir. Çocuğun yaptığı bu tahmin, çocuğun olaylar arasında sebep-sonuç ilişkisi kurabildiğinin göstergesidir (Senemoğlu, 1994; Lind, 2005).

Akman ve Diğerleri(2006) sonuç çıkarmayı, çocuğun kendi yaptığı gözlemler ve deneyimleri aracılığıyla günlük hayatla ilgili yargılara varması ve genellemelere ulaşabilme sürecini ifade etmektedir. Çepni ve Diğerleri(2007), çocuğun çevresindeki olayları gözlemlediğini ve kendisindeki mevcut bilgilerle kıyasladığını, yeni ve mevcut bilgileriyle bir ilişki kurup, tahminde bulunduğunu ve son olarak kendine yeni bir sonuç oluşturup ymni bir öğrenme gerçekleştirdiğini ifade etmektedir.

İleri Süreç Becerileri

Morpa(2004), hipotez kurmayı, belirli bir problemin çözümlenebilmesi için geçici bir çözüm bulunması olarak ifade etmektedir. Charlesworth ve Lind(2003), çocuklarda hipotez kurma becerilerinin somut işlemler döneminde başladığını belirtmektedir.

Okuma Yazmaya Hazırlık Becerilerinin Gelişimi(Okuma ve Yazma Öncesi Beceriler. Sesleri Tanıma, El Göz Koordinasyonunu Sağlama)

Okuma-yazma öğrenmenin temel ölçütü, görme ve sese dayalı uyarıcıların farklılaştırılması, ayırt edilmesidir (Ferah, 2007).Üstün (2007)'e göre, okumaya başlangıç için ilk beceriler, çocuğun çevrede gördüğü yazılı materyalleri fark etmesi ve bunlarla ilgilenmeye başlaması, kendi isminin yazılışını fark edebilmesi gibi çeşitli belirtiler göstermektedir. Ayrıca Üstün(2005), okuma yazma becerilerinin gelişiminde çevresel

deneyimlerin etkili olduğunu, bu yüzden aile ile yapılan okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının çocuğun okuma yazma becerilerinin gelişimine katkı sağladığını belirtmektedir.

Yavuzer(2000) de, çocuklara okunan hikâye ve öykü kitaplarının, çocuklarla birlikte söylenen şarkıların ve şiirlerin okuma yazma etkinliklerine ilk giriş aşamasını oluşturduğunu belirtmektedir. Okuma yazma öğrenebilmenin ön koşulu çocuğun okuma- yazmaya karşı farkındalık oluşturması ve yeni keşifler yapmasıdır. Bu dönemde çocuklar hikaye kitaplarının ona okunmasından, hikayedeki olayları tartışmaktan hoşlanmaktadır ve bu kitapların belirli bir konu hakkında olduğunu anlayıp okuma yazma çalışmalarında bulunmaya çalışır. Ayrıca çocuk, harf farkındalığını oluşturur, seslerle harfleri birbirleri ile eşleştirmeye çabalar, etrafındaki yazılı etiketlerle ilgilenmeye başlar, harflerin yazıları oluşturduğunu anlar ve okuma yazma çalışmaları yapabilmek için çalıştığı için okul öncesi dönemi saydığımız bu davranışları kazanabilmek için en etkili zamanı oluşturmaktadır. Çocuklarda bireysel farklılıklardan kaynaklı okuma-yazma gelişimi ve başlama dönemleri şekilde olur. Bu etkinlikler çocuklarda 5-8 yaş arasında görülmektedir. Okuma-yazma çalışmalarına başlamadan önce kazanılması gereken ön şartlar; sözel dil yeteneğinin gelişmiş olması, genel kültür, yazı farkındalığı, alfabe farkındalığı, ses farkındalığı ve yazı öncesi yapılan etkinlikler şeklinde maddelere ayrılabilir(Kandır vd. 2010; Güven, 2003). Ayrıca Yılmaz(2009)'ın düşünceleri de bu yöndedir. Yılmaz(2009), çocukların okuma yazmaya hazırlık etkinliklerinde başarıyı elde edebilmesinin yollarında birisinin aile içerisinde çocuğa okunan kitaplar olduğunu söylemektedir. Çocuğun okuma yazma ile ilgili ilk çevresi anne ve babası olduğu için anne ve babasını okurken gören çocukların okuma yazma becerilerinin gelişiminin daha olumlu olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca çocuk kendine okunan kitabı dinlerken okumanın hep aynı yöne doğru yapıldığını, sayfaların ne tarafından okunmaya başlandığını fark edecektir.

Sevinç(2005), okuma yazma becerilerinin gelişebilmesi için öncelikle bazı temel becerilerin gelişmiş olması gerektiğini belirtmektedir. Bunlar; Sözel dili kullanabilme, Genel kültür kazanmış olma, Yazı farkındalığının oluşmuş olması, Alfabe farkındalığı, sesleri ayırt edebilme ve yazı çalışmalarına geçilmeden önce yapılan etkinliklerdir. Aynı şekilde Bayraktar (2013)'da Sevinç(2005) ile aynı temel becerilerden bahsetmiştir. Polat(2007a) bu becerilerin geliştirilebilmesi için bazı aktiviteler yapılabileceğini söylemektedir. Bunlar;

1. Çocukların okuma için gerekli koşulları, eğitimde kullanılan dili, okuryazarlıkla için gerekli kavramların gelişimine destek olmak için bireysel etkinliklere ve grup etkinliklerin etkin katılımı sağlayan çalışmalara yer veren planlar yapmalı,

2. Okuma yazma çalışmalarının ön koşulu olan resim yapabilme ve yazı kavramları ile ilişkili etkinlikler planlanmalı,

3. Fonolojik duyarlılığı geliştirici etkinlikler planlamalı,

4. Çocukların, yaptıkları etkinliklerle ilgili anlattıklarını yazarak, çocuklara düşüncelerin ve yaşanan olayların yazı yoluyla nasıl gösterildiğini çocuklara göstermeli ve onlara bu şekilde örnek olunmalı,

5. Çocukların öyküleri ve öykülerin anlatılış biçimlerini metni anlamalarının ön koşulu olduğunun bilincinde olarak bu özelliklerini anlamasını sağlamalı,

6. Öykü kitaplarını çocuklarla paylaşarak erken okuma ve yazma için pozitif bir tutum oluşturmalarını sağlamalıdır (Unutkan, 2006a; Polat, 2010; Unutkan, 2007a).

Dikkat Ve Hafıza Becerilerinin Gelişimi

Kayman-Özmen(2006), dikkat becerisini, belirli bir duruma veya belirli bir nesneye isteyerek yönelim gösterme eğilimi olarak tanımlamaktadır. Ayrıca Polat Unutkan(2006), “Dikkat, psiko-fizik enerjinin bir nokta üzerinde toplanması” demektedir. Aşıcı ve Diğerleri(2010), çocukların dikkat sürelerinin ilköğretime hazır oluş becerilerinin gelişiminde önemli bir yeri olduğunu ifade etmektedirler. Polat Unutkan(2006), ilköğretime

hazır bulunuşluk için sadece dikkat becerilerinin gelişmiş olmasının yeterli olmadığını ayrıca, hafıza becerilerinin de gelişmiş olması gerektiğini belirtmektedir. Erken çocukluk dönemindeki çocuklar başlarda öncelikle yaşadığı gün içerisindeki birkaç saati veya birkaç gün öncesini hatırlayabilmekteyken, dört yaşları civarına gelen bir çocuğun yaşadığı son bir yılı hatırladığına dair izler görülmektedir. Somut işlemler dönemine geçen bir çocukta ise mantığın gelişmesi ve çeşitli sembolleri anlamlandırabilmesiyle hatırlama kapasitesi artmaktadır. Ayrıca Piaget, hatırlama gücünün artması bilişsel gelişimle paralellik izlediğini söylemektedir. Çocuk belirli şekilleri tanıdığı için onları daha kolay hatırlayabilmekteyken, çeşitli sözcükleri tanıyamadığı için onları hatırlayamamaktadır. İlkokul döneminde somut işlemler dönemine giren çocuk, çeşitli sembollerin anlamlarını öğrenir ve mantıksal çıkarımlarda bulunmaya başlayabilmektedir. Bu şekilde de hatırlama becerilerinde pozitif yönde bir artış başlayabilmektedir.

Duygusal Gelişimi

Kandır(2003), duygusal gelişim, çocuğun kendini tanıyabilmesi ve kendi duygularını fark edebilmesi, farklı durumları farklı duygularla anlamlandırarak doğru tepkiler verebilmesi ve iç dünyası ile yaşadığı çevre arasında bir denge oluşturabilmesini ifade etmektedir. Hayat boyu çocuğun olumlu veya olumsuz duyguların içerisinde olması doğal bir durumdur ancak olumsuz duyguları olumlu duygulardan daha çok yaşayan bir çocuğun duygusal gelişimi olumsuz yönde etkilenecektir. Bundaki en büyük sebep çocuğun çevresidir. Çocuğun yaşadığı çevre sosyal gelişimde son derece önemlidir. Bu yüzden çocuğun olumsuz duygularla nasıl baş edebileceğinin çevre ile birlikte bir çözüm yolu üretilmelidir. Yoksa çocukta çeşitli davranış problemleri ortaya çıkabilir.

Tozar(2011), çocukların duygularını ifade edebilme becerilerinin gelişiminin okul öncesi dönemde gerçekleştiğini söylemektedir. Bu dönemin başlarındaki çocuklar, duyguların nedenlerine ve sonuçlarına dikkat ederken zamanla duyguları

anlamlandırabilmeye başlarlar ve arkadaşlarının herhangi bir olay karşısında yapabilecekleri davranışları tahmin edebilmeye başlarlar.

Okul öncesi dönem çocukların duygusal gelişimleri için önemli bir dönemdir. Çocuk ailesi dışında ilk defa yeni bir çevre ile karşılaştığı için tam olarak bazı durumlarda nasıl tepkiler vereceğini kestirememektedir. Çünkü çocuğun ailesi çocuğu koşulsuz şartsız kabul ederken, sosyal çevrede kabul edilebilmesi için çeşitli kazanımları gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu yüzden okul öncesi eğitimin başlangıcı ile okul öncesi eğitimin sonuna gelmiş bir çocuğun duyguları bir olmamaktadır. Polat Unutkan(2006)'da, duygusal becerilerin gelişiminin ilköğretime hazır bulunuşluğu etkilediğini belirtmektedir. Okul öncesi dönem çocuklarının duygusal gelişimleri için hazırlanan eğitim koşulları sayesinde, çocuğun kişilik gelişimi sağlanmaktadır. Okul öncesi eğitim sayesinde çocuklar kendine güvenen, bağımsız bireyler olabilmekte ve ayrıca empati duyguları gelişebilmektedir. Okul öncesi eğitimi veren kuruluşlarda yıllık planlar düzenlenirken ilköğretime hazırlık etkinlikleri kapsamında duygusal gelişimi arttırmak amacıyla yer verilmesi gereken etkinlikler ise şunlardır:

1. Kendi duygularının farkında olma ve bunu çevreye aktarabilme,
2. Başka kişilerin duygularının farkına varabilme,
3. Empati yeteneği geliştirebilme,
4. Olaylar karşısında duygularını kontrol edebilme (Oktay ve Unutkan, 2003).

Ayrıca Esaspehlivan(2006), çocukların duygusal beceri gelişimini sağlayabilmek amacıyla, çocukların kendi duygularının farkında olabilmesi ve adlandırabilmesi, olumlu veya olumsuz duyguları arasındaki farkı fark edebilmeyi, sorunlarını anlatabilmeyi ve çözüm yolları geliştirebilmeyi ve etkin bir şekilde dinlemeyi sağlayabilmeyi amaçlayan etkinlikler yapılması gerektiğini söylemektedir.

Dil Gelişimi

Aşıcı(2010), dil, gelişim alanlarının hepsini en fazla etkileyen araçtır. Bilişsel becerileri sayesinde çocuklar dil becerilerinin gelişimini sağlarlar. Çocuğun duyguları kendini ifade edebilmeye başladıkça daha fazla gelişmeye başlar ve çocuk kendi düşüncelerini çevreye aktarabilmek amacıyla düşünme becerilerinde artış sağlanır. Ayrıca çocuk kendini ifadesi güçlendikçe sosyalleşme becerilerinde de artış görülür. Çocuk sosyalleştikçe, bir grup içerisinde kendine yer bulabilir ve böylelikle çocuk sosyal çevresinden de duyduğu sözcüklerle kelime haznesini güçlendirir. Bu yönden ilköğretime hazırlık çalışmaları için okul öncesinde desteklenmesi gereken dil çalışmaları; kelime haznesini zenginleştirme, Türkçeyi doğru ve etkili bir şekilde kullanma, kullanılan kelimeleri doğru bir şekilde söyleyebilme, sesinin şiddetini ve tonunu ayarlayabilme, aynı sesle başlayan ve aynı sesle biten kelimelertüretme, düşüncelerinin anlatabilme ve kendini ifade edebilmebecerilerine yönelik etkinlikleri içermektedir (Oktay ve Unutkan, 2003; MEB, 2006).

Motor Becerilerinin Gelişimi

Görmez (2007)'e göre, motor beceriler; okuma yazma çalışmaları, dengeli bir şekilde hareket edebilme becerileri gibi becerileri kapsamaktadır. Bir çocuğun motor becerilerinin sağlıklı bir şekilde gelişebilmesi için öncelikle düzenli ve dengeli besleniyor olmasıdaha sonrada büyük ve küçük kas becerilerini doğru bir şekilde kullanabilecek seviyeye gelmiş olması gerekmektedir. İlköğretime hazırlık etkinlikleri oluşturulurken çocuğun ilköğretime geçişinde herhangi bir sorun yaşamaması amacıyla; beden dengesini oluşturabileceği etkinlikler (dengeli bir şekilde yürüyebilme gibi), koordineli bir şekilde hareket edebileceği, (herhangi engellerle yüz yüze geldiğinde hızlı hareket edebilme, organları arasında belirli bir düzen sağlayabilme) el-göz koordinasyonu kurabilme ve ince motor etkinlikler(makas tutabilme, kalemi doğru bir şekilde kavrayabilme, çizgileri birleştirebilme veya çizgilerin

aynısını yardım almaksızın yapabilme üzerinde çalışmalar yapılmalıdır (Oktay ve Unutkan, 2003). Ayrıca Teke (2010)'ye göre, çocuğun birinci sınıfa başlamadan önce büyük ve küçük motor becerilerinde herhangi bir problem olmaması gerekmektedir. Çocuğun okuma yazma becerilerini öğrenebilmesi için büyük ve küçük motor becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Dikey, yuvarlak, eğik, yatay ve eğri çizgileri doğru bir şekilde yapıp yapamadıkları; iç, dış, alt, üst, sağ, sol kavramlarını bilip, bilmedikleri; düzgün katlama, kesme ve yapıştırma becerilerini kazanıp kazanmadıkları psikomotor gelişimi alanında yapılan olgunlaşma ve hazırlıkla mümkündür. Eğer çocuk kalemle yaptıkları etkinliklerde çabuk yoruluyor veya herhangi bir acı hissediyorsa bu çocuğun yeterli olgunluğa ulaşmadığını göstermektedir. Bayhan (2003)'a göre yazma çalışmaları için kol, bilek ve parmak kaslarının gelişimi büyük önem tanımaktadır. Kas gelişimleri yeterli seviyeye gelmemiş olan çocuklar yazma çalışmalarında zorluk yaşamaktadırlar. Çocukta doğru bir kas gelişimi sağlamak için büyükten küçüğe doğru bir yol izlenmektedir. Yani çocuğun öncelikle kol kasları en sonda parmak kaslarında güçlendirme çalışmaları yapılması gerekmektedir. Oyun hamurları ile çeşitli etkinlikler yapma veya beraber yap-bozu tamamlama çalışmaları kas gelişimi için önerilebilecek çalışmalardır.

Unutkan(2006a)'a göre, motor gelişim ile yazı yazma çalışmaları birbirinden ayrılamayacak bir şekilde bütünü oluşturmaktadır. Çocuklar resim çalışmalarında öncelikle kollarını ön planda kullanırlarken, zamanla dirsek ve alt kollarını ve son olarak ilkokul döneminde, bileğini ve parmaklarını doğru bir şekilde kullanabilerek kalem tutmayı öğrenebilirler. Teke (2010)'nin yaptığı bir çalışmada, kaslarını doğru bir şekilde kullanmayı birinci sınıfa başlamadan öğrenen öğrencilerin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesinin motor becerileri alanında hazır bulunuşluklarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Özbakım Becerilerinin Gelişimi

Kılıç (2008)'a göre, çocukların kimseye ihtiyaç duymadan yaşayabilmeleri ve kendi ihtiyaçlarını kendilerinin giderebilmeyi başarabilmesi için gerekli olan beceridir. Çocuğun ilkokula geçişinde öz bakım becerilerini kazanmış olması gerekmektedir. Bu nedenle okul öncesi eğitiminde öz bakım becerilerine yer verilmesi gerekmektedir. Polat Unutkan (2006)'a göre, okul öncesi dönemde çocuğa verilecek özbakım becerilerinin eğitimi son derece önemlidir. Çünkü özbakım becerilerinde yeterli değilse ilköğretim döneminde problemler yaşayacak ve diğer gelişim alanları da bundan olumsuz etkilenecektir. Bu yüzden öz bakım becerileri de ilköğretime hazır bulunuşlukta önemli bir yer kaplamaktadır. Öz bakım becerileri, kendi kendine tuvalete gidebilme, kendi temizliğini yapabilme gibi becerileri kapsamaktadır. Ayrıca öz bakım becerileri, çocuğun günlük hayatta kendi kendine yetebilmesini de ifade etmektedir. Çocuğun kendinden beklenen özbakım becerilerini gösterebilmesi ilkokula uyumunu kolaylaştıracaktır. Özbakım becerilerini okul öncesi dönemde kendinden beklenen seviyeye getiren çocuklar ilköğretime daha kolay uyum sağlamaktadırlar ve böylece ilkokulda karşısına çıkabilecek sorunlar asgari seviyeye inmektedir. Bu yüzden okul öncesi dönemde çocuklara mutlaka çeşitli sorumluluklar verilmeli ve kendi işlerini kendileri yapabilmeleri için olanak sağlanmalıdır.

Oktay ve Polat Unutkan(2003)'a göre çocuktaözbakım becerilerinin kazanımı için okul öncesi eğitim çalışmalarında aşağıdaki çalışmalara yer verilmesi sağlanmalıdır:

1. Çocuğun bireysel işlerinin hiçbir yardım almaksızın yapabilmesini sağlama,
2. Çocuğun tuvalet ve el yüz temizliğini hiçbir yardım almaksızın yapabilmesini sağlama,
3. Çocuğun kendi giysilerini hiçbir yardım almaksızın giyip çıkarabilmesini sağlama,
4. Çocuğun kendi eşyalarını yardımsız toplamasını sağlama,

5. Çocuğun kendi sorumluluğunu kendisinin üstlenmesine olanak tanınması sağlanmalıdır.

Öyküleştirme Yöntemi

Öyküleştirme Yönteminin Tarihi

1965 senesinde, İskoçya'da ilköğretim okullarında uygulamak amacıyla yeni bir eğitim müfredatının geliştirilmesi ve yeni tekniklerden yararlanılarak eğitim programın zengin bir hal alması gerektiği fikri savunulmaya başlanmıştır. Ortaya atılan bu yaklaşım diğer yaklaşımlara göre son derece farklıdır. Bu yaklaşımda çocukların eğitimde pasiften aktif bir role geçmesi gerekmektedir ve bu yaklaşım sayesinde öğrenmede odak noktanın çocuk olması sağlanmıştır. Programın yapısında yapılan değişikliklerle disiplinler arası işbirliğine önem verilmiştir. Birbirinden farklı olan ve farklı şekillerde eğitim yapılan dersler bu yaklaşım sayesinde genel bir yapı altında (Environmental Studies, Aesthetic Studies gibi) toplanmıştır(Akt:Tepetaş,2010).

Öyküleştirme yaklaşımı ilk olarak Strathclyde Üniversitesi Eğitim Fakültesi olan Glasgow, İskoçya'daki Jordanhill Eğitim Fakültesi olan Hizmet Bölümü'nde çalışan küçük öğretmen grupları tarafından geliştirilmiştir. Steve Bell, Sallie Harkness ve Fred Rendell'de bu gruplarda bulunmaktalardı. İskoç İlkokulunda konu çalışmasına yönelik bu yaklaşım öğretmenlerin, o zamana kadar birçok küçük bölüme ayrılmış olan müfredatta daha bütünleşmiş bir yaklaşım benimsemesi tavsiyelerinin bir sonucu olarak geliştirilmiştir. Ayrıca uygun olmayan ders kitaplarının kullanımına daha az bağımlılık ile bağlantılı olarak öğrenmeye daha çocuk merkezli bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu yaklaşımda hedef, öğrencilerin belirtilen becerileri ve kavramları öğrenecekleri ve öğrenme için olumlu tutumlar kazanacakları uygun sınıf bağlamları yaratmaktır. Personel öğretmen grubuna müfredat geliştirmeden sorumlu sınıf öğretmenleri ve diğer okul personeli ile yakın işbirliği yapma fırsatı verilmektedir. Bu işbirliğinden ve uzun yıllara dayanan tecrübe ve

deneyden ötürü öyküleştirme yaklaşımı geliştirilmiştir.

(http://www.storyline.org/Storyline_Design/Articles.html).

Bell(2007)'e göre, İskoçya'daki bu değişim sayesinde daha önceden kitaplara bağlı bir müfredat izleyen öğretmenlere diğer yaklaşımlardan farklı bir bakış açısı geliştirilmesi sağlanmak istemiştir. Ancak bu yeni program öğretmenlerin alışkın olmadığı bir müfredata sahip olduğu için öğretmenler etkinlikleri uygularken zorlanmaya başlamışlardır. Öğretmenler ile yeni müfredat arasında bağlantıyı kurabilmek amacıyla 1967 yılında Jordanhill College Eğitim Fakültesi aracılığıyla Tudor takımı kurulmuş ve bu takımın öğretmenlerle işbirliği içerisinde çalışması sağlanmaya çalışılmıştır. Tudor takımı üyeleri Steve Bell, Sallie Harkness ve Fred Rendell'di ve bu takım öğretmenlerle işbirliği içerisinde yeni yaklaşımlar geliştirmeye çalışmışlardır. Zamanla Öyküleştirme yöntemi İskoçya dışındaki ülkelerde de uygulanmaya başlanmış ve çok fazla ilgi görmüştür. Sadece İskoçya'daki eğitim müfredatının ihtiyaçlarını gidermek için oluşturulan öyküleştirme yönteminin bu derece ilgi görmesinden dolayı bu yöntemin daha fazla araştırılması gerektiğine inanılmıştır(Barret,2010).

Öyküleştirme yönteminin teorik çerçevesi, öyküleştirme yöntemi uygulamalarına rehberlik eden çeşitli ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler, Eğitsel Tasarı İçin Avrupa Ortaklığı (EED) tarafından tasarlanmaktadır. Bu organizasyon, Öyküleştirme yöntemi uygulayıcılarını Avrupa'nın çeşitli bölgelerine Öyküleştirme yönteminin öğretimi ve yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla göndermektedir. Bu organizasyon son olarak 2009 yılında Amerika'nın Portland şehrinde toplanmış ve Uluslararası Öyküleştirme (International Storyline) adını alarak çalışmalarına devam etmeye başlamıştır. Bu organizasyon içerisinde Altın Çember ve Gümüş Çember olmak üzere iki grup bulunmaktadır (Storyline Scotland, 2010). Altın çember, Öyküleştirme yönteminin uygulandığı her bir şehirden Öyküleştirme yöntemini kullanan üst liderlerden oluşmaktadır.

Bu liderler, Öyküleştirme yönteminde geçmesi istenen olayları planlamakta ve Öyküleştirme yönteminin teorisi ile pratiğini harmanlayabilmek amacıyla düzenli olarak toplanmaktadırlar. Bu toplantılara Dünya'nın her tarafından konu ile ilgili uzmanlar, araştırmacılar, konuşmacılar ve okul liderleri çağırılmaktadır. Gümüş Çember ise, bu toplantı ve seminerlere katılan Öyküleştirme yöntemlerini sınıflarında veya çeşitli alanlarda uygulayan uygulayıcıları kapsamaktadır (Barrett, 2010).

Öyküleştirme Yönteminin Yapısı

Lee ve Chen (2009)'e göre, Öyküleştirme yöntemi, anlamlı olan öğrenmelerin birbirine bağlanmasını sağlar ve bu yöntemle öğrendikleri bilgileri kullanarak normal hayatta yaşanan durumların daha iyi anlamlandırılmasını sağlamaktadır. Ayrıca Habgood ve diğerleri(2005)'ne göre, Öyküleştirme yöntemi, duygusal açıdan öğrencilerin motivasyonlarını artırır ve çeşitli öğrenmelerin Öyküleştirme yöntemi sayesinde etkileşime girerek artmasını sağlamaktadır. Ayrıca Barrett(2010), Öyküleştirme yönteminde etkinliklerin bir bütün olarak düşünüldüğünü söylemektedir. Öyküleştirme yöntemi aracılığıyla çocukların yaratıcılığını geliştirmekte ve çocukların karar verme becerilerinin gelişimini sağlamaktadır. Çocuğun beynindeki boşluklar ve bilinmeyenler arasında bilinenlerle bağlantılar kurabilmesini ve böylelikle yeni öğrenmeler gerçekleştirebilmesini sağlamaktadır. Ayrıca Öyküleştirme yöntemi sayesinde çocuklar geçmiş ile gelecek arasında bağlantılar kurabilmektedirler. Öyküleştirme yöntemi ile ilgili eğitim alan eğitimcilerin sınıflarında verdikleri eğitimlerde daha yaratıcı bir şekilde planlarını oluşturabildikleri saptanmıştır. Öyküleştirme yöntemi, eğitim müfredatını bir bütün olarak düşünmekte ve öğrencilere kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu yüklemektedir. Bu yöntemin İskoçya, Amerika ve Avrupa'da çok fazla kullanılıyor olması yaklaşımın olumlu yönlerinin olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Yaratıcılığın gelişimini sağlayan bu yaklaşım, geçmişte zaman

aşımına uğramış eğitim müfredatı ve bilinmeyen gelecekteki yaratıcılık becerilerinin gelişimi arasında ihtiyaç duyulan köprünün kurulmasına yardım edecektir.

90'lı yılların desteklenen eğitim reformları yükselen sorumluluk ve başarı standartlarını test edilmektedir (Barber,1996), şu andaki endişe şudur ki; parçalanmış eğitim müfredatı ve birçok motive edilmemiş ve uyarılmamış serbest öğrencilerin öğrenme deneyimlerinin yönlendirilmesidir (Bell ve Harkness,2006). Letschert(2006), öyküleştirme yönteminde hikâyenin çocukların öğrenmelerine anlamlı bağlanmalar sağlamak amacıyla kullanıldığını söylemektedir. Ayrıca Harkness(2007:20), hikayeyi, karakter, bölüm, plan ve hikayenin başlığı olmak üzere öğelere ayırmaktadır. Öyküleştirme yönteminin en dikkat çekici özelliklerinden birisi, hikâye içerisindeki karakterin duygularına ve düşüncelerine önem vermesi olduğunu ifade etmektedir. Harkness, buna öyküleştirme yöntemindeki“insan unsuru” olarak isimlendirmektedir.

Bell(1990)'e göre, öyküleştirme yöntemi, çocuklara yeni bilgileri ile eski bilgilerini harmanlayabilme şansını sunmakta ve tecrübelerini kullanmaları için olanaklar sağlamaktadır. Çocuklar Öyküleştirme yöntemi boyunca olaylara aktif bir katılım göstermekte, karşılaşılan problemlere çözümler üretmekte ve böylelikle yeni deneyimlere sahip olabilmektedir. Ayrıca Öyküleştirme yönteminin uygulandığı sürece öğrencilere çeşitli sorumluluklar verilmektedir. Çocukların anlama ve kavrama becerilerinin geliştirilebilmesi amacıyla çocuklara süreç içerisinde roller verilmektedir. Bell(1990) ayrıca öyküleştirme yöntemini 4 ana öğeye ayırmaktadır. Bunlar;

1. Öğrenme süreci öncelikle belirli bir sıraya ve iyi planlanması yapılmış bir süreye sahip olmalıdır.
2. Plan içerisinde karakterler kullanılmalıdır.
3. Etkinlik planlanırken, çocukların üzerinde etkinliklerini yapabilmeleri için olay veya olaylar oluşturulmalıdır.

4. Çocuklara gerçekte yaşanabilecek problemler sunulmalı ve çözümlenmeleri yapılmalıdır.

Bell ve Harkness(2006)'a göre, öyküleştirme yönteminin en dikkat çekici özelliklerinden birisi, çocukta var olan bilgiler ve çocuğun geçmiş deneyimleri üzerine dayandırılmasıdır. Bu yöntemde çocukların pratik düşünebilme ve sorunların üstesinden gelebilmesi ve hayal güçlerini kullanmaları gerekmektedir. Öyküleştirme yöntemi, çocukları direk olarak bilmedikleri veya ilk defa karşılaştıkları sorunlarla karşı karşıya bırakmaktan ziyade, süreç içerisinde bazı sorunlarla karşılaştırır ve bu sorunlara yine süreç içerisinde pratik çözümler üretebilmesine olanak tanımaktadır. Öyküleştirme yönteminde öğrenci ve öğretmen işbirliği içerisinde çalışarak beraber fikirler üretirler. Öyküleştirme yöntemi yapısalcı görüşü desteklemekte ve deneysel bir dizi süreci içermektedir. Öyküleştirme yöntemi, çocukların sosyal hayatı ve çevreyi keşfedebilmelerini sağlamaktadır. Ayrıca öyküleştirme yöntemi sanat etkinliklerini ve dili doğru ve düzgün kullanma becerilerinin gelişimini desteklemede yardımcıdır. Süreç içerisinde yaşanan olaylar dili kullanmayı desteklemektedir.

Harkness'e göre, Öyküleştirme yönteminin uygulama süreci iyi yazılmış ve aşamalı bir sıra izleyen bir hikâyedir. Bu hikâyede temel öğeler; mekân, karakterler ve plandır. Öğretmen ve öğrenciler işbirliği içerisinde çalışarak ve hikâyeyi sahiplenerek bu sürece dâhil olmaktadır. Her hikâye bir soru ile başlamaktadır. Bu anahtar soru öğrencilerdeki merak duygusunu canlandırır ve öğrencileri işbirliği ile çalışmaya yönlendirir, böylelikle dersin başlaması sağlanmış olur. Öyküleştirme yöntemi yaklaşımında hayal gücünün çok önemli bir rolü vardır. Çünkü süreç, çocukların hayal gücünü kullanması ile başlar ve sürecin başlangıcında bulunan eksik noktaları hayal güçleri ile kapatmalarına yardımcı olur. Çocukların süreç içerisinde hayal gücünü kullanması ve daha önceki bilgi ve deneyimlerinden yararlanması çocuklar için iyi bir güdüleyici olmaktadır. Daha önceden

sahip olduğu bilgileri süreç içerisinde kullanmaya başlayan öğrenci kendi eksiklerini fark eder ve neyi öğrenmesi gerektiğini böylelikle kendisi keşfetmiş olur. Böylelikle sürecin devamı ve sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi sağlanmış olur (Akt. Creswell 1997).

Programda kullanılacak öyküleri oluştururken anahtar bölümler şu şekilde olmalıdır:

1. Kullanılacak olan öykünün anahtar bir soruyla başlangıç yapması gerekmektedir.
2. Tüm öykülerde bir anahtar olaylar sırası olmalıdır.
3. Öyküyü gerçek hayatla bağdaştırabilmek için görüntü (sahne) oluşturulur.
4. Tüm çocuklar kendi bireysel karakterini oluşturur ve o karakterin biyografisi yazarlar.
5. Tüm olaylar çocukların oluşturdukları karakterlerin yanıtlamak durumunda oldukları ve sorunları çözümlenmelerini içermelidir.

6. Öyküleştirmenin sonu kutlama veya olayla bitirilebilir (Creswell, 1997).

Öykünün iyi olabilmesi için aşağıdaki maddelere sahip olması gerekmektedir:

1. Hikâyede geçen başrol hikayedeki olaylar karşısında istekli bir şekilde hareket etmelidir.
2. Hikâyedeki başrolün hangi amaçla davranışlarını sergilediği ve istekleri net bir şekilde açıklanmalıdır.
3. Hikâyedeki başrol isteklerine hangi yollarla ulaşabileceğini net bir şekilde belirtmelidir.
4. Hikâyedeki başrol karakterinin amaçlarına giden yolda isteğe bağlı veya olayların gidiş hattına bağlı oluşabilecek tüm sonuçların açıklanmalıdır (Stein ve Gleen, 1979; Mander ve Johnson, 1977, Akt. Bamberg, 1997: 4–8).

Bamberg(1997), öyküleştirmenin yöntemi içerisinde kullanmak için hikaye yazan kişilerin uyması gereken kurallar olduğunu söylemiş ve bu kuralları şöyle sıralamıştır:

1. Ana karakterin başarısız bir durumla karşılaştığında duygularını anlayabilmeli, ana karakterin başarısız olma nedenlerinin ortadan kaldırmaya yönelik çözümler üretebilmek için var olan bilgilerin kullanılması sağlanmalıdır.

2. Ana karakter hikâye gereği sorunlarını çözemiyorsa, öğrencilere, sorunun aşılama nedenleri ve bu sorunlar aşılamadığında ne gibi sonuçları olacağı açıklanmalıdır.

3. Ana karakterin sorunlarını çözebilmek için gerekli olan çözüm yolları çocuklara açıklanmalıdır.

Yiğit(2007), öyküleştirme yönteminin altı aşamadan oluştuğunu söylemektedir. Bu altı aşama aşağıdaki gibidir:

1. Aşama; Öyküleştirme: Bu aşama süreci planlama aşamasıdır, öykünün basamaklarına isimler verilmekte ve basamakları belirlenmektedir.

2. Aşama; Anahtar Sorular: Burada karşılaşılan sorun gösterilmekte ve bu sorunun üstesinden gelebilmek amacıyla çözümlenmesi gereken sorular öğrenciye yöneltilmektedir.

3. Aşama; Etkinlikler: Bu aşamada anahtar soruları yanıtlayabilme için çeşitli materyallerden faydalanılarak etkinlikler yapılmaktadır.

4. Aşama; Örgütlenme: Bu aşamada, yapılan etkinlikler için en iyi sınıflandırma yöntemleri belirlenmektedir.

5. Aşama; Kaynaklar: Bu aşamada etkinlikler için kullanılması gereken, bize sürecin daha iyi ilerleyebilmesi için yardımcı olabilecek para, abaküs gibi bazı materyaller belirlenmekte ve öğretmende bu materyallerin bulunması sağlanmalıdır.

6. Aşama; Sonuçlar: Yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan ürünlerin toplamıdır ve öykünün sonucunun sağlanabilmesi için son derece önemli bir role sahiptirler.

Öyküleştirme Yönteminde Öğretmen

Bell ve Harkness(2006), öyküleştirme yönteminin öğretmenlere, öğrencilerine öğretecekleri bilgilerin, becerilerin ve davranışların öğretilmesinde planlı ve bilinçli bir yapı

izlediğini belirtmektedir. Ayrıca öyküleştirme yöntemi, bireysel çalışmalara ve grup çalışmalarına olanak tanıdığı için birçok yöntem ve teknikler öyküleştirme yöntemi içerisinde rahatlıkla kullanılabilir. Öyküleştirme yönteminde öğretmenlerin, etkinlikler içerisinde yeni stratejiler geliştirmeleri gerekmektedir. Öğretmenler farklı yöntem ve stratejileri bu süreç içerisinde kullandığı için bu şekilde öğrencilere farklı öğrenme fırsatları verilebilmektedir. Öyküleştirme yönteminde bir dizi sıralı olaylar olduğu için çocuklar kendi cevapları ile kendilerine göre bir ilerleme kaydedebilmektedirler. Ayrıca öyküleştirme yönteminin esnek olan yapısı sayesinde süreç içerisinde öğretmen de rahat davranabilmekte ve sürece eşlik edebilmektedir. Öyküleştirme yönteminde öğretmen ve öğrenciler sürecin birer parçası oldukları için birlikte yeni paylaşımlar yapabilmekte ve deneyimler kazanabilmektedirler. Ayrıca öyküleştirme yönteminde öğretmenin ne öğreteceğini bilmesinin yanı sıra nasıl öğreteceğini bilmesi gerekmektedir. Öğretmen süreç içerisinde öğrenciyi motive edebilmeli ve süreç içerisinde ortaya çıkan ürünlerin çocuklar tarafından benimsenmesine yardımcı olmalıdır. Böyle bir sınıf ortamı oluşturabilmek için öğretmen şunları yapmalıdır:

1. Sürece çocukların bildikleri ile başlamalıdır.
2. Öğretmen, kendisinin her şeyi bilemeyeceğinin bilincinde olmalı ancak çocuklar için önemli bir rehber olduğunun farkında olmalıdır.
3. Süreç içerisinde çocuklara anahtar soruları yöneltmeli ve bu sayede çocukların kendi kendilerine öğrenebilmelerini desteklemelidir.
4. Öğretmen, çocuklarla farklı bir görüşü savunuyor olsa bile tüm çocukların daha önceki bilgi ve deneyimlerine saygı duymalıdır.
5. Çocukların bildikleri kavramları süreç içerisinde farklı şekillerde ortaya koyabilmelerine yardımcı olmalıdır.

6. Öğrencilerin işbirliği içerisinde çalışmalarını gerçekleştirebilmelerine öğrencileri teşvik edebilmelidir.

7. Yaratıcı bir hikâye oluşturabilmelidir.

8. Öğrencilerin süreç içerisinde ara ara şaşırmalarını sağlamalı ve öğrencilerin sürece ilgilerini canlı tutabilmeli, onlara süreç ile ilgili tahminler yaptırabilmelidir.

9. Öğrencilere yeni görevler ve farklı etkinlikler sağlayarak süreç içerisinde çocukların güdülenmesini sağlamalıdır.

10. Öğrencilerin hayal güçlerini kullanmaları için ve sorunlar karşısında farklı çözümler sunabilmeleri için onları cesaretlendirmelidir.

11. Öğrencilerin süreç içerisinde ürettikleri ürünler hakkında konuşabilmeleri sağlamalıdır.

12. Öğrencilerin problemler karşısında ürettikleri hipotezleri araştırabilmelerine olanak sağlanmalıdır.

13. Öğretmen süreç içerisinde öğrenciler için en iyi öğrenmeyi sağlayabilecek uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilmelidir.

14. Öğretmen öğrencilerin ürünlerini değerlendirmelidir.

15. Öğretmen her çocuğun gelişiminin farklı olduğunu bilincinde olmalıdır.

16. Öğretmen, süreç içerisinde velilerle işbirliği içerisinde çalışmalı, öğrencilerin sürece katılımları ve süreç içerisindeki durumları hakkında bilgilendirmeler yapmalıdır.

Creswell(1997), öyküleştirme yöntemi için planı oluştururken öğretmenlerin müfredatı iyi bir şekilde bilmelerinin gerektiğini söylemektedir. Ayrıca Tepetaş ve Haktanır(2013), öyküleştirme yönteminin öğretmenin öğrencilere konu ile ilgili anahtar soruyu sorması ile başladığını belirtmektedir. Öğretmen, süreç içerisinde öğrencilerin yönlendirilmesini sağlamalı, sınıf içi etkinlikleri planlayabilmeli, süreç içerisinde eğer gerekli görülürse öğrencilerin gruplara ayrılmasını sağlamalı ve öğrencilerle sürekli işbirliği ile çalışmalıdır.

Sınıf içerisindeki öğrenme alanları öğretmen ve öğrenci arasında paylaşılır, öğretmen anahtar öğrenme sonuçlarını kontrol etmesine rağmen, öğrenmelerin beraber çalışılmasına ve öyküleştirme yöntemi deneyimleri olarak paylaşılmasına öğrenciler tarafından izin verilir. Öğretmen, öyküleştirme yöntemi içerisinde antrenör, kolaylaştırıcı, eğitim tasarlayıcısıdır (Bell, 2006:5). Bell ve Harkness(2006), öyküleştirme yönteminde öğretmenin, öğretim programını oluşturduğunu ve öğrenme kapsamlarının belirlemesini yaptığını belirtmektedir. Öğretmen, öyküleştirme yönteminde ele alınan konuları hazırlar ve geliştirilebilmesi için olanaklar sunmaktadır.

Öyküleştirme Yönteminde Öğrenci

Tepetaş ve Haktanır(2013), öyküleştirme yönteminin öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunduğunu, öğrencilerin öğretmenleriyle ve arkadaşlarıyla sürekli bir etkileşime girerek öğrenmelerini gerçekleştirdiğini, bu öğrenmelerini gerçekleştirirken kendi deneyimlerinden faydalandıklarını ve böylece yeni bilgiler ve deneyimler elde etmesini sağlandığını belirtmektedirler. Öyküleştirme yöntemi sayesinde öğrenciler, grupla birlikte hareket edebilme ve karar verebilme, beraber problem çözebilmeyi öğrenebilmektedirler. Ayrıca Harkness(1997), öğrencilerin öyküleştirme yönteminde karakterlerin bakış açısıyla konuları keşfederler. Ayrıca olumlu bir sınıf ortamında öğrenim gören öğrenciler hassas konular hakkında düşünebilirler. Öyküleştirme yönteminde, anahtar sorular çerçevesinde öğrenci etkinlikleri planlanır ve öyküleştirme yönteminin esnek yapıda olması dolayısıyla öğrencilerin öğrenmeleri pekiştirilir.

Creswell(1997), öyküleştirme yöntemi sayesinde öğrenciler için istendik öğrenmeler gerçekleştirilebileceğini savunmaktadır. Ayrıca öğrencide öyküleştirme yöntemi içerisinde hikâyeyi ve olayları sahiplenme durumu göze çarpmaktadır. Öyküleştirme yönteminin ilk aşamasında öğrencilerin eski öğrenmeleri açığa çıkarılır ve bildikleri üzerine eklemeler yaparak süreç yavaş yavaş ilerleme gösterir. Süreç içerisindeki boşlukların öğrencilerin

hayal güçleri ile doldurulması sağlanır. Daha sonra, öğrenciler eksik öğrenmelerini kendileri keşfederler ve kendi sorularını kendileri hazırlayıp, bu soruların çözümlenebilmesi için çeşitli hipotezler ortaya atarlar. Bu döngü sayesinde öğrencilerin birebir öğrenmeleri sağlanmış olmaktadır.

Öyküleştirme Yöntemi İlkeleri

Creswell (1997)'e göre öyküleştirme ilkeleri şöyle sıralanabilir:

1. Öyküleştirme yöntemi, anahtar soru ile başlangıç yapmalıdır.
2. Öyküleştirme yöntemi, anahtar bölümlerden oluşmalıdır.
3. Öyküleştirme yönteminin somut bir şekilde anlatımını sağlamak amacıyla bir görüntü hazırlanmalıdır.
4. Öyküleştirme yöntemi içerisinde her öğrencinin kendi karakteri olmalıdır ve o karakterle ilgili bir biyografi hazırlanmalıdır.
5. Öyküleştirme yöntemi içerisindeki olaylar karakterlerin etrafında dönmelidir ve karşılıklı konuşmalar sağlanmalıdır.
6. Her öyküleştirme yöntemindeki plan bitiminde bir kutlama olmalıdır.

Ayrıca Creswell(1997), öyküleştirme yöntemi için aşağıdaki ilkeleri belirlemiştir:

a)Öykü İlkesi: Öyküler, çocuklara istenilen herhangi bir konu hakkında bilgi sahibi olunabilmesi için anlatılan bir dizi olay ve durumlardır. Öyküler sayesinde yüzyıllar boyunca kültürlerin nesillerden nesillere aktarımı sağlanmıştır. Böylelikle toplum için geçerli olan adet ve geleneklerin çocuklara öğretimi yapılmıştır. Ayrıca öyküler aracılığıyla çocuklara tüm dünyada geçerli olan olumlu değerler verilmeye çalışılmıştır. Öyküler aracılığıyla çocuklara iyilik, yardımseverlik, saygı gibi değerlerin eğitimi sağlanmıştır. Öyküleştirme yönteminin ana ilkelerinden birisi de öykü ilkesi olarak kabul edilmektedir. Öğretmen veya eğitici tarafından hazırlanan öyküler aracılığıyla çocukların öncelikle merak duygusu uyandırılmaktadır. Ayrıca öyküden yola çıkılarak çocuklara toplum içerisinde

kabul görülen değerlerin empoze edilmesi de sağlanmaktadır. Çocuklara verilen bu öyküler çocukların yaratıcılıklarının gelişimine katkı sağlamaktadır. Çünkü çocuklar öyküleştirmeye yönteminde öyküden yola çıkarak öyküdeki olayların tamamlanmasını sağlamakta ve sorunlara çözüm yolları üretmektedirler. Ayrıca öyküleştirmeye yönteminin içerisindeki öyküler aracılığıyla çocukların bilişsel, dil, zihinsel gelişim alanlarında da gelişim sağlanmaktadır.

b) Takdir İlkesi: İyi bir öykü, çocuklara olaylarda tahmin yürütebilmeleri için onlara süre verir ve ayrıca çocuklar iyi bir öyküyü heyecanla ve istekli bir şekilde dinlerler. Çocuklar öyküyü sevdiklerinde heyecanla sonraki bölümlerde neler olacağını bekleyip tahmin etmeye çalışırlar. Takdir ilkesi çocukların öğrenme deneyimlerinin sadece okul içerisinde olmadığını ayrıca okul dışında da öğrenmelerinin devamının sağlanması gerektiğini ifade etmektedir. Çocuklar kendilerini sürecin bir parçası olarak gördüklerinde okul dışında ve içinde öyküyle ilgili fikirler üretirler ve bunları sınıf içerisine getirerek olayların gelişmesini sağlarlar.

c) Öğretmenin İpi İlkesi: Yiğit (2007)'e göre, bu ilke, öyküleştirmeye yöntemine öğretmen ve öğrenci beraber dâhil olsalar bile, öğretmenin programda geçen hedefleri öğrencilere aktarabilmesi gerektiğini ve buna göre plan hazırlaması gerektiğini ifade eder. Yani öykünün ipi öğretmendedir ve öğrenciler öğretmenin planladığı şekilde öğrenmelerini yapmalıdırlar. Ancak öyküleştirmeye yönteminde öğretmeni ipi esnektir ve öğrenci ile öğretmen arasındaki işbirliği sağlanmasına yardımcıdır. İpin esnekliğini öğretmen konulara veya öğrencilerin durumlarına göre ayarlayabilmelidir.

d) Sahiplik İlkesi: Yiğit (2007)'e göre, bu ilke öğrencilerin en çok hoşlandıkları ilkedir. Çünkü çocuklar öyküleştirmeye yöntemi içerisindeki etkinliklerde grupta veya bireysel rol aldıkları için kendilerini olaylardan sorumlu hissederler ve etkinliklere katılmaya böylece istekli olurlar. Öyküleştirmeye yöntemi içerisindeki anahtar sorular, öyküleştirmeye yönteminde

çocukların fikirlerinin önemsendiğinin ve onlara saygı duyulduğunun en büyük kanıtıdır. Ayrıca bu ilke çocukların özgüven gelişimini desteklemektedir. Öğretmen, öyküleştirme yöntemi süresince gerekli olan yerlerde öğrencileri takdir etmeli, böylece öğrenciye ona saygı gösterildiğinin, onun değerli olduğunu hissetmesini sağlamalıdır. Ayrıca öyküleştirme yönteminde öğrencilerin çalışmaları sergilendiği için öğrencilerde bir özgüven oluşmaktadır.

e)Tema İlkesi: Bu ilke öykü ilkesi ilişkilidir. Eski öğrenmeler ile yeni öğrenmeler arasında bağlantılar kurulmalıdır. Ayrıca etkinlikler çocuklar için bilinenden bilinmeyene doğru bir yol izlemelidir. Temalar, çocukların kendi hayatlarında yaşayabileceği deneyimlerden oluşmalıdır.

f)Etkinlikten Önce Yapı İlkesi: Çocuklar, öyküleştirme yöntemini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için öncelikle daha önce öğrenmiş oldukları bilgileri içselleştirmiş olmalıdırlar. Bu aşamadaki çocuklar kendi problemlerini oluşturabilir ve problemlerine kendileri çözüm yolları bulabilirler. Ayrıca çocuklara etkinliklerde hangi bilgilere önceden sahip olmaları gerektiği ve hangi olayları araştırıp yeni öğrenmeler gerçekleştirecekleri belirtilmelidir. Bu noktada öğretmenin çocuklara araştırma yapabilmelerini sağlayacak bir çıkış noktası oluşturması gerekmektedir. Bu sayede çocukların araştırma çalışmaları yapmaları, araştırma sonuçlarını raporlaştırmaları, araştırma sonuçlarını sunum şeklinde sunmaları veya ortaya bir ürün koymaları için uygun bir ortam sağlanmış olur. Bu ilke sayesinde çocukların onlardan yapmaları beklenen davranışları yapabilmeleri için gereken yapı önceden verildiğinde, çocukların kendilerine verilen görevlerin üstesinden gelebilecekleri düşüncesi sağlanmış olur.

Bu altı listeden oluşan liste, bir konuyu planlanırken ve sınıfta uygulanırken akılda bulundurulacak bir düzen sağlar. Bunlar, planlama, değerlendirme ve süreç içerisinde bir süzgeç olarak kullanılabilir (Creswell, 1997'den Akt: Güney, 2003).

Bell ve Harkness(2006:9)'a göre, öyküleştirme yöntemindeki anahtar sorular, öğrenme sırasını formüleştirebilmek için kullanılır. Bu aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

1.BölümDüzenleme: İlk sorunun cevaplanabilmesi için yaratıcı bir ortam oluşturulmalıdır.

2.BölümKarakterler: Hikâye için gerekli olan karakterlerin görselinin oluşturulmalıdır.

3.BölümEtkinliğin Başlatılması: Hikâye, daha sonra gelecek olan anahtar soru için geliştirilmelidir.

4.Bölüm Olaylar: Öğrenenler, hikâyenin daha fazla geliştirilebilmesi için kullanılabilecek olan olayları tahmin etmelidirler.

5.Bölüm Olayın Doruk Noktası: Hikâyenin doruk noktasıdır. Hikâyenin sonu sergi veya kutlama ile son bulmalıdır.

Ayrıca Bell ve Harkness(2006), her öyküleştirme yöntemi sonunda hikaye üzerinde tekrar bir gözden geçirme yapılmalıdır ve çocuklara hikaye devam ederken, neler yaşadıkları ve öğrendikleri sorulmalı, bunun hakkında sohbet edilmesi gerektiğini söylemektedir.Öyküleştirme içerisindeki ilk iki bölüm, öğrencilerin yaratıcılıkları ile karakterleri ve sahneleri oluşturdukları ile ilgilidir. Üçüncü bölüm, hikâyenin olay veya kaza ile başlamasını kapsar. Sonuç bölümleri, dramatik olay ve final bölümlerinin çözümlerinin paylaşılması ve öyküleştirme yönteminin bölümlerinin eleştirisi ve her zaman sonucun kutlanması ile son bulmaktadır.Hikâyeler belirli bir yapı ile yani karar ve sonuca doğru bir dürtü ile şekillenirler, ama hikâyedeki olaylar bu çözümün gerçekleşmesine izin vermek için gerçekleşmelidir (Thomas, 1998).

Öyküleştirme yönteminin kurucuları olarak kabul edilen Bell ve Harkness, öyküleştirme yaklaşımında öykünün belirli anahtar işlevleri olduğunu söylemektedir, bunlar şunlardır:

1. Öğretmenler ve öğrenciler hikâyeye aşıkardır.
2. Öğrenciler hikâyeyi bir yazar edasıyla yaratırlar.
3. Hiç kimse Öykünün nasıl biteceğini bilmemelidir, bu tam bir sürpriz olmalıdır.
4. Hikâyeye ihtiyaç duyanlara hem destek hemde meydan okuma imkânı sağlar(Bell ve Harkness, 2006: 38).

Öyküleştirme Yöntemi ve Diğer Yöntemler Arasındaki Bağlantılar

Öyküleştirme yöntemi, 1970'lerde ortaya çıkmaya başladı, Yeni İskoçya eğitim hedefleri içerisinde toplantılara vesile oldu. O zamandan beri bu eğitim teorisi gelişmeye ve dönüşmeye devam etti. Değeri geç anlansada bile öyküleştirme yönteminin diğer yaklaşımlarla paralellik gösterdiği apaçık ortadadır (Rhonda, 2010).

Harkness'in tanımlamalarına göre Öyküleştirme yönteminin çekirdeğinde insan unsuru vardır. Öğrencilerin karakterlerin gözlerinden olayları keşfetmelerine olanak tanır, onların içerisinde olmadığı bir dünyayı anlamalarını ve empati kurabilmelerini sağlar. Öyküleştirme yöntemi, öğrencilerin bilgilerinin değerlendirilmesi ile başlar, öğrenmedeki boşluklar belirlenir ve proje buna göre oluşturulur. Öyküleştirme yöntemi, öğrencilerin karakterleri 3 boyutlu olarak oluşturmaları ve hikâyeyi yapılandırılmaları destekler (Rhonda,2010).

Öyküleştirme yönteminde geleneksel öğretmen rolüne meydan okuma vardır, olayların gidişatını yöneten, ihtiyaçlar doğrultusunda bilgiler veren, öğrenme temasını planlayan bir role sahiptir (Bell, 2006). Öyküleştirme yönteminde, öğretmen ve öğrenci arasında birlikte oluşturulur ve öğrenciler kendi öğrenmelerinde özerkliğe sahiptirler (Bell ve Harkness, 2006). Dahası öğretmen, sınıf içerisinde öğrencilerin yan yana öğrenebilmeleri için onları teşvik eder ve öğrencilerin sınıf içerisinde kazandıkları öğrenmelere değer biçer. Öyküleştirme yöntemi, ekstra ödüllere dayanmaz, herhangi bir test içermez veya herhangi bir tanıma değerlendirme veya sertifikaya ihtiyaç duymaz. Öyküleştirme yöntemi süreci

öğrenciler tarafından yönlendirilir ve problemlerin çözüm yolu ele alınır ve öğrencilerin kendileri tarafından kararlı bir şekilde çözüme kavuşturulur. Bu şekilde, alışılmış dışsal dürtüler, test skorları, sınav baskısı, ödül sistemi, şimdiki eğitim şartları içerisinde yaygın mekânlar, öyküleştirme yönteminin kullanımıyla azaltılmıştır. Öyküleştirme yöntemi içerisinde, tema boyunca öğrenci kendi kararını verir ve bu sürece kendi ilgileri doğrultusunda ilerler (Deci and Ryan, 2000).

İlgili Araştırmalar

İlköğretime Hazır Oluş İle İlgili Yapılan Araştırmalar

İlköğretime Hazır Oluş İle İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Akşin(2013) yaptığı çalışmada, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 60-72 aylık çocukların sahip oldukları benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşlukları arasındaki ilişkiyi ve ilköğretime hazır bulunuşluk ile benlik algılarını bazı değişkenlere göre incelemiştir. Çalışmada verileri toplamak amacıyla Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği ve Demoulin Çocuklar İçin Benlik Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmış olup, yapılan analizler sonucunda çocukların ilköğretime hazır bulunuşluk, sosyal duygusal gelişim ve öz bakım becerileri alt boyutlarında kızlar lehine; toplam benlik algısı puanlarında ise erkekler lehine farklılaşmıştır. Benlik algısının anne öğrenim durumuna göre farklılaşma yaratmadığı ancak baba öğrenim durumundan etkilendiği saptanmıştır. Kardeş sayısının ilköğretime hazır bulunuşluk ve benlik algısı üzerinde farklılaşma yaratmadığı saptanmıştır. Ailelerin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik düzeyin kullanılan ölçeğin matematik, fen ve ses-çalışmaları alt boyutunda farklılık yaratırken benlik algısı üzerinde farklılık yaratmadığı görülmüştür. Çocukların ilköğretime hazır bulunuşlukları ile benlik algıları arasındaki ilişki incelendiğinde; benlik algısı ile ilköğretime hazır bulunuşluk alt boyutlarından ve matematik becerileri, fiziksel gelişimleri ile dil gelişimleri, sosyal-duygusal gelişim,zihinsel gelişimleri arasında anlamlı pozitif

yönlü ilişkiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öz yeterlilik alt boyut puanları ile yalnızca zihinsel ve dil gelişimleri arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. İlköğretime hazır bulunuşluk alt boyutlarından zihinsel ve dil gelişim alt boyutu ile benlik algısı toplam puanı, öz saygı ve öz yeterlilik alt boyutları toplam puanlarının tamamı arasında anlamlı ilişki olduğu görülmüştür.

Dilli (2013) yaptığı çalışmada, 60-72 aylık sosyal açıdan dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime hazırlık destek programının çocukların ilköğretime hazır bulunuşluluğuna etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmadaki verileri toplayabilmek amacıyla Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği seçilmiş olup, yapılan çalışma sonucunda ilköğretime destek programına alınan çocukların ilköğretime hazırlık çalışmalarında kontrol grubunda eğitimlerine devam eden çocuklardan daha fazla artış gösterdiği bulunmuştur. İlköğretime destek programı kapsamında 8 ay boyunca günde 2 etkinlik olmak üzere deney grubuna destek programı uygulanmıştır. Yapılan çalışma sonucunda deney grubunun ön test ve son test sonuçları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Aynı şekilde kontrol grubunun ön test ve son test sonuçlarında da anlamlı fark bulunmuştur. Bunun nedeni olarak ilköğretime destek programına katılım olmasa bile ilk defa okul öncesi eğitimi alan çocuklara okul öncesi eğitimin sağladığı bir kazanım anlamına gelmektedir. Deney grubu ve kontrol grubu aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise deney grubundaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilerden daha yüksek bir ortalama oldukları görülmektedir. Yapılan çalışmada çizgi ve labirent çalışmalarında deney ve kontrol grubu arasında fark saptanmamıştır. Buna sebep olarak her iki grupta da öğretmenlerin sınıf içerisinde yeterince çizgi ve labirent çalışmaları yaptırmış olmaları söylenebilir.

Kahraman (2012) yaptığı çalışmada, 2006 Okulöncesi Eğitim Programında yer alan hedefleri gerçekleştirmeye uygun olarak geliştirilen “Aile Katılımı Boyutu Zenginleştirilmiş Eğitim Programının çocukların ilkokula hazır bulunuşluklarına etkisini saptamayı

amaçlamıştır. Araştırma sonucunda bu eğitime katılan çocukların ilköğretime hazır oluş ölçüğünde daha başarılı oldukları görülmüştür. İlköğretime Hazır bulunuşluğu Değerlendirme ölçeğininŞekil-Zemin, Mekândaki Konum, Dil Gelişimi ve Genel Gelişim alt testlerinde de deney grubu çocuklarının kontrol grubundan daha başarılı oldukları saptanmıştır. Ancak Denge,Küçük Kas Gelişimleri, Kısa Süreli Hafıza, Göstermeye Dayalı Beden imgesi, Yan Orta Hat, Göz Hareketleri, Sentez, Ardışıklık, şekil Değişmezliği, Öğretmene Göre Matematik Becerileri, Öğrenciye Göre Matematik Becerileri, Duygusal Gelişim ve Sosyal Gelişim alt testlerinde deney grubu öğrenciler lehine anlamlı bir fark çıkmamıştır.Bunun sebebi olarak kontrol grubundaki öğretmenlerinin kendi sınıfındaki çocukların daha düşük seviyede kalmalarını önlemek amacıyla okul içerisinde çocuklara daha fazla etkinlikler yaptırmış olması ve kontrol grubundaki velilerin de evde çocuklarına olan desteği arttırmış olması düşünülmektedir. Bu çalışma sonucunda aile katımlı etkinliklere katılan annelerin çocuklarıyla daha verimli zamanlar geçirdikleri ve aktivitelerde buldukları tespit edilmiştir.

Karakuzu (2015) yaptığı çalışmada, Ebeveyn Destekli İlkokula Hazırlık Programı'nın çocukların ilkokula hazır bulunuşluklarına etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada verileri toplayabilmek için Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği tercih edilmiştir. Deney ve kontrol grubuna uygulanan ön testleri arasında anlamlı bir fark olmamasına rağmen program sonunda yapılan son testlerde deney grubu lehine anlamlı fark çıkmıştır. Aile katımlı etkinlik programı 4 ay boyunca deney grubuna uygulanmıştır. 4 ay boyunca aileler çocukların eğitiminde aktif katılım göstermişler, bu sayede çocuklar okul dışında da öğrenme aktivitelerine devam edebilmişlerdir. Yapılan çalışma aile katımlı etkinliklerin çocukların ilköğretime hazır oluşlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Kaynar (2014) yaptığı çalışmada, satranç eğitiminin okul öncesi dönem çocuklarının ilköğretime hazır bulunuşluklarına etkisini incelemiştir.Araştırma 8 aylık bir süre içerisinde

yapılmıştır. Araştırma sonunda okul öncesi döneminde satranç eğitimi alan çocukların genel okul olgunluğu seviyelerinde artış görülmüştür. Ayrıca bu çocukların sosyal becerilerinde artış ve dikkat toplama becerilerinde artış gözlemlenmiştir. Okul öncesi dönemdeki satranç eğitiminin, kelimeleri doğru anlama ve genel bilgi düzeyinde anlamlı bir farka sebep olmadığını ancak bunların dışında kalan Metropolitan okul olgunluğu testini cumle ve sayı olgunluğu, eşleştirme çalışmaları ve kopya etme çalışmalarında anlamlı bir farka sebep olduğu saptanmıştır. Ayrıca satranç eğitiminin çocukların, cumle olgunluğu, eşleştirme becerisi, sayı olgunluğu, kopya etme becerisi, genel okul olgunluğu, sosyal beceri, dikkat toplama becerilerini etkilemekte ancak kelime anlama becerilerinde herhangi bir etkiye sebep olmadığı saptanmıştır.

Pırpır (2011) yaptığı çalışmada, Anne Eğitim Programı sayesinde 5–6 yaş çocuklarının okula hazır bulunuşluk becerilerini ve ebeveynlerin çocuklarını okula hazırlama konusundaki bilgilerini arttırarak; çocuklarının eğitimlerindeki rollerinin güçlendirmek ve bu sayede ilköğretime hazırlık becerilerinin arttırılmasını hedeflemiştir. Araştırmada çocuklardan verileri toplayabilmek amacıyla: “Peabody Resim-Kelime Testi”, “Metropolitan Okul Olgunluk Testi” ve “Sosyal-Duygusal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (5-6 yaş)” ölçek olarak seçilirken, annelerden verileri toplayabilmek amacıyla: “TEHAEP Başarı Testi” ve “Anne Eğitim Programına Yönelik Tutum Ölçeği” ölçek olarak seçilmiştir. Deney grubunda bulunan annelere 28 oturumluk hazırlanan etkinlikler 14 hafta ve her hafta iki gün ve günlük 2,5 saat olacak şekilde grup eğitimleri yapılmıştır. Verilerin analizinde bağımsız t testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, deney grubu öğrencilerinin ön test-son test puanları arasında; dil becerilerinde, bilişsel becerilerinde, sosyal-duygusal becerilerinde olumlu yönde artış yaşanırken, sosyal becerilerindeki artışın istenilen seviyede olmadığı belirlenmiştir. Deney ve kontrol grubu son testleri karşılaştırıldığında, dil ve bilişsel seviyelerindeki değişimin deney grubu lehine olduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda,

bu programa katılan annelerin çocuklarının ilköğretime becerilerini olumlu yönde destekledikleri ve annelerin bilgi düzeylerinde artış olduğu gözlemlenmiştir.

Vural (2012) yaptığı çalışmada, okul öncesi dönemde okul öncesi eğitimi eğitim alan ve okul öncesi eğitimi almayan çocuklar arasındaki sosyal beceriler, özdüzenleme becerileri ve duygusal zekâ gelişiminde herhangi bir değişimin yaşanıp yaşanmadığını belirlemeyi, ayrıca çocuğu okul öncesi eğitimine devam eden ebeveynler ve çocuğu okul öncesi eğitime devam etmeyen ebeveynler arasında eğitime katılım boyutunda herhangi bir fark olup olmadığının saptamayı amaçlamıştır. Bu incelemeye ek olarak velilerin eğitime katılım göstermedeki fikirleriyle sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin ilköğretim öğrencileri üzerindeki etkileri ve aile katılımına ilişkin fikirleri incelenmiştir. Araştırmanın ilk aşamasında ilköğretim 1. sınıf öğrencilerine Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (7-12 yaş), Özdüzenleme Becerileri Ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilen 7 Yaş Grubu Çocuklar için Duygusal Zeka Ölçeği ile öğrencilerin ailelerine Aile Katılım Ölçeği uygulanmıştır. Yapılan bu çalışmadan elde edilen verilere göre okul öncesi eğitime katılan birinci sınıf öğrencilerinin sosyal beceri, duygusal zekâ ve öz düzenleme becerisinin okul öncesi eğitim almayan öğrencilerden daha iyi olduğu, çocuğu okul öncesi eğitim alan velilerin okul içi ve dışındaki aile katılım etkinliklerinde daha olumlu bir tutum sergiledikleri saptanmıştır. Son olarak öğretmen ve velilerle yapılan görüşmelerin veri toplama araçlarıyla elde edilen verilerle aynı sonucu verdiği gözlemlenmiştir.

İlköğretime Hazır Oluş İle İlgili Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Pelletier ve Brent (2002) tarafından Kanada'da yapılan bir çalışmada ise ebeveynlerin çocuklarının okula hazır bulunuşluklarına etkisi; ebeveynlerin öz yeterlilik algısı, kültürel çeşitlilik ve öğretmenlerin kullandığı stratejiler açısından değerlendirilmiştir. Araştırma ailesi İngilizce bilen, okul temelli ebeveynlik ve hazır bulunuşluk merkezi programlarına katılan 4 yaş çocukları ve ebeveynleri katılmıştır. Araştırmada ebeveynlerin katılımları,

ebeveynlik stilleri, program katılımı sonunda sahip oldukları öz yeterlilik algıları ve ebeveynlerin bakış açısı ile öğretmenlerin oluşturduğu model açısından karşılaştırmalar yapılmıştır. Tüm sonuçlar programa katılan ebeveynlerin çocuklarının okula hazır bulunuşluklarında varlıklarını daha etkili hissettiklerini, çocuklarının hazır bulunuşluk seviyesinde süreç içerisinde daha fazla yer aldıklarını ve destek olabildiklerini fark ettiklerini ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra aileler; öğretmenlerin kullandığı stratejilerin, aile katılımında ve ailelerin öz yeterlilik algılarında anahtar unsur olduğunu ifade etmişlerdir.

Gormley, Phillips ve Gayer (2008), tarafından yapılan bir çalışmada; Amerika'nın Oklahoma Eyaleti, Tulsa Bölgesi'nde okullarda uygulanan programla çocukların okula hazır bulunuşluklarının okumaya hazırlık alanında 9 ayda, yazmaya hazırlık alanında 7 ayda, matematik becerilerine hazırlık alanında ise 5 ayda tamamlandığı görülmüştür. Aynı bölgede uygulanan Head Start Programı ile ise çocukların okula hazır bulunuşluklarının okumaya hazırlık alanında 6 ayda, yazmaya hazırlık alanında 3 ayda, matematik becerilerine hazırlık alanında ise 5 ayda tamamlandığı bulunmuştur. Buradan hareketle ailesel kaynaklı olumsuz etkiler ve çevresel risk faktörlerinin etkili bir okul öncesi eğitim programı ile azaltılabileceği ve çocukların okula hazır bulunuşluklarına verilecek desteğin artabileceği düşünülmektedir.

Umek, Kranjc, Fekonja ve Bajc; (2008) tarafından Slovenya'da 68-83 aylık ilköğretim birinci sınıf öğrencisi ve ailelerinin katılımı ile tarama desenli bir çalışma yapılmış ve çocukların okula hazır bulunuşlukları incelenmiştir. Çalışma sonunda çocukların bilişsel yeterlilikleri ve dil yetkinliklerinin önemli yer tuttuğu ölçme araçlarıyla yapılan değerlendirmeler sonunda; okul öncesi eğitim almış olmanın, özellikle ailesinin sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan çocuklarda çok daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, ebeveynlerinin eğitim düzeyi daha düşük olan çocuklarda okul öncesi eğitim almış olanların almayanlara oranla hazır bulunuşluk seviyelerinin daha yüksek olduğu

görülmüştür. Ancak yüksek eğitim düzeyine sahip ebeveynlerin çocuklarının hazır bulunuşlukları; okul öncesi eğitim alıp almama durumundan etkilenmemektedir. (Umek, Kranjc, Fekonja, Bajc; 2008).

Sheridan, Knoche, Edwards, Bovaird ve Kupzyk (2010), tarafından yapılan deneysel çalışma; aile ilişkilerine yapılan müdahaleyle okula hazır bulunuşluğu, dezavantajlı okul öncesi dönem çocuklarının sosyal-duygusal yeterliliklerini incelemek üzere hazırlanan bir programla değerlendirilmiştir. Dört yılı aşan çalışma sürecine 220 çocuk katılmıştır. Deney ve kontrol grupları arasında 2 yılı aşan süreçte öğretmenler tarafından yapılan değerlendirmelere göre istatistiksel olarak; kişiler arası yetkinlikler (bağlılık, girişim, kaygı ve geri çekilme gibi) alanında deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Buna karşın 2 yılı aşan süreçte öğretmenler tarafından yapılan değerlendirmelere göre istatistiksel olarak davranış problemleri (öfke/kızgınlık, öz kontrol vb.) açısından anlamlı bir farklılık oluşmamıştır.

Williamson (2003) okula hazırbulunuşluk ile ilgili olarak öğretmenlerin, ebeveynlerin ve yöneticilerin görüşlerini almayı planlamıştır. Bu doğrultuda 6 öğretmen, 6 ebeveyn ve 2 yönetici ile görüşülmüştür. Tüm katılımcılar okula hazırbulunuşluk için sosyal becerilerin ve iletişim becerilerinin ve ebeveynin önemine vurgu yapmıştır. Çoğu katılımcı ailenin, ekonomik durumun ve ev yaşamının hazırbulunuşluğun yetersizliğinde etkili olduğunda hemfikirdir. Araştırma sonucunda ebeveynlerin ve yöneticilerin hazırbulunuşluk konusunda bilinçli olduğu saptanmıştır.

Johnson (2008) okul öncesi çağıdaki çocukların okula hazırbulunuşluk becerilerinde ebeveyn etkisini ve ebeveynlerin inançlarının çocuklarının okula hazırbulunuşlukları üzerindeki etkisini de incelemiştir. Bu amaçla 39-66 aylık 171 çocuk ve onların ebeveynleri ile çalışmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre ailelerin, çocuklarının okula hazırbulunuşluk seviyelerinde etkili olduğu bulunmuştur. Bu sonuca ek olarak ebeveynlerin özyeterlilikleri ile

çocuklarının okula hazır bulunuşlukları arasında doğrudan ya da dolaylı bir ilişki bulunmuştur.

Farver ve arkadaşları (2006), çocuğun ev çevresi ile hazır bulunuşluğun alt boyutlarından sözel dil gelişimi ve sosyal gelişim arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bu amaçla 65'i kız 57'si erkek toplam 122 Latin çocukla 39-49 aylık çocuklarla çalışmışlardır. Çocukların anneleri aile demografisi, ev çevresi ve aileyi etkileyen etmenlerden oluşan bir anket doldürmüşlerdir. Ayrıca öğretmen çocuğun sosyal gelişimini değerlendirmiş ve dil gelişimini incelemek amacıyla Peabody Dil Gelişim Envanteri çocuğa uygulanmıştır. Sonuç olarak, çocuğun yaşı ve çocuğun öğrenmesini etkileyen faktörlerle ebeveynin okuryazarlık durumu ve çocuğun dil gelişim testinden aldığı puanlar ve çocuğun sosyal gelişimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ayrıca annenin stres durumu çocuğun dil gelişimini ve sosyal gelişimini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Lau, Li ve Rao (2011), ebeveynlerin okul öncesi eğitime katılım seviyelerinin çocukların ilköğretime hazır oluş becerileri üzerindeki etkilerini incelemiştir. Çalışma kapsamında, on anaokulundan 72 aylık 431 çocuk ve ailesiyle çalışmak amacıyla seçilmiştir. Çalışmada, çocukların okuma-yazmaya hazır durumları ve bilişsel hazır bulunuşluk durumları saptanmış, ailelerin çocuğunun ilköğretime hazır bulunuşluk dönemindeki katılımları çeşitli anketlerle saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda ebeveynlerin okul öncesi eğitim aile katılım etkinliklerine katılım boyutunun çocukların ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinde etkili olduğu, ailesi, aile katılım çalışmalarına daha fazla katılan çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarının daha fazla olduğu saptanmıştır.

Magdalena (2013), ailenin eğitim durumu, sosyoekonomik durumu ve ebeveynlerin yaşlarının çocuklarına olan yaklaşımının çocukların okula hazır bulunuşluk seviyelerine ve okula uyum becerilerine etkisini araştırmak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 106

çocuk ve ailesi katılmıştır. Veriler Parental Authority Questionnaire adlı ölçek, araştırmacının oluşturduğu anket ve okulda çocuklar uygulanan standart testler aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda, ailenin sosyoekonomik seviyesi, ailenin eğitim seviyesinin çocuğun ilköğretime hazır oluşunu etkilediği saptanmıştır.

Okado, Bierman ve Welsh (2014), ailelerin psikolojik durumlarının ve çocuklarına verdikleri öğrenme ile ilgili desteğin çocukların okula hazır bulunuşluğuna etkisi incelenmiştir. Bunun için 117 okul öncesi eğitimi alan çocuk seçilmiştir. Bu çocuklar düşük sosyoekonomik ortamlardan seçilmiştir. Çalışmada ebeveynlerin kendi psikolojik yapıları, depresyon eğilimleri ve çocuklarının öğrenmesine yardımları araştırılmıştır. Çocukların öğretmenleri, çocukların sınıf içerisinde gösterdikleri davranışları, çocukların dil becerilerindeki değişimleri ve çocukların öğrenmeye karşı olan tutumlarını gözlemleyerek çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarını gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonucunda çocuklarının okula hazır bulunuşluk seviyeleriyle psikolojik durumlarının negatif, olumlu öğrenme yaklaşımlarının pozitif bir ilişkisi olduğu saptanmıştır.

Öyküleştirme Yöntemi İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Öyküleştirme Yöntemi İle İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Güney (2003) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi kapsamında “Güzel Yurdumuz Türkiye” konusunun öğretimini öyküleştirme yöntemi ile uygulamıştır. Uygulama, Ankara’da bulunan özel bir üniversiteye bağlı hazırlık okulunda yapılmıştır. Çalışma grubu, sosyoekonomik düzeyi yüksek ailelerden gelen ve yabancı dil seviyesi üst düzeyde olan öğrencilerden oluşmaktadır. Deney grubu 18 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda, öyküleştirme yönteminin öğrencilerin derse olan motivasyonu arttırdığını ve öğrenciler açısından derslerin daha eğlenceli hale geldiği belirtilmiştir. Ancak, bazı öğrencilerin öyküleştirme yöntemindeki araştırmalar sırasında sıkıldıklarını belirtmişlerdir. Yapılan çalışmaların sergilenmesinin, öğrencilerin

heyecanlanmalarını sağlamıştır. Ayrıca, sınav yerine portfolyo kullanılması, öğrencileri oldukça rahatlamıştır.

Yiğit (2007) , Bolu ilinde İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi, “Ülkemizin Kaynakları” konusunda öyküleştirme yöntemi ile eğitimin çocukların başarısına etkisi olup olmadığını belirlemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. 42 çocuğun katıldığı bu çalışmada deney grubundaki öğrencilere öyküleştirme yöntemi kullanılarak konu anlatılmış, kontrol grubundaki çocuklara herhangi bir müdahalede bulunulmamış ve normal eğitimine devam etmeleri sağlanmıştır. Verileri toplamak amacıyla 15 soruluk araştırmacı tarafından hazırlanana başarı testi çocuklara uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öyküleştirme yöntemi ile eğitimin öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olduğu saptanmıştır.

Bacak (2008) tarafından Manisa ilinde yapılan bir çalışmada ilköğretim 5. Sınıf sosyal bilgiler dersinde öyküleştirme yaklaşımının öğrenenlerin akademik başarı ve yaratıcılıklarına etkisi araştırılmıştır. İlköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi programındaki “Hepimizin Dünyası” ünitesiyle sınırlandırılmıştır. Deney ve kontrol grupları, öğrencilerin cinsiyetlerine ve akademik başarı ön test, Torrance yaratıcı düşünme testi ön test puanlarına bakılarak belirlenmiştir. Çalışmanın örneklemini 36 öğrenci oluşturmaktadır. 18 öğrenci deney grubunu, 18 öğrenci kontrol grubunu oluşturmaktadır. Ünite süresince deney grubu öğrencilerine Öyküleştirme yaklaşımı uygulanırken, kontrol grubuna geleneksel öğretim yaklaşımı uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan öğrencilerin geleneksel eğitim alan öğrencilere göre başarı testlerinde daha başarılı oldukları saptanmıştır. Ayrıca öyküleştirme yönteminin öğrencilerin yaratıcılık seviyelerini arttırdığı belirlenmiştir.

Tepetaş (2011) tarafından Kırşehir ilinde öyküleştirme yönteminin 6 yaş çocuklarının temel kavram bilgi düzeylerinin gelişimine etkisi incelenmiştir. Araştırmaya okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 19 deney grubu çocuğu ve 20 kontrol grubu çocuğu olmak

üzere toplamda 39 çocuk katılım göstermiştir. Araştırmada sekiz haftalık bir öyküleştirme planı uygulanmıştır. Araştırmada veriler, “Bracken Temel Kavram Ölçeğinin gözden geçirilmiş formuyla toplanmıştır. Araştırma sonunda, deney grubundaki çocukların; renk, harf, sayı, boyut, karşılaştırma, şekil, okul olgunluğu, bireysel sosyal farkındalık, yapı materyal alt boyutları ve toplam test puanı yönünden kontrol grubundaki çocuklardan daha başarılı oldukları saptanmıştır.

Coşkun (2013) tarafından Kırşehir ilinde, matematik kavramları öğretiminde öyküleştirme yönteminin tutuma ve başarıya etkisini saptamak amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Araştırmada, “Tamsayılar ve Mutlak Değer” konusu, deney grubunda eğitime devam eden çocuklara Öyküleştirme Yöntemi kullanılarak öğrenimi yapılırken, kontrol grubundaki öğrenciler okullarında devam eden eğitim sistemine göre eğitimlerine devam etmişlerdir. Araştırmaya, 20 deney grubu ve 20 kontrol grubu olmak üzere toplamda 40 çocuk katılmıştır. Araştırma sonucunda deney grubunun deney sonunda yapılan başarı testinde daha başarılı olduğu ancak, öyküleştirme yönteminin matematiğe yönelik tutumda herhangi bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Avcı ve Yüksel (2013) tarafından yapılan araştırmada öykü temelli öğrenmenin dördüncü sınıf fen ve teknoloji dersinde uygulanmasının öğrenci ve öğretmenler üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın amacını gerçekleştirmek amacıyla örnek olay yaklaşımı kullanılmıştır. Araştırmaya 48 öğrenci dâhil edilmiştir. Elde edilen bilgilere göre öykü temelli öğrenme öğrencilerinin akademik başarısını arttırmakta, öğrencilerin öğrenme sürecini sahiplenmesini sağlamakta ve öğrenci motivasyonunu arttırdığı saptanmıştır.

Eren(2015) tarafından Ankara ilinde yapılan araştırmada öyküleştirme yöntemi kullanılarak eğitimlerine devam eden çocuklarla ve almayan çocukların farklılıklara saygı kazanımları seviyesinde herhangi fark olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmada veri

toplamak için “Farklılıklara Saygı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre deney grubundaki çocukların farklılıklara saygı puanında anlamlı bir artış olduğu gözlemlenmiştir ve öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin olumlu etkisinin olduğu gözlemlenmiştir.

Gürol ve Kerimgil (2012) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim sosyal bilgiler öğretmenliğinde öyküleştirme yönteminin uygulanmasına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri alınmıştır. Öğretmen adaylarından oluşan 8 öğretmen grubunu oluşturarak, bu çalışma, sosyal bilgiler öğretim dersinde ilköğretim eğitim bölümünün 3. sınıf öğrencilerine 10 haftalık hikâyesi yöntemi uygulanmıştır. Öğrencilerin görüşleri, uygulama sonrası odak grup tartışması ile 8 hafta boyunca alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi ve fenomenolojik yöntem kullanılmıştır. Toplanan veriler üç ana kategori altında incelenmiştir; Hikâye metodunun sosyal bilgiler dersinde uygulanabilirliği, öğretmen adaylarının hikâye metodunun uygulanmasında karşılaştıkları problemler ve hikâye metodunun uygulanması ile ilgili önerilerden oluşmaktadır. Öğretmen adayları; yöntemin uygulanma sürecindeki sorunlar üzerinde durmuş; kalabalık sınıflarda uygulanmasının güç olduğunu, uygulamada zaman sorunu yaşanabileceği, sınıf yönetimi, her konu için uygulanmasının sıkıntı yaratabileceğini, ancak grup halinde çalışmalar için uygun ve eğlenceli bir yaklaşım olduğunu belirtmişlerdir. Bu yöntemin uygulanması, el becerileri gerektirdiği ayrıca yöntemin uygulanmasının çok iyi bilinmesine bağlı olduğu ve öğrencilerin istekliliğine bağlı olduğu belirtilmiştir.

Hülya Demircioğlu, Mustafa Dinç ve Muammer Çelik tarafından 2013 yılında yapılan araştırmada, öyküleştirme yönteminin 6. Sınıf öğrencilerinin fiziksel ve kimyasal değişim kavramlarını anlamada etkisini incelemişlerdir. Çalışmada belirtildiğine göre, ileri öğrenim üzerindeki etkilerini en aza indirmek için 'fiziksel ve kimyasal değişim' kavramlarının alternatif kavramları, bu kavramların resmi olarak 6. sınıfa geldiği için orta öğretim okulunda ele alınmıştır. Bu çalışma, öyküleştirme yöntemi ile eğitimin 6. sınıf öğrencilerinin

'fiziksel ve kimyasal değişim' kavramlarını anlama üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Öğrencilerin görüşlerini saptamak için, ön ve son test olarak Kimyasal ve Fiziksel Değişim Kavramı Anketi (CPCCQ) kullanılmıştır. Sonuçlar, öğrencilerin çoğunun, 'kimyasal değişim' kavramını 'fiziksel değişim' kavramından ayırmada "geri dönüşüm" kriterine daha fazla dikkat etme eğilimi gösterdiğini ortaya koymuştur. Sonunda, öyküleştirme yaklaşımı içindeki gömülü öykü dizilerinin öğrencilerin kimya / bilimle alakalılığı kavrayabilme ve günlük yaşam ile Kimya bağlamıkavramının anlamı bir köprü kurulabilmesine yardımcı olduğu ancak öğrenci başarısı düzeyinde bu yaklaşımın tek başına yeterli olmadığı saptanmıştır.

Öyküleştirme Yöntemi İle İlgili Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Andrew S. Gordon ve Nicholas V. Iuppa (2006) tarafından yapılan araştırmada dramanın etkileşimli yaratıcılığındaki ana problem, katılımcıların deneyimlerini bir bütün halinde düşünebilmeleridir, iyi bir öykünün yüksek seviyelerdeki yaratıcılığa katkıda bulunduğu saptanmıştır. Bu makale dramadaki yeni etkileşimli yaklaşımlarla ilgilidir. Öyküleştirme yöntemi etkileşimli drama çalışmalarında kullanıldığında çalışmadaki kişilerde diğer yöntemlerle karşılaştırıldığında beklenmedik bir şekilde olumlu katkıları gözlemlenmiştir. Deneyimlerin ve olayların öznel değerlendirilmeleri katılımcıların anlatımları karşılaştırılarak nicelleştirilmiştir. Örneğin Öyküleştirme yöntemi tasarlandığında, her bir öğretim görüşü için ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Çalışmaya katılanlar öyküleştirme yönteminin diğer yaklaşımlara göre daha hızlı ve kolay olduğunu ve kendini ifade edebilmenin yaratıcı ve ilgi çekici bir şekilde sağlandığını söylemişlerdir.

Douwe Beijaard, Jan van Driel and Nice Verloop (1999) tarafından yapılan araştırmada öyküleştirme yönteminin ikinci kademedeki öğretmenlerinin mesleki deneyimleri ve pratikteki etkililikleri hakkındaki bilgileri alınmıştır. Öğretmenlerin

pratikteki bilgi ve deneyimlerinin birbiri ile uyumlu olduğu söylenebilir. Genel olarak, öğretmenlerin pratik bilgilerine ilişkin anlayışın öğretmen eğitim programlarında çok yararlı olabileceği ve eğitimde yeniliklerin daha iyi uygulanmasına yol açacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada öğretmenlerde belirli bir öğretim yönünden ilgili tecrübelerini veya etkinliklerinin değerlendirmeleri ve bunu bir öyküleştirme yöntemi planı içerisinde sunmaları istenmiştir. Örneğin; öğretmenlerin öğrencilerle etkileşim durumları incelendiğinde, 50 yaş ve üzerindeki öğretmenlerin etkileşim düzeylerinin onların kariyerinin başlangıcından daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Öğretmenlerin kariyerleri boyunca yaptığı çalışmalarının değerlendirilmesi baz alındığında, bu öğretmenlerin öyküleştirme yöntemini kullandıklarında kariyerlerinin başlangıcındaki gibi kaliteli bir eğitim yöntemi izlediği gözlemlenmiştir.

Anne Grete Solstad (2009) tarafından yapılan araştırmada, aktif öğrenme ve ortaklık çalışmaları için bir strateji olan öyküleştirme yöntemi için öğrenci ve öğretmenleri kapsayan bir çalışma yapılmıştır. Öğretmenler ve onların eğitim uygulamaları incelenmiştir. Bunu amacı teori ve pratik arasındaki boşluğu azaltmak ve öğretmenleri Öyküleştirme yöntemi konusunda nitelikli hale getirmektir. Hem öğretmenlere hem öğrencilere verilen uygulamalı öyküleştirme yöntemi kursu, periyodun pratiği içerisinde stratejilerin uygulamaların takip etmektedir. Takip edilen ölçümler, öyküleştirme yöntemi, pratik giriş kurslarının ve uygulama aşamalarının her ikisinde önemini göstermektedir. Ayrıca yapılan çalışmada öyküleştirme yönteminin zorunlu eğitimdeki amaçlara ulaşabilmek için uygun bir yöntem olduğu saptanmıştır.

Mitchell Barrett Rhonda(2010) tarafından yapılan araştırmada, öyküleştirme yöntemini ve öğrencilerin motivasyonları arasındaki ilişkiyi incelemiş, ayrıca öğrencilerin öyküleştirme yöntemi ile ilgili düşünce ve deneyimleri incelenmiştir. öyküleştirme yöntemi sayesinde öğrencilerin motivasyonlarının, düşünce ve deneyimlerinin arttığı

gözlemlenmiştir. Araştırmanın bu olumlu sonuçlarından dolayı öyküleştirme yönteminin ilköğretim müfredatına girmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

Sharon Ahlquist (2012) tarafından yapılan öyküleştirme metodunun genç öğrenci sınıfına etkisi:İsveç'te bir vaka çalışmasında, öyküleştirme yöntemi kullanılarak bir grup öğrenciye İngilizce eğitimi çalışması verilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öyküleştirme yönteminin İngilizce eğitiminde olumlu bir etki sağladığı, ayrıca öğrenciler arasında işbirliği sağladığı saptanmıştır. Ayrıca öyküleştirme yöntemi aracılığıyla yeni gramer yapılarının öğretimini ve dinleme becerilerinin gelişimini sağladığı saptanmıştır.

Jason Pilot ve Wayne Melville(2014) tarafından yapılan araştırmada öğretmenlerin kararsızlıklarının öyküleştirme yöntemi üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu makaledeki hikâyeler Floden ve Clark'ın belirsizlik çalışmasından (1988) alınmıştır ve tüm öğretmenlerle ilgili olan şu öğretim yönlerini yansıtmaktadır: içerik bilgisi, değerlendirme, öğretim ve öğrenme ve bilgi. Araştırmada,hikâyeleri bir araya getirerek, araştırma sorusu şudur: 'bir öğretmen, öğretimindeki belirsizlikleri nasıl kabul eder ve bu kabulün yeni bir dersin uygulanmasıyla nasıl etkileşime girer? Yapılan analizler sonucunda, öğretmenin mesleki öğreniminin sürdürülmesinin öğretimdeki belirsizliklerin kabul edilmesiyle desteklendiğini ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu analizler sonucunda, uzun vadeli profesyonel öğrenmedeki önemli noktaların öğretmenlerdeki belirsizliklerin önemli noktalarına olumlu bir cevap verdiğini saptamıştır. Kısacası araştırma sonuçlarına göre, öyküleştirme yöntemini kullanan öğretmenler kendi pratik bilgilerini sorgulamayı sürekli olarak sürdürdüklerinden dolayı öyküleştirme yöntemi kendilerini geliştirmeye devam edebilmelerine yardımcı olmaktadır.

Creswell (2007) John Dewey'in düşünceleriyle öyküleştirme yönteminin altı aşamasını karşılaştırmıştır.Çocuğun motive bir şekilde eğitime katıldığında daha iyi öğrenmelerin gerçekleşeceği düşüncesinin hem John Dewey tarafından hem de öyküleştirme

yönteminde desteklendiğini saptamıştır. Öyküleştirme yönteminde kullanılan karakterlerin ve onların başlarından geçen olayların çocukları daha iyi motive ettiğini böylece öğrenmeyi arttırdığını söylemektedir. Bunlara ek olarak, öyküler aracılığıyla çocuklar olayların gidiş hattını merak etmekte böylece hem öğrenmeleri kolaylaşmakta hem de günlük yaşam becerileri gelişimi sağlanabilmesine yardımcı olmaktadır.

McBlain (2007) yaptığı ; “Öyküleştirme-Yaratıcı Bir Yaklaşım” isimli araştırmasında öyküleştirme yöntemi ile yaratıcılık arasındaki ilişkiyi saptamaya çalışmıştır. Bu çalışmada birinci sınıfta eğitim gören çocuklarla çalışılmış ve “Yıllar önce bir prenses varmış” adlı hikaye kullanılmıştır. Çalışma süresince çocukların çok yaratıcı fikirler ürettiği ve olayları çözümleyebilmek için farklı yollar denedikleri ayrıca çalışma sonucunda yaratıcı çalışmalar ortaya çıkardıkları saptanmıştır.

IV.Bölüm: Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde yöntemle ilgili bilgilerin açıklaması yapılmıştır. Bu çerçevede araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması, verilerin analizi ve araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler açıklanmaktadır.

Araştırma Modeli

Bu araştırmada Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkisinin olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında araştırmada deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Büyüköztürk, Çakmak Kılınç, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2008), bilimsel araştırmalarda en doğru sonuçlara deneysel çalışmalar yoluyla ulaşılabileceğini belirtmektedir. Çünkü süreç içerisinde araştırmacı verileri birbiri ile karşılaştırabilir ve buna göre çeşitli işlemler yapabilir son olarak yaptığı çalışmanın etkilerinin incelenmesini yapabilir. Böylelikle araştırma sonucunda kesin yorumlara ulaşılabilir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Balıkesir İli Edremit İlçesi Sarıkız Anaokulunda eğitim alan 5 yaşında 23 deney grubu ve 23 kontrol grubundan oluşan toplam 46 çocuktur. Araştırmacının bu grubu çalışmak için seçmesinin esas sebebi öyküleştirme yöntemi ile oluşturulan eğitim uygulamasının etkisi olup olmadığını test etmek ve örtük değişkenlerin etkisini yok edebilmektir.

Çalışma grubu belirlenirken Sarıkız anaokulunda eğitimine devam eden 5 yaş grubu çocukların bireysel portfolyoları ve kişisel dosyaları incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda çocukların birbirine yakın sosyokültürel ailelerden geldiği saptanmıştır. Deney ve kontrol grubu belirlenmesinde küme(grup) örnekleme yolu seçilmiş ve ayrıca daha önceden öyküleştirme yönteminin uygulanmış olmama durumu aranmış ve deney grubunda ve kontrol grubunda böyle bir uygulama yapılmadığı saptanmıştır.

Deney grubunda ve kontrol grubunda da 23 çocuk bulunmaktaydı. Yani toplamda 46 adet çocuk bu uygulamaya dâhil edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubu aynı okulda öğlenci olarak eğitime devam eden karşılıklı sınıflarda eğitim alan çocuklardan oluşmaktaydı. Gruplar okulda 12.30-17.30 arası eğitim aldıkları için araştırmacı 2015-2016 eğitim öğretim yılının 2. Döneminde 12-30-17.30 arası araştırma yapılan okulda bulunmuş ve 7 haftalık uygulamayı gerçekleştirmiştir. Bu gruplarda bulunan çocuklar 2013 yılında hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Müfredatı çerçevesinde eğitimlerine devam etmişlerdir.

Katılımcılarla İlgili Demografik Bilgiler

Çalışmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formları aracılığıyla çalışma grubuna dâhil edilen deney grubu çocukları ile kontrol grubu çocuklarının ebeveynlerinin demografik özellikleri elde edilmiştir. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin demografik özellikler açısından benzer özelliklere sahip oldukları saptanmıştır. Katılımcıların ailelerine ilişkin veriler aşağıda verilmektedir.

Çocuğun Cinsiyeti	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
Kız	9	39.1	10	43.5
Erkek	14	60.9	13	56.5
Toplam	23	100	23	100

Okula Devam Süresi	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
1 Yıdan Az	3	13.0	3	13.0
1-2 Yıl Arası	16	69.6	13	56.5
3-4 Yıl	4	17.4	7	30.4
Toplam	23	100	23	100

Aile Medeni Durum	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
Evli	21	91.3	20	87.0
Boşanmış	2	8.7	3	13.0
Toplam	23	100	23	100

Anne Eğitim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
İlkokul	6	26.1	6	26.1
Ortaokul	3	13.0	3	13.0
Lise	9	39.1	10	43.5
Yüksekokul	1	4.3	1	4.3
Üniversite	4	17.4	3	13.0
Toplam	23	100	23	100

Baba Eğitim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
İlkokul	5	21.7	4	17.4
Ortaokul	2	8.7	5	21.7
Lise	4	17.4	9	39.1
Yüksekokul	6	26.1	4	17.4
Üniversite	6	26.1	1	4.3
Toplam	23	100	23	100

Kardeş Sayısı	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
1	13	56.5	14	60.9
2	6	25.1	8	34.8
3 ve Üstü	4	17.4	4.3	4.3
Toplam	23	100	23	100

Ailede Kaçınıcı Çocuk	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
İlk Çocuk	13	56.5	16	69.5
Ortanca Çocuk	6	26.1	6	26.1
Son Çocuk	4	17.4	1	4.3
Toplam	23	100	23	100

Aile Gelir Düzeyi	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	N	%	N	%
1000-1500 TL	7	30.4	0	0.0
1501-2500 TL	5	21.7	2	8.7
2501-3000 TL	3	13.0	8	34.8
3001-4000 TL	5	21.7	7	30.4
4001-5000 TL	1	4.3	3	13.0
5001 TL Ve Üstü	2	8.7	3	13.0
Toplam	23	100	23	100

Deney grubunda bulunan 23 çocuğun %39.1(n:9)'i kız, %60.9(n:14)'u erkektir. Kontrol grubunda bulunan 23 çocuğun %43.5(n:10)'u kız, %56.5(n:13)'ü erkektir.

Çalışma gruplarındaki çocukların okula devam sürelerine bakıldığında çocuklardan büyük bir çoğunluğunun okula devam süresinin 1-2 yıl arası olduğu görülmektedir. Deney grubundaki öğrencilerin 1-2 yıl arası okula devam edenlerinin oranı %69.6(n:16), kontrol grubunda ise 1-2 yıl arası okula devam edenlerin oranı %56.5(n:13) olduğu görülmektedir. Bu verilerden anlaşılacağı üzere öğrencilerin büyük bir çoğunluğu iki yıldır okul öncesi eğitimi almaktadırlar.

Çalışma gruplarındaki çocukların aile medeni durumlarına bakıldığında hem deney grubundaki çocukların hem de kontrol grubundaki çocukların büyük bir çoğunluğunun ailelerinin birlikte olduğu görülmektedir. Deney grubunda ailelerin %91.3(n:21)'i evli, kontrol grubunda %87.0 (n:20)'si evlidir.

Çalışma grubundaki çocukların anne eğitim seviyelerine bakıldığında hem deney hem de kontrol grubunda anne eğitim durumunda lise ve dengi okullardan mezun oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Deney grubunda annelerin %26.1(n:6)'i, ilkokul mezunu, %13(n:3)'ü ortaokul, %39.1(n:9)'u lise, %4.3(n:1) yüksek okul, %17.4(n:4)'ü üniversite mezunudur. Kontrol grubunda annelerin, %26.1(n:6)'i ilkokul mezunu, %13(n:3)'ü ortaokul mezunu, %43.5(n:10)'u lise mezunu, %4.3(n:1)'ü yüksek okul, %13(n:3)'ü üniversite mezunudur.

Çalışma grubundaki çocukların babalarının eğitim seviyelerine bakıldığında deney grubundaki babaların genelinin yüksekokul ve üniversite mezunu, kontrol grubundaki babaların genelinin lise mezunu oldukları görülmektedir. Veriler incelendiğinde, deney grubundaki babaların %21.7(n:5)'inin ilkokul mezunu, %8.7 (n:2)'sinin ortaokul mezunu, %17.4(n:4)'ünün lise mezunu, %26.1(n:6)'inin yüksekokul, %26.1(n:6)'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Kontrol grubundaki babaların ise, %17.4(n:4)'ünün ilkokul, %21.7(n:5)'sinin ortaokul, %39.1(n:9)'unun lise mezunu, %17.4(n:4)'ünün yüksekokul, %4.3(n:1)'ünün üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Çalışma grubundaki çocukların kardeş sayılarına bakıldığında hem deney grubunda hem de kontrol grubundaki çocukların genelinin tek kardeşe sahip oldukları görülmektedir. Deney grubundaki çocukların %56.5(n:13)'inin tek kardeşi, %26.1(n:6)'inin iki kardeşi, %17.4(n:4)'ünün üç ve daha fazla kardeşi olduğu görülmektedir. Kontrol grubundaki çocukların %60.9(n:14)'unun tek kardeşi, %34.8(n:8)'inin iki kardeşe, %4.3(n:1)'ünün üç veya daha fazla kardeşe sahip olduğu görülmektedir.

Çalışma grubundaki çocukların ailede kaçınıcı çocuk olduklarına bakıldığında hem deney grubunda hem de kontrol grubunda ilk çocuk olma oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Deney grubundaki çocukların %56.5(n:13)'u ilk çocuk, %26.1(n:6)'i ortanca çocuk, %17.4(n:4)'ünün son çocuk olduğu görülmektedir. Kontrol grubunda çocukların %69.6(n:16)'sının ilk çocuk, %26.1(n:6)'sının ortanca çocuk, %4.3(n:1)'ünün son çocuk olduğu görülmektedir.

Çalışma grubundaki çocukların gelir düzeylerine bakıldığında deney grubundaki çocukların büyük çoğunluğunun askeri ücret arasında (1000-1500 TL), Kontrol grubundaki çocukların ise orta gelir seviyesinde (2500-3000 TL) arasında olduğu görülmektedir. Deney grubundaki çocukların %30.4 (n:7)'si 1000-1500 TL arası, %21.7 (n:5)'sinin 1501-2500 TL arası, %13(n:3)'ünün 2501-3000 TL arası, %21.7(n:5)'inin 3001-4000 TL arası,

%4.3(n:1)'ü 4001-5000 TL arası, %8.7(n:2)'si 5001 TL ve üstü gelire sahiptir. Kontrol grubunun, %8.7(n:2)'si 1501-2500 TL arası, %34.8(n:8)'i 2501-3000 TL arası, %30.4(n:7)'ü 3001-4000 TL arası, %13.00(n:3)'ü 4001-5000 TL arası, %13(n:3)'ü 5001 TL ve üstü gelir seviyesine sahiptir.

Veri Toplama Aracı

Bu uygulamada öyküleştirme yöntemi kullanılarak 5 yaş grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin değişimi incelendiği için Özgül Polat tarafından geliştirilen Marmara İlköğretime hazır oluş ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca çalışma grubundaki öğrencilerin ve ailelerin özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgiler formundan yararlanılmıştır. Veri toplama araçlarının özellikleri aşağıda belirtilmiştir:

Kişisel Bilgiler Formu

Çalışmada kullanılan çocukların aileleri hakkında bilgi almak için araştırmacı tarafından hazırlanan bu form 10 adet sorudan oluşmaktadır. Deney ve kontrol grubundaki çocukların, cinsiyet, okula devam süresi, medeni durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, kardeş sayısı, kaçınıcı çocuk olduğu, ailenin gelir düzeyi ile ilgili bilgilerin alınmasını sağlamaktadır. Kişisel bilgiler formu aracılığıyla bu uygulamaya dâhil olan tüm çocukların demografik bilgileri toplanmıştır.

Marmara İlköğretime Hazır oluş Ölçeği

Araştırma ile ilgili verileri elde etmek amacıyla araştırmacı Özgül Polat tarafından geliştirilen Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğini kullanmıştır. Bu ölçek uygulama formu ve gelişim formu olarak ikiye ayrılmaktadır. Uygulama formu içerisinde 47 adet matematik becerileri sorusu, 8 adet ses çalışmaları sorusu, 14 adet fen becerileri sorusu, 3 adet çizgi çalışmaları sorusu, 2 adet labirent çalışmaları sorusu bulunmaktadır. Gelişim formu içerisinde, 74 adet zihinsel ve dil gelişimi ile ilgili sorular, 40 adet sosyo-duygusal gelişim ile

ilgili sorular, 23 adet fiziksel gelişim ile ilgili sorular, 16 adet özbakım becerileri ile ilgili soruları içermektedir. Uygulama formu, öğrencilerle birebir uygulanmakta, gelişim formu ise sınıf öğretmenleri tarafından doldurulmaktadır. Uygulama formu içerisinde toplam 72 soru bulunmakta, Gelişim formu içerisinde 153 adet soru bulunmaktadır. Toplamda ise 225 adet soru içermektedir. Toplamda 225 adet sorudan oluşan bu ölçek 46 öğrenciye önce ön test olarak, daha sonra ise son test olarak tekrar uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel analizleri yapılarak değerlendirilmiştir.

Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği çocuk hakkında gerekli olan gelişimsel ve uygulamalı bilgileri vermektedir. Bu ölçekle her bir alandaki hazır oluşu değerlendirmek mümkün olmakla birlikte, esas olan tüm alanlardaki sonuçların toplamının değerlendirilmesidir. Böylece bütünsel bir yaklaşım izlenerek çocuğun hemayrıntılı hem de genel profilini çıkarmak mümkün olmaktadır (Unutkan, 2003, s.237-240).

Deneysel Süreç

Araştırmaya 2015-2016 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde başlanmıştır. Araştırma öncesi araştırma planları ve gerekli izinler Çanakkale 18 Mart Üniversitesi senatosuna ve Balıkesir Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilmiş olup, gerekli izinler alındıktan sonra uygulamaya başlanmıştır. Ön test uygulamaya başlamadan önce bir hafta boyunca araştırmacı uygulama yapacağı okula gitmiş ve çocuklarla tanışma etkinlikleri yapmıştır. İlk iki gün çocukları ve çocukların sınıf içi diyaloglarını gözlemlemiş, daha sonra onlara yapacağı etkinlikten bahsetmiştir. Bu süreçte, çocuklara etkinlikle ilgili kısa bilgiler vermiş ve çocukların etkinliklere katılmaya istekli olduğunu görmüştür. Daha sonra ön test çalışmalarına başlamış olup, her öğrenciyi okul içerisinde bulunan kütüphaneye alıp, bire bir ön test uygulamasına gerçekleştirmiştir. Her çocuğun ön test uygulaması ortalama 35-40 dakika sürmüştür. Deney grubu ve kontrol grubunun ön testleri 4 haftada bitirildikten sonra etkinliklere başlanmıştır. Yapılan ön testler değerlendirildiğinde ölçeğin 9 alt boyutundan 3

tanesinde kontrol grubunun bazı düzeylerde deney grubundan üstün olduğu gözlemlenmiş ancak 6 alt boyutta birbirlerine eşit olduğu için etkinliklere başlamada herhangi bir sorun görülmemiştir.

Eğitim etkinliklerinde sınıf öğretmeni pasif bir rol oynamıştır. Sınıf öğretmeni 12.30'dan 15.00'a kadar kendi rutin etkinliklerini yapmış 15.00-17.30 arası araştırmacı etkinliklerini sürdürmüştür. Sınıf içerisinde öğrencilerin öyküleştirme yöntemi etkinliklerini düzenleyebilmek için bir köşe oluşturulmuştur. Bu araştırma kapsamında etkinlik planını doğru bir şekilde hazırlayabilmek amacıyla yurt içi ve yurt dışı tüm araştırmalar taranmıştır. Ayrıca etkinlik planında herhangi bir hata yapmamak amacıyla öyküleştirme yönteminin kurucuları olan Steve Bell ve Sallie Harkness ile ilgili yazışmalar yapılmış ve onlar tarafından gönderilen çalışma sayfalarından etkinlik planı oluşturulurken yararlanılmıştır. Ayrıca okul öncesi alanında öyküleştirme yöntemi ile ilgili 2 çalışma yapıldığı görülmüş, bu çalışmaları yapan kişilerle de iletişime geçilmiştir. Yapılan bu alan taraması sonucunda 7 haftalık etkinlik planı hazırlanmıştır. Etkinlik planında çocukların öyküleştirme yönteminden uzaklaşmalarını engellemek amacıyla her güne çeşitli aktiviteler koyulmuştur. öyküleştirmeyöntemi ile kurgulanan eğitim programına ilköğretime hazır bulunuşluğun çeşitli alt boyutları ile ilgili aktiviteler serpiştirilmiştir. Bu araştırma ve incelemeler doğrultusunda uygulanan etkinlik süreci aşağıda anlatılmaktadır.

1.Giriş: Araştırmacı tarafından öykünün çerçevesi oluşturulmuştur. Bu aşamada araştırmacı sürecin nasıl ilerleyeceğini, ne kadar süreceğini, nasıl etkinliklerden oluşacağını çocuklara açıklamıştır. Araştırmacı 1 hafta boyunca çocuklara hangi gezegende yaşadığımızdan bahsetmiş. Diğer gezegenleri tanıyıp tanımadıkları hakkında çocuklardan bilgiler edinmiş ve gezegenler hakkında çocuklarda merak duygusunu uyandırmıştır.

2.Öyküyü Anlatma: Öykünün çocuklara anlatıldığı ve öykü sırası bozulmadan etkinliklere devam edildiği bu aşama 7 hafta devam etmiştir. Öyküdeki kurgu, karakterler, olaylar ve zirve bu aşamada oluşturulmuştur.

Araştırmacı çocukları giriş kısmında 1 hafta öyküye hazırladıktan sonra; “Dünya’dan çok çok uzak gezegenlerin birinde mutlu bir Prens yaşarmış. Bu prensin sapsarı saçları ve hep gülen bir yüzü varmış. Prensın gezegeninin adı Jüpiter gezegeniymiş” Şeklinde öyküye başlamıştır. Bu cümlelerden sonra çocuklara sizce prensler nasıl olur, nasıl giyinirler. Farklı gezegenlerdeki prenslerin bizim gezegenimizdeki prenslerden farkı ne olabilir, Jüpiter gezegeninin bizim gezegenimizden farkı ne olabilir, başka gezegenlerde yaşayan canlıların da evcil hayvanları olabilir mi şeklindeki anahtar sorular sorulmuş ve bu etkinlikler 2 gün devam etmiştir.

Öykünün düşüncesi ve çerçevesi tasarlandıktan sonra çocuklarla işbirliği içerisinde prens dışında öyküde prens dışında olabilecek karakterler tasarlanmıştır. Prensın annesi, babası, kardeşi, sarayda yaşayan çalışanlar ayrıca prens için çeşitli evcil hayvanlar oluşturuldu. Ayrıca çocuklar tarafından prensin sarayında perilerin yaşamasına karar verildi ve sarayda yaşayan iyi kalpli periler oluşturuldu. Çocuklar tarafından prensin kardeşinin kız olmasına karar verildi. Bu aşama 3 gün sürmüştür.

Birinci hafta; Prensın yaşadığı gezegenin Jüpiter gezegeninin nasıl bir gezegen olabileceğinden bahsedilmiştir. Çocuklara bizim gezegenimiz olan Dünya’nın nasıl olduğu, sorulmuştur. Yaşadığımız çevredeki yeryüzü şekillerine, evlerin yapısına ve özelliklerine, bizimle birlikte dünyada yaşayan diğer canlı türlerine örnekler vermeleri istenmiştir. Çocuklarla birlikte çeşitli videolar izleyerek diğer gezegenler tanınmaya çalışılmıştır. Küçük Prensın gezegeninin büyük bir çölden oluştuğu söylenmiştir. Çocuklara çölde nasıl yaşanabileceği, çölde yaşamak için nelerin gerekli olduğu, çölde hangi hayvanların yaşayabileceği gibi anahtar sorular sorulmuştur. Ayrıca Küçük Prensın acaba neden bizim

sınıfımıza geldiği hakkında fikirler üretilmiştir. Daha sonra üretilen bu fikirlerden yola çıkılarak Prens'in bizim sınıfımıza yardım için geldiği ve diğer gezegenlerde çeşitli sorunlar olduğu fikrinde hemfikir olunmuştur. Çocuklara Dünya'mız ile birlikte 7 adet gezegen olduğu belirtilmiştir. Buradan yola çıkarak diğer haftaların etkinlikleri planlanmış, her hafta bir gezegendeki problem çözülmüş ve böylelikle 6 hafta boyunca 6 farklı problem ve 6 farklı gezegenle ilgili bilgiler öğrenilmiş, etkinlikler yapılmıştır. Yapılan bu etkinlikler daha önceden sınıf içerisinde hazırlanan panolarda sergilenmiştir.

İlk hafta çocuklarla birlikte gezegenler oluşturulmuştur. Çocuklara şişirilmiş 7 adet balon dağıtılmış, bu balonların her birinin bir gezegeni temsil edeceği söylenmiştir. Çocuklara gezegenleri nasıl oluşturmak istedikleri sorulmuştur. Çocuklardan bazıları parmak boyası ile gezegenleri oluşturmak istemiş, kimisi boya kalemleriyle boyamak istemiş, kimisi ise elışı kâğıdı ile kaplamak istemiştir. Çocuklardan 7 grup oluşturularak işbirliği içerisinde çalışmaları sağlanmıştır. Boya kalemleri ile balonları boyamak isteyen grup bunu başaramamış, o zaman renkli grapon kâğıtları ile kaplamak istediklerini belirtmişlerdir. 7 adet gezegen bitirildikten sonra sınıfın tavanına asılmış, her birine sırası ile Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Uranüs, Neptün isimleri verilmiştir. Gezegenler oluşturulduktan sonra çocuklara gezegenlere nasıl yolculuk yapılabileceği, yolculuk sırasında neler giymek gerektiği, isteyen herkesin uzaya yolculuk yapıp yapamayacağı gibi anahtar sorular sorulmuştur. Çocukların cevapları dinlenmiştir. Çocuklar uzay roketi ile yolculuk yapılabileceğini belirtmiştir. Uzay roketinin nerelerde yapıldığı sorulmuştur. Çocuklardan birisi, babasının sanayide çalıştığını, istenirse sorup öğrenebileceğini söylemiştir. Bir başka çocuk ise uzay roketinin sanayide yapılamayacağını, onu sadece bilim adamlarının yapabileceğini belirtmiştir. Çocuklara uzay roketinin yapım aşamaları ile ilgili çeşitli videolar izletilmiş, bu doğrultuda çocuklar birlikte nelerden uzay roketi yapmak istedikleri konuşulmuştur. Çocuklardan bazıları köpük tabaklardan uzay roketi yapmak

istemiş, bazıları, boyama sayfalarından uzay roketleri yapmak istemiş, bazıları ise kutulardan uzay roketi yapmak istemiştir. Çocuklara istedikleri malzemeler dağıtılmış ve etkinliklerini yapmalarına yardımcı olunmuştur. Daha sonra yapılan bu roketler çocuklarla birlikte gezegenlerin yanına tavana asılmıştır. Ayrıca sonraki günlerde çocuklarla birlikte astronotların giydikleri kıyafetler hakkında konuşulmuş, bu kıyafetleri neden giydikleri, uzayda nasıl yemek yedikleri, nasıl banyo ihtiyaçlarını giderebildikleri, uykuları geldiklerinde neler yaptıkları sorulmuştur. Bu kapsamda çocuklarla birlikte istedikleri şekilde astronot kıyafetleri hazırlanmış ve hazırlanan astronot kıyafetleri roketlerin ve gezegenlerin yanına tavana asılmıştır.

İkinci hafta çocuklara Küçük Prens'in bize bir haber getirdiği söylenmiştir. Küçük Prens, bize Merkür gezegeninde Yaşlı bir Kral olduğunu, onun Merkür gezegeninde yalnız yaşadığını ve canının çok sıkıldığını ve mutsuz olduğunu söylemiştir. Çocuklara Yaşlı Kralı mutlu etmek için neler yapılabileceği, bizim gezegenimizde yaşlı insanlara nasıl davranıldığı ve nasıl davranılması gerektiği konuşulmuştur. Çocuklar Yaşlı Kral'ın belki bir hediye ile mutlu olabileceğini söylemişler ve ona hediyeler yapmak istemiştir. Her çocuğa nasıl hediye hazırlamak istediği sorulmuştur. Bazı çocuklar ona bir resim yapacağını ve zarfın içine koyup, Mars gezegenine göndereceğini, bazı çocuklar ona grapon ve elişi kâğıtlarını kullanarak çiçekler yapmak istediklerini belirtmiştir. Birkaç çocuk ise yalnız kalmaması için Mars gezegenine kedi, köpek gibi evcil hayvanlar göndermemiz gerektiğini söylemişlerdir. Çocuklar tüm hafta boyunca istedikleri hediyeleri hazırlamıştır. Plana alınan huzur evi gezisi okul onayı olmadığı için düzenlenememiş, onun yerine 2. Haftanın sonunda sınıfa yaşlı bir büyüğümüz davet edilerek çocuklarla sohbet etmesi sağlanmıştır. Bazı çocuklar yaşlı büyüğümüze yaptıkları çiçeklerden hediye etmişlerdir.

Üçüncü hafta Küçük Prens Venüs gezegeninde arkadaşlarının yaşadığını söylemiştir. Venüs Gezegende yaşayan arkadaşlarının sanatçı olduklarını, birinin çok güzel davul,

gitar, flüt, saz çaldığını diğerinin ise çeşitli maskeler takıp gösteriler yaptığını anlatmıştır. Ancak yaramaz uzay canavarlarının Venüs gezegenine giderek arkadaşlarının müzik aletlerine ve maskelerine zarar verdiklerini anlatmıştır. Venüs gezegenindeki arkadaşlarının şu an çok mutsuz olduğunu, o yüzden çocuklardan yardım istediklerini anlatmıştır. Çocuklar seve seve yardım edeceklerini belirtmişlerdir. Çocuklar Mutsuz Müzisyen için marakas, davul, tef yapabileceklerini söylemişlerdir. Yoğurt kovası, plastik tabaklar, plastik su şişeleri çocuklara dağıtılmış ve çocuklar istedikleri müzik aletlerini istedikleri şekilde yapmışlardır. Bu etkinlik sırasında kız çocukların sim, pul gibi malzemeleri daha çok kullanmak istedikleri, erkek çocukların ise daha sade müzik aletleri hazırladıkları fark edilmiştir. Daha sonra Maskeleri zarar gören sanatçı için çeşitli maskeler yapılmıştır. Maskelerin yapımında çocuklara tek tek neler kullanarak maske yapmak istedikleri sorulmuş, kalıp çıkarırken her çocuğa ayrı ayrı yardımcı olunmuştur. Haftanın son günü sınıfa Palyaço davet edilmiş, çocuklar palyaço ile birlikte yaptıkları müzik aletlerini çalmışlar ve palyaçodan yaptıkları maskeleri takmasını istemişlerdir. Palyaço, çocuklara onunda dünya gezegeninde bir sanatçı olduğunu, görevinin çocukları eğlendirmek olduğunu anlatmıştır.

Dördüncü Hafta Küçük Prens, bize yine bir haberle gelmiştir. Mars gezegeninde yaşayan çok güler yüzlü bir öğretmen olduğu söylenmiştir. Bu öğretmenin öğrencilerine sayıları öğretmek istediği, bu yüzden öğrencileri için sayılardan etkinlikler hazırladığı söylenmiştir. Ancak Mars gezegeninde bir anda çok şiddetli bir fırtına çıktığı ve öğretmenin sayılarını uçurduğunu söylemiştir. Öğretmen sayılarını bir türlü bulamamakta ve bu yüzden öğrencilerine sayıları öğretememektedir. Bu yüzden çok üzgündür. Küçük Prens bu hafta Mars gezegenindeki öğretmenin yardım beklediğini çocuklara söylemiştir. Çocuklara öğretmenin sayılarla nasıl bir etkinlik planlamış olabileceği, sayıların bir daha kaybolmaması için neler yapılabileceği gibi anahtar sorular sorulmuştur. Hafta boyunca çocuklarla birlikte 1-25 arası rakamlar fon kartonlarına hazırlanmıştır. Çocuklar bu sayıların

bir daha kaybolmamaları için çantaya, poşete veya kutuları koyulması gerektiğini söylemişlerdir. Her çocuk kendi sayılarını saklayabilmek için istedikleri malzemeleri kullanarak çeşitli ürünler ortaya koymuşlardır. Çocuklardan birisi yaptıkları sayıların yine de kaybolabileceğini, bu yüzden sayıları saklamanın doğru olmadığını, sayıları oyun yolu ile öğrenmenin gerektiğini söylemiştir. Hatta çok güzel bir oyun tasarlayabileceğini söylemiştir. Çocuklara sayıları öğrenebilmek için oyun dışında neler yapabileceğimiz sorulmuş, çocuklar sayıların sadece oyun yoluyla öğrenebileceğini söylemişlerdir. Böylelikle çocuklarla birlikte sayılarla ilgili bir oyun üretmeye karar vermişlerdir. Çocuklar fikirlerini söylemiş, her çocuğun fikri tahtaya yazılmış ve sonunda çocuklarla birlikte bu fikirler arasında oylama yapılmıştır. Oylama sonunda en fazla oyu alan oyun çocuklarla birlikte malzemeleri hazırlanarak oynanmıştır.

Dördüncü haftanın 3. günü Küçük Prens, bize Uranüs gezegeninden haber getirdiğini söylemiştir. Uranüs gezegeninde bir bekçi yaşamaktadır ve bu bekçinin görevi Uranüs gezegeninin sürekli aydınlık kalmasını sağlamaktır. Ancak bekçi tek başına çalıştığı için çok yoruluyor ve uyuyamıyordur. Küçük Prens bekçinin artık uyumak istediğini, ancak Uranüs gezegeninde her zaman aydınlık kalması gerektiğini söyler, Uranüs gezegenindeki bekçinin bizden yardım istediğini belirtir. Çocuklardan bazıları bekçinin Uranüs gezegeninin aydınlık kalması için uğraşmaması gerektiğini, akşam olunca herkesin uyuması gerektiğini söyler. Bazı çocuklar ise geceleri Uranüs gezegenindeki çocukların uyanabileceğini ve karanlıktan korkabileceğini söyler. Son olarak çocuklar Uranüs gezegeninde de bizim gezegenimizdeki gibi elektrik lambaları olursa sorun kalmayacağına karar verirler. Tüm hafta boyunca koliler ve fon kartonları kullanarak elektrik lambaları tasarlanır ve el fenerleri bu tasarlanan ürünlerin içerisine koyulur. Çocuklar hava kararmaya başladığında Bekçinin bu fenerleri yakması gerektiğini, sabah olduğunda da elektrik fenerinin gelip kapatması gerektiğinde hemfikir olurlar.

Beşinci hafta Küçük Prens Neptün Gezegeninden bir haber getirdiğini söyler. Neptün gezegeninde bir Coğrafyacı yaşadığını, bu coğrafyacının bir kitap yazacağını söyler. Kitapta dağların ve denizlerin birbirinden farkını anlatmak istediğini, ayrıca denizde yüzebilen çeşitli sallar yapmak istediğini söyler. Çocuklar coğrafyacı için yüzebilen ve yüzemeyen cisimleri araştırırlar. Çocuklarla birlikte önce doğada hangi cisimlerin suda battığı hangilerinin batmadığı bulunur. Bir kovaya su doldurulur ve çocuklar bu kovanın içine taş, yaprak, dal parçaları, çeşitli kâğıtlar, plastik bardaklar, tabaklaratarlar ve yüzebilen cisimleri deneyerek keşfederler. Daha sonra çocuklar yüzebilen cisimlerden kendileri küçük gemiler, sandallar yaparlar. Sonraki günlerde doğayı keşfetmek amacıyla çocuklarla birlikte Kazdağlarına okul dışı bir zamanda velilerle birlikte gezi düzenlenir ve çocuklar bu gezide ağaçların yapısını, yaprakların çeşitliliğini incelerler.

Altıncı Hafta Küçük Prens uzay roketi ile buraya gelirken yanlışlıkla roketinin Dünya’da başka bir yere düştüğünü söyler. Roketinin düştüğü yer bir çöldür ve bu çöl tıpkı küçük Prens’in gezegenine beklemektedir. Küçük Prens Dünya’da böyle bir çöl gördüğüne çok şaşırmıştır. Çünkü uzayda Dünya’ya Mavi gezegen dediklerini anlatır. Ayrıca Küçük Prens altı hafta boyunca Dünya’ya geldiğinde kuşların hep yerlerde gezdiğini fark ettiğini söyler. Çocuklara kuşların neden yerlerde gezdiğini sorar. Çocuklara çölleşmenin ne demek olduğu, çölleşmeyi engelleyebilmek için neler yapılması gerektiği gibi anahtar sorular sorulur. Çocuklarla birlikte okulun bahçesinde bulunan toprak alana ağaç fidanı ekimi yapılır. Ayrıca çocuklar kuşların yerde gezmesinin sebebinin yemek aradıkları olabileceğini söylerler. Bazı çocuklar belki de uçmaktan yoruldukları için yerde geziyor olabileceklerini söyler. Çocuklar çeşitli materyallerden kuşlar için yuva yapmaya karar verirler. Ayrıca kuşlar için çeşitli yerlere susam veya kuşların yiyebileceği yiyecekler koyulması gerektiğini söylerler.

Son aşamada ise tüm gezegenlerdeki yardıma ihtiyacı olan varlıklara çeşitli yardımlar edilmiş ve tüm gezegenlerdeki varlıkların mutlu yaşamaları için çocuklar ellerinden geleni yapmıştır. Ancak Küçük Prensin çocuklardan Jüpiter gezegenine geri dönmeye önce son bir isteği vardır. Jüpiter gezegeninde Yanardağ patlaması olmuş, yanardağdan çıkan lavlar gezegende yaşayan canlıların evlerine zarar vermiştir. Jüpiter gezegeninde yaşayan canlıların yeni evlere ihtiyacı vardır. Küçük Prens çocuklardan gezegenindeki canlılar için yardım ister. Çocuklara Yanardağ'ın ne olduğu, lavın nasıl zararlar verebileceği gibi anahtar sorular sorulur. Çocuklara yanardağ patlamasını somut olarak görebilmelerini sağlamak için yanardağ deneyi çocuklarla birlikte yapılır. Daha sonra, çocuklar ilaç kutuları, koliler ve çeşitli malzemeleri kullanarak Jüpiter gezegenindeki canlılar için evler yaparlar. Küçük Prensin görevi burada sona erecektir. Çocuklarla küçük Prensi gezegenine nasıl uğurlamamız gerektiği hakkında konuşulur ve küçük bir parti ile uğurlamaya karar verilir. Bu karar çerçevesinde sınıf çocuklarla beraber çocukların istediği şekilde süsler, çocuklarla beraber partide yemek amacıyla okuldaki aşçıları yardımlarıyla kurabiyeler hazırlanır. Bu son etkinlik hazırlığı 3 gün sürmüştür. Tüm etkinlikler tamamlandığında Küçük Prens çocuklar tarafından yapılan uzay roketi ile gezegenine dönüş yapar.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanışı

Kişisel Bilgiler Formunun Uygulanışı

Araştırmaya başlamadan önce deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ailelerine araştırmacı tarafından hazırlanan izin formları gönderilmiş olup her iki gruptaki velilerin araştırmaya izin verdiği görülmüştür. Ayrıca sınıf öğretmeni aracılığıyla velilere kişisel bilgiler formu gönderilmiş olup, tüm formların bir hafta içerisinde doldurulması sağlanmıştır. Ailelerin hepsinin formlardaki tüm soruları doldurduğu incelemeler sonunda tespit edilmiştir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Uygulanışı

Araştırmaya 2015-2016 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde başlanmıştır. Öğrencilerin ilköğretime hazır bulunuşluklarını ölçmek amacıyla deney ve kontrol grubuna Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği ön test olarak uygulanmıştır. Ön test uygulamasında çocuklar sıra ile herhangi bir uyarıcının bulunmadığı ortama alınmıştır. Her öğrenci için uygulama 35-40 dakika sürmüştür. Uygulama aşamasında sorular araştırmacı tarafından okunmuş, çocuklar bazı sorulara kendileri işaretleme yapmış, bazı sorulara çocukların verdiği yanıtlar araştırmacı tarafından yazılmıştır. Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin bazı bölümleri deney ve kontrol grubu öğretmenlerine dağıtılmış ve her çocuk için işaretlemeleri yapmaları istenmiştir. Ölçeğin ön test aşaması 4 hafta sürmüştür.

Eğitim sonunda değişimi ölçmek amacıyla Deney ve Kontrol grubuna Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği yeniden uygulanmış ve aradaki değişim ölçülmeye çalışılmıştır. Son test uygulama aşaması da ön test uygulamaları gibi 4 hafta sürmüştür.

Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Araştırma kapsamında incelenen çocukların ön test ve son test puanları ile Kişisel Bilgiler Formundan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve analizleri yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler incelendiğinde deneysel bir çalışma yapıldığı ve öğrenci sayısının azlığı göze alınarak parametrik olmayan testler yapılmaya karar verilmiştir.

Örneklem grubu deney grubunda 23 ve kontrol grubunda 23 çocuktanoluştugu için ($19 < 30$; $20 < 30$) parametrik olmayan istatistiksel yöntemler verianalizinde tercih edilmiştir. Deney grubuna ait ön test- son test sonuçları arasındaki farkı belirlemek için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır. Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ya da Wilcoxon Eşleştirilmiş Çiftler Testi olarak bilinen bu teknik, ilişkili iki ölçüm setine ait (ön test-son

test;son test- kalıcılık testi) puanlar arasındaki farkı saptamak için kullanılır. Bu test, birbiri ile ilişkili iki ölçüm setine ait farkpuanlarını ve bunun miktarını dikkate alır (Büyüköztürk, 2009).

İstatistiksel karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi .01 ve .05 düzeylerinde alınmış ve farkın anlamlılığına bakılmıştır.

Bölüm V: Bulgular ve Tartışma

Bu kısımda araştırmaya ait bulgular ve bu bulgular için yapılmış olan değerlendirmelere yer verilmiştir.

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin okul öncesi dönemindeki 5 yaş grubu çocukların ilköğretime hazır oluş seviyelerine etkisinin saptanması amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuş ve kaynaklarla desteklenerek tartışılmıştır.

Deney Grubu Ve Kontrol Grubu Ön Testleri Karşılaştırma

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma

Tablo 2.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Çizgi Çalışmaları Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	8	5.50	44.00	1.069	.285
Pozitif Sıralar	3	7.33	22.00		
Fark Olmayan	12				

P>0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun çizgi çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin çizgi çalışmaları alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır ($z=-1.069$, $p> 0.05$). Anlamlı

bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma öncesinde çizgi çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma

Tablo 3.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Sosyo-Duygusal Gelişiminin Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	18	11.06	199.00	2.355	.019
Pozitif Sıralar	4	13.50	54.00		
Fark Olmayan	1				

P<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun sosyo-duygusal gelişimi kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin sosyo-duygusal gelişimi alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur ($z=-2.355$, $p< 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmış olması iki grubun çalışma öncesinde sosyo-duygusal kapsamında eşit seviyelerde olmadığını göstermektedir. Kontrol grubundan 18 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesinin sosyo-duygusal gelişimi boyutunda deney grubundan ön testlerde daha başarılı olduğu görülmektedir. Ancak çalışılan grubun 5 yaş olduğu ve her çocuğun sosyo- duygusal gelişimlerini eşitlemek mümkün olmamaktadır.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Ön Test

Karşılaştırma

Tablo 4.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Fen Becerilerinin Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	15	10.87	163.00	1.670	.095
Pozitif Sıralar	6	11.33	68.00		
Fark Olmayan	2				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fen becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin fen becerileri alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır ($z = -1.670$, $p > 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma öncesinde fen becerileri kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test

Karşılaştırma

Tablo 5.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Fiziksel Gelişiminin Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	15	10.87	163.00	1.670	.095
Pozitif Sıralar	6	11.33	68.00		
Fark Olmayan	2				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fiziksel gelişimleri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin fiziksel gelişimleri alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır ($z = -1.670$, $p > 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma öncesinde fiziksel gelişim yeterlilikleri kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Labirent Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma

Tablo 6.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Labirent Çalışmaları Becerilerinin Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	7	5.93	41.50	1.513	.130
Pozitif Sıralar	3	4.50	13.50		
Fark Olmayan	13				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun labirent çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin labirent çalışmaları alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur ($z=-1.513$, $p<0.05$). Anlamlı bir fark çıkmış olması iki grubun çalışma öncesinde labirent çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olmadığını göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Ön Test Karşılaştırma

Tablo 7.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Matematik Becerileri Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	13	10.81	140.50	.870	.384
Pozitif Sıralar	8	11.31	90.50		
Fark Olmayan	2				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun matematik becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin matematik becerileri alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır ($z = -0.870$, $p > 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma öncesinde matematik becerileri kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Ön Test

Karşılaştırma

Tablo 8.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Özbakım Becerilerinin Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	17	12.18	207.00	2.100	.036
Pozitif Sıralar	6	11.50	69.00		
Fark Olmayan	0				

$p < 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun Özbakım becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin öz bakım becerileri alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur ($z = -2.100$, $p < 0.05$). Kontrol grubundan 17 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesinin öz bakım becerileri alt boyutunda deney grubundan daha başarılı olduğu görülmektedir. Anlamlı bir fark çıkmış olması iki grubun çalışma öncesinde özbakım becerileri kapsamında eşit seviyelerde olmadığını göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Ön Test

Karşılaştırma

Tablo 9.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Ses Çalışmalarındaki Değişimini Arasındaki Anlamlı Farklılığı Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Bulguları Ve Betimlenmesi

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	11	12.14	133.50	1.567	.117
Pozitif Sıralar	8	7.06	56.50		
Fark Olmayan	4				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun ses çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin ses çalışmaları alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır ($z = -1.567$, $p > 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma öncesinde ses çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Ön Test

Karşılaştırma

Tablo 10.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıralar	19	11.58	220.00	2.494	.013
Pozitif Sıralar	4	14.00	56.00		
Fark Olmayan	0				

P<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun zihinsel ve dil gelişimleri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program öncesi yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmış olup, bu testin sonucuna göre deney grubunda yer alan çocuklarla kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır oluş becerilerinin zihinsel ve dil gelişimi alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur ($z=-2.494$, $p< 0.05$). Kontrol grubundan 19 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesinin zihinsel-dil gelişimi alt boyutunda deney grubundan daha başarılı olduğu görülmektedir. Anlamlı bir fark çıkmış olması iki grubun çalışma öncesinde zihinsel-dil gelişimi kapsamında eşit seviyelerde olmadığını göstermektedir.

Deney Grubu Ve Kontrol Grubu Son Testleri Karşılaştırma

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma

Tablo 11.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Çizgi Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	8	8.13	65.00	.821	.412
Pozitif Sıralar	6	6.67	40.00		
Fark Olmayan	9				

p>0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun çizgi çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan deney grubu öğrencilerinin ve kontrol grubu öğrencilerinin çizgi çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir. ($z=-0.821$, $p>0.05$) Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma sonrasında çizgi çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir. Ancak deney grubundan 8 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk becerileri çizgi alt boyutu kapsamında kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı olduğu görülmektedir. Ayrıca okul öncesi eğitim kurumlarında okuma yazmaya hazırlık etkinliklerinde çocuklara verilen çalışma sayfalarında çizgi çalışmalarına çok yer verilmesinden kaynaklı olduğu düşünülebilir. Ayrıca Dilli(2013) tarafından, 60-72 aylık sosyal açıdan dezavantajlı çocukların ilköğretime hazır bulunuşluğu ölçmek için yapılan

çalışmada da deney grubu ve kontrol grubu arasında çizgi ve labirent çalışmalarında herhangi bir fark bulunamamış olması bu verileri destekler niteliktedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma

Tablo 12.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	2	1.75	3.50	4.099	.000
Pozitif Sıralar	21	12.98	272.50		
Fark Olmayan	0				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun sosyo-duygusal gelişimi alt boyutu kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan çocukların eğitim öncesi ve sonrası sosyo-duygusal yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmuştur. ($z=-4.099$, $p < 0.05$) Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın sosyo-duygusal boyutta anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Yapılan veri analizi sonuçları gösteriyor ki, uyguladığımız deney grubu çocukların sosyo-duygusal gelişiminde son derece etkili olduğunu göstermektedir.

Akşın (2013)'in okul öncesi kurumlarına devam eden çocukların benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşluk seviyeleri karşılaştırıldığında elde edilen sonuçlara göre benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin sosyal duygusal gelişim boyutunda

kızlar lehine anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Ayrıca Dilli(2013) tarafından yapılan dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime destek programının çocukların sosyal-duygusal gelişimini arttırdığı gözlemlenmiştir. Kahraman(2012)'ın ebeveyn katılımı artırılmış eğitimin çocukların ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkisi incelendiğinde bu eğitime katılan çocukların sosyal-duygusal gelişimlerinde anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Kaynar (2014), satranç eğitiminin çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarını incelemiş ve satranç eğitimi alan çocukların almayan çocuklara göre sosyal gelişimlerinin daha olumlu yönde seyrettiğini saptamıştır. Vural (2012)'da okul öncesi eğitimi alan ve almayan çocukların sosyal gelişimlerdeki değişimi izlemek amacıyla ilköğretim birinci sınıfa devam eden çocuklarla bir araştırma gerçekleştirilmiş olup okul öncesi alan çocukların sosyal gelişimlerinde olumlu yönde bir artış olduğunu saptamıştır. Sheridan ve arkadaşları (2010) tarafından yapılan 4 yıl süren deneysel bir çalışmada dezavantajlı okul öncesi çocukların sosyo-duygusal gelişim aşamaları incelenmiştir. Deney grubundaki çocukların iki yıl sonunda kişiler arası yetkinlikler(girişim, geri çekilme gibi) açısından deney grubu lehine olduğu ancak davranış problemleri (öfke kontrolü gibi) açısından herhangi bir fark olmadığı saptanmıştır.Farver ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan çalışmada çocuğun ev çevresi ile dil gelişimi ve sosyal gelişimi arasındaki ilişki incelenmiş ailenin okuryazarlık durumu ve annenin stres durumunun çocuğun dil ve sosyal gelişimini etkilediği saptanmıştır. Akşin(2013), 60-72 aylık çocukların benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşlukları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, çocukların benlik algısı puanları arttıkça, matematik gelişimleri, zihinsel gelişimi ve dil gelişimi, sosyal gelişimi ve duygusal gelişimi ve fiziksel gelişimi alanlarındaki başarılarının da arttığını saptamıştır. Dilli(2013), 60-72 aylık sosyal açıdan dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime destek programlarının ilköğretime hazır bulunuşluğuna etkisini incelediği çalışmasında 8 haftalık ilköğretime destek programına katılan deney grubu öğrencilerinin

sosyal-duygusal gelişimlerinde bir artış görüldüğünü saptamıştır. Gülay Ogelman ve Erten(2013) tarafından yapılan bir araştırmada ilköğretime hazır bulunuşluğu en çok etkileyen faktörlerden birinin sosyal gelişim olduğunu söylemektedir. Kayılı(2010) tarafından yapılan bir araştırmada Montessori yöntemi ile okul öncesi eğitimi alan çocukların sosyal gelişimlerinin almayan çocuklara göre daha yüksel olduğunu saptamıştır. Kaynar(2014)'ın çalışmasında okul öncesi dönemde çocuklara satranç eğitiminin verilmesinin çocukların sosyal becerilerinde artışa sebep olduğunu saptamıştır. Ayrıca Tepetaş(2011) öyküleştirme yönteminin 6 yaş çocukların temel kavram bilgi düzeylerine gelişimini ölçmek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Yapılan bu araştırmada öyküleştirme yöntemi alan öğrencilerin okul olgunluğu ve bireysel sosyal farkındalık alt boyutlarında daha başarılı oldukları saptanmıştır. Avcı ve Yüksel(2013) tarafından yapılan öyküleştirme yönteminin 4. Sınıf fen ve teknoloji dersinde uygulanmasının öğrenciler üzerindeki etkilerini ölçmek amaçlanmıştır. Öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan öğrencilerin süreci daha iyi sahiplendikleri ve motivasyonlarında olumlu yönde artış olduğu saptanmıştır. Eren(2015) yılında öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan öğrencilerin farklılıklara saygı kazanımları arasındaki farkın ölçülebilmesi amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların farklılıklara saygı kazandırılması amacıyla mevcut programlardan daha verimli olduğu saptanmıştır. Barrett(2010) tarafından yapılan bir çalışmada da öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların motivasyonlarının ve düşünce ve deneyimlerinin arttığı gözlemlenmiştir. Ahlqhist (2012) tarafından İsveç'te öyküleştirme yöntemi kullanılarak öğrencilere İngilizce öğretimi yapılmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda öyküleştirme yönteminin öğrenciler arası işbirliğini arttırdığı gözlemlenmiştir. Mcblain(2007) yılında öyküleştirme yönteminin yaratıcılığa etkisi incelenmeye çalışılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda öyküleştirme yönteminin yaratıcılığa olumlu yönde etki sağladığı gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak öyküleştirme yöntemi ile hazırlanan program sayesinde çocukların sosyo-duygusal gelişimlerinde olumlu yönlerde artış gözlemlendiğini söylemek mümkündür. Çocuklar öyküleştirme yöntemi sayesinde kendilerini sözel yollarda daha iyi ifade edebilme yeteneği, duygularını anlamlandırabilme, empati kurabilme, problemi çözebilme amacıyla çeşitli fikirler üretebilme gibi sosyo-duygusal gelişimi etkileyen konularda kontrol grubuna göre daha başarılı olmuşlardır. Ayrıca klasik okul müfredatı dışında çocuk merkezli bir eğitim programı kullanıldığında diğer araştırmalarda da görülebileceği gibi çocukların sosyo-duygusal gelişimleri olumlu yönde etkilenebilmektedir. Öyküleştirme yönteminde çocukların aktif katılımları yüksek olduğu için çocukların süreç içerisinde sosyo-duygusal gelişimlerinde olumlu bir artış olduğu düşünülmektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Son Test Karşılaştırma

Tablo 13.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fen Becerileri Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	0	0.00	.00	4.202	.000
Pozitif Sıralar	23	12.00	276.00		
Fark Olmayan	0				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fen becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretili Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan deney grubu çocukları ve kontrol grubu çocuklarının fen becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark

gözlemlenmiştir ($z=-4.202$, $p< 0.05$).Anlamlı bir fark çıkmış olması yapılan çalışmanın olumlu etkilerini göstermektedir.

Aktaş Arnas (2003)'a göre fen eğitimi doğum ile başlamakta ve ölüme kadar devam etmektedir. Dilli(2013), 60-72 aylık çocuklar için hazırladığı ilköğretime destek programının dezavantajlı çocukların fen becerileri üzerinde olumlu katkılar sağladığını gözlemlemiştir. Çamlıbel Çakmak(2012), çocukların ilk fen eğitimi ile ilgili kavramlarının okul öncesi dönemde kazandırıldığını ve bu bilgilerin gelecekteki fen öğretiminin temeli olduğunu vurgulamaktadır. Çetin, Yavuz, Tokgöz ve Güven(2012), okul öncesi dönemde fen ile ilgili kavramların kazanımı yapılırken somut öğrenmelerden yola çıkılması gerektiğini vurgulamaktadır. Çocukların kavramları nesnelere benzer ve farklı özelliklerini göze alarak zihinde belirli gruplara ayırması gerektiğini belirtmektedir. Ceylan ve Nuhoğlu (2012)'na göre okul öncesi eğitimin en önemli hedeflerinden biri çocukları gözlem yapma, araştırma ve incelemeye teşvik etmektir. Şahin(2000)'e göre, okul öncesi dönem de verilen fen eğitiminin en temel amacı, çocuğun temel yaşama becerileri ile yaşadığımız dünya arasında bağ kurabilmektir. Çocuk fen eğitimi sayesinde yaşadığı çevreyi anlamlandırabilecek, kendisini tehlikelere karşı koruyabilecek ve problem çözme yeteneğinde gelişme sağlayabilecektir. Demircioğlu, Dinç ve Çelik (2013) tarafından yapılan araştırmada öyküleştirme yönteminin 6. Sınıf öğrencilerinin fiziksel ve kimyasal değişim kavramlarını anlamada etkisi incelenmiştir. Çalışmada ortaya çıkan sonuca göre öğrencilerin kimya eğitimi ile günlük yaşam becerileri arasında anlamlı bir köprü kurabilmesine yardımcı olduğu saptanmıştır. Ancak kimya eğitiminde öyküleştirme yönteminin tek başına yeterli olmadığı belirtilmiştir. Öyküleştirme yöntemi ile verilen eğitimin okul öncesi dönemi çocuklarında fen becerilerini somut hale getirdiği, bu sayede öğrenmeleri kalıcılaştırdığı yapılan çalışmamız sonucunda ortaya çıkmıştır. Akman, Üstün ve Güler(2003) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarına giden 6 yaş çocuklarının fen eğitiminde

temel bilimsel süreçleri kullanıp kullanmadıklarını saptanmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların devam ettikleri kurumlarda gördükleri eğitimle bilimsel süreç becerileri arasında bir ilişki olduğu saptanmış, bu ilişkinin nedenini ise öğretmenlerin konuyu işleme şekillerinin farklı oluşundan kaynaklı olduğuna yorulmuştur. İnan(2007) tarafından yapılan bir araştırmada Reggio Emilia yaklaşımı ile eğitim alan çocukların fen eğitimine karşı ilgilerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ayvacı(2010) yaptığı bir araştırmada, planlı bir şekilde hazırlanan fen etkinliklerinin okul öncesi dönem çocuklarının bilimsel süreç becerilerini olumlu yönde etkileyebileceğini belirtmektedir. Bilaloğlu(2006) tarafından yapılan bir araştırmada, okul öncesi dönemde bağışıklık sistemi konusunun analogi yöntemi ile işlenmesinin, geleneksel yöntemle konu anlatımına göre daha başarılı olduğunu belirlemiştir. Nuhoğlu ve Ceylan(2012), okul öncesi eğitim programının çocukların tahmin etme ve çıkarım yapma becerilerini geliştirmek için daha fazla etkinlik yapılması çocukların bilimsel süreç becerilerinin gelişimi için daha faydalı olacağını belirtmektedirler. Büyüктаşkapu, Çeliköz ve Akman (2012) tarafından, Yapılandırmacı Bilim Eğitimi Programı'nın 6 Yaş Çocuklarının Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisi incelenmiş olup, yapılandırmacı yaklaşımla bilimsel süreç becerilerinin öğretiminin öğrenciyi merkeze aldığı, kalıcı bir öğrenme sağladığı, motivasyonu arttırdığı söylenebilir.

İncelenen araştırmalar ışığında, yapılandırmacı yaklaşımla verilen fen eğitiminin çocuklarda bilimsel süreç becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Öyküleştirme yöntemi ile eğitiminde yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarından birisi olduğu, öğrenciyi merkeze alarak eğitimi gerçekleştirdiği, öğrencilere yaparak-yaşayarak öğrenme fırsatı sunduğu için çocukların fen becerilerini olumlu bir şekilde etkilediği söylenebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 14.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fiziksel Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	9	15.83	142.50	.520	.603
Pozitif Sıralar	13	8.50	110.50		
Fark Olmayan	1				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fiziksel gelişimi kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre arasında eğitime katılan deney grubu çocuklarının ve kontrol grubu çocuklarının fiziksel gelişimi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir ($z = -0.520$, $p > 0.05$). Veriler incelendiğinde deney grubundan 9 öğrencide ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin fiziksel beceriler kapsamında kontrol grubunun önüne geçtiği görülmektedir. Ancak bu istediğimiz düzeyde bir farklılık oluşturamamıştır. Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma sonrasında fiziksel gelişimi kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Labirent Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 15.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Labirent Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	5	6.00	30.00	.302	.763
Pozitif Sıralar	6	6.00	36.00		
Fark Olmayan	12				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun labirent çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan deney grubu çocukları ve kontrol grubu çocuklarının labirent çalışmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir ($z = -0.302$, $p > 0.05$). Deney grubundan 5 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesi labirent çalışmaları alt boyutunda kontrol grubundan daha yüksek çıktığı söylenebilir. Ancak bu istenen seviyelerde bir fark yaratmamaktadır. Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma sonrasında labirent çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 16.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Matematik Becerileri Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	14	13.18	184.50	1.887	.059
Pozitif Sıralar	8	8.56	68.50		
Fark Olmayan	1				

$p < 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun matematik becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan deney grubu çocuklarının ve kontrol grubu çocuklarının matematik becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z = -1.887$, $p < 0.05$). Anlamlı bir fark çıkmış olması yapılan çalışmanın olumlu etkilerini göstermektedir.

Dilli(2013), 60-72 aylık dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime hazırlık programının ilköğretime hazır oluş seviyelerine farkını incelemiş olup, ilköğretime hazırlık destek programına katılan çocukların matematiksel açıdan daha olumlu sonuçlar aldığını ortaya koymuştur. Kaynar(2014) yaptığı çalışmada satranç eğitimi alan çocukların ilköğretime hazır oluşlarındaki değişimleri incelemiştir. Satranç eğitimi alan çocukların sayı olgunluğu, eşleştirme çalışmaları ve kopya etme çalışmalarında artış olduğu saptanmıştır. Gormley ve arkadaşları(2008) tarafından Amerika'da yapılan bir araştırmada Head Start programının ilköğretime hazır oluş becerilerine etkisi araştırılmış. Head Start programına

katılan çocukların okuma yazmaya hazırlık alanında etkili olduğu ancak matematiksel becerilere etki alanında herhangi bir fark yaratmadığı saptanmıştır. Tepetaş(2011) tarafından yapılan öyküleştirme yönteminin 6 yaş çocuklarının temel kavram becerilerine etkisi araştırılmıştır. Öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların sayı, boyut, karşılaştırma, şekil, renk alt boyutlarında kontrol grubuna göre daha başarılı olduğunu saptamıştır. Ayrıca Coşkun(2013) tarafından yapılan Matematik kavramları öğretiminde öyküleştirme yönteminin tutuma ve başarıya etkisi incelenmiştir. Öyküleştirme yöntemi ile Tam sayılar ve Mutlak sayılar konuları anlatılmış ve sürecin sonunda öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların başarı düzeylerinin daha yüksek olduğu ancak öyküleştirme yöntemi ile matematik eğitiminin matematiğe karşı olan tutumu değiştirmekte herhangi bir etkisi olmadığı saptanmıştır. Yılmaz-Bulat ve Dikici-Sığırtmaç(2006) tarafından 6 yaş çocuklarının sayı ve sayı kavramlarını kazanmadaki müzikli oyunların etkisi incelenmek istenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda müzikle sayı ve işlem kavramını öğrenen çocukların normal eğitimine devam eden çocuklara göre daha başarılı oldukları saptanmıştır. Şekil kavramı çocuklar için kazanılması gereken önemli kavramlardan biridir. “Cebir, geometri ve yüksek matematiğindeki diğer alanlarının temelinde şekil kavramı vardır.” Erken çocukluk döneminde çocuklar çevrelerindeki tüm madde ve varlıkların birer şekle sahip olduğunu ve bir madde veya varlığın şeklinin onu diğerlerinden ayıran önemli bir özelliği olduğunu fark ederler. Sanat sayesinde çocuklar, çevrelerinde gördükleri şekilleri tanıyabilirler (Eliason ve Jenkins, 2003). Clements ve Samara(2009), okul öncesi eğitimle çocuklara verilecek olan geometri öğretiminin, geometrinin temellerini oluşturduğunu belirtmekte ve çocuğun gelecekteki geometri öğrenimini etkilediğini belirtmektedir.

Okul öncesi dönemde yapılan matematik çalışmaları incelendiğinde matematik eğitiminin temelini okul öncesi dönemde atıldığı görülmektedir. Matematik ile ilgili olumlu veya olumsuz tutum oluşturma da bu dönemlerde olduğu görülmektedir. Okul öncesi

dönem çocuğu Piaget'e göre işlem öncesi dönemde olduğu için kavramları soyut olarak algılayamamaktadır. Matematik ise soyut kavramlardan oluşan bir bilim dalıdır. Öyküleştirme yöntemi ile verilen bu eğitimde çocukların matematiği daha iyi anlayabilmeleri için matematiği somut bir şekilde hikâyenin içerisindeki olaylarla verilmeye çalışılmış ve yapılan etkinliklerle matematik kavramları somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Ön test ve son test boyutları karşılaştırıldığında öyküleştirme yönteminin matematik kavramlarını öğretmede başarılı olduğu saptanmıştır.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 17.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Özbakım Becerileri Gelişiminin Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	4	12.50	50.00	2.281	.023
Pozitif Sıralar	17	10.65	181.00		
Fark Olmayan	2				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun özbakım becerileri kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretili Sıralar testinden elde edilen veriler eğitimde katılan deney grubu çocukları ve kontrol grubu çocuklarının özbakım becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir (z=-2.281, p< 0.05). Anlamlı bir fark çıkmış olması deney grubunu için etkinliklerin verimli geçtiğini göstermektedir.

Akşin(2013) tarafından okul öncesi kurumuna devam eden 60-72 aylık çocukların sahip oldukları benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşlukları arasındaki ilişki incelenmiş ve ilköğretime hazırbulunuşluğun özbakım becerileri alt boyutunda kızlar lehine anlamlı bir fark çıkmıştır. Ayrıca Dilli(2013) tarafından 60-72 aylık sosyal açıdan dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime hazırlık destek programının çocukların ilköğretime hazır bulunuşluklarına etkisi incelendiğinde hazırlanan programın çocukların öz bakım becerilerini olumlu yönde desteklediği görülmüştür. Vural(2012) tarafından yapılan bir araştırmada okul öncesi eğitimi alan çocukların ilköğretim 1. Sınıfta öz düzenleme kapasitelerinin okul öncesi eğitime devam etmeyen çocuklardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Creswell(2007), John Dewey 'in düşünceleri ile Öyküleştirme yönteminin 6 ana maddesinin karşılaştırdığı çalışmasında, öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların öyküleştirme yöntemindeki olaylar aracılığıyla günlük yaşamı daha iyi tanıyabildiklerini ve günlük yaşam becerilerini daha iyi kullanabildiklerini belirlemiştir. Gazezoğlu(2007) tarafından yapılan araştırmada, oyun yoluyla öğretimin okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 6 yaş çocuklarına öz bakım becerileri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda programa katılan çocukların, temizlik kurallarını uygulayabilme, giysilerini giyme ve fark edebilme, dinlenme, kendini kazalardan koruyabilme becerilerinde kontrol grubuna göre daha önde olduğu saptanmıştır. Öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların öz bakım becerileri alt boyutunda anlamlı bir fark oluşturmasının sebebi olarak her etkinlik sonunda çocuklarla birlikte sınıf içi ve dışı düzene önem verilmiş olması ve Kaz dağlarına yapılan gezide çevre kirliliği üzerine değinilmiş olması, çevreyi temizleyebilmek amacıyla çevreyi çöplerin çocuklarla birlikte toplanmış olması gösterilebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 18.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Ses Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	7	10.79	75.50	1.124	.261
Pozitif Sıralar	13	10.35	134.50		
Fark Olmayan	3				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun ses çalışmaları kapsamında deney grubu ve kontrol grubunun program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan deney grubu çocukları ve kontrol grubu çocuklarının ses çalışmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir ($z = -1.124$, $p > 0.05$). Deney grubundan 7 öğrencinin ilköğretime hazır bulunuşluk seviyesinin ses çalışmaları alt boyutunda kontrol grubunun önüne geçtiği görülmektedir. Ancak bu fark istediğimiz boyutlarda değildir. Anlamlı bir fark çıkmamış olması iki grubun çalışma sonrasında ses çalışmaları kapsamında eşit seviyelerde olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Son Test

Karşılaştırma

Tablo 19.

Öyküleştirme Yöntemi İle Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	0	0.00	0.00	4.199	.000
Pozitif Sıralar	23	1200	276.00		
Fark Olmayan	0				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun zihinsel ve dil gelişimi kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterliliklerinde herhangi bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinden elde edilen verilere göre eğitime katılan çocukların eğitim öncesi ve sonrası zihinsel dil gelişimi yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-4.199$, $p < 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın zihinsel ve dil çalışmaları üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Verilerden anlaşılacağı üzere öyküleştirme yöntemi ile yaptığımız eğitim, deney grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluğun zihinsel ve dil gelişimi alt boyutunda olumlu bir etki gösterdiği görülmektedir.

Akşın (2013)'in okul öncesi dönem çocuklarının benlik algıları ile ilköğretime hazır oluş seviyeleri arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında benlik algısı yüksek olan çocukların zihinsel ve dil gelişimlerinin daha iyi olduğu sonucuna varılmıştır. Kahraman(2012)'in ebeveyn etkinlikleri zenginleştirilmiş eğitim programının çocukların

ilköğretime hazır bulunuşluğun etkisinin incelendiği çalışmada, araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinin araştırma sonucunda zihinsel ve dil gelişimlerinin kontrol grubundan daha üst seviyede olduğu saptanmıştır. Ayrıca Karakuzu(2015)'nin aile destekli ilkökula hazırlık programının çocukların ilkökula hazır oluşlarına etkisinin incelendiği çalışmasında, zihinsel-dil gelişiminin çalışmaya katılan deney grubu lehine olduğu saptanmıştır. Pırpır(2011) tarafından Anne eğitim programının 5-6 yaş çocuklarının okula hazır bulunuşluk becerilerine etkisi incelemek amacıyla yaptığı çalışmada, anne eğitim programına katılan çocukların zihinsel gelişimin ön test-son test puanlarında anlamlı bir artış görülmüştür. Yılmaz (2003)'a göre çocuğun ilköğretime hazır bulunuşluğunu etkileyen en önemli faktörlerden birisi çocuğun bilişsel olgunluğa erişmiş olmasıdır. Umek ve arkadaşları(2008) tarafından yapılan bir başka çalışmada, 68-83 aylık ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin aile katılımı ile ilköğretime hazır bulunuşluk seviyeleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma sonucunda okul öncesi eğitimin alt sosyo-ekonomik seviyeden gelen çocuklar için bilişsel anlamda daha verimli olduğu, ancak yüksek sosyo-ekonomik seviyeden gelen çocukların ilköğretime hazır bulunuşlukları arasında herhangi bir fark yaratmadığını ortaya koymuştur. Farver ve arkadaşları(2006) yılında yaptıkları bir çalışmada annenin stres durumunun çocuğun dil gelişimine etkisi olduğunu saptamışlardır. Connel ve Printz(2002) tarafından yapılan araştırmada, ailelerin çocuk ile iletişiminin çocuğun ilköğretime hazır oluş seviyesini etkilediğini saptamışlardır. Okada, Bierman ve Welsh(2014) tarafından yapılan bir başka çalışmada, ailenin psikolojik durumu, çocukların eğitimlerine bakış açıları gibi etmenlerin çocukların dil becerileri ve ilköğretime hazır oluş becerilerini etkilediği saptanmıştır. Yiğit(2007) tarafından yapılan öyküleştirme yöntemi kullanılarak 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersindeki “ülkemin Kaynakları” konusunun işlenmesi sağlanmıştır. Süreç sonunda, öğrencilerin başarı düzeylerinin arttığı görülmüştür. Aynı şekilde Bacak(2008) tarafından yapılan 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öyküleştirme

yöntemi kullanılmış olup, bu yöntemle eğitim alan öğrencilerin yaratıcılıklarının ve ders başarılarının arttığı gözlemlenmiştir. Eren(2015) yılında Öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların farklılıklara kazanımları arasındaki fark ölçülmüştür. Öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocukların farklılıklara saygılarının normal eğitim alan çocuklardan yüksek olduğu saptanmıştır. Yani öyküleştirme yöntemi ile eğitim alan çocuklar, ırk,dil,din veya herhangi bir sakatlık durumu gözetmeden daha iyi iletişim kurabilmişlerdir. Ayrıca Gürol ve Kerimgil (2012) tarafından yapılan bir başka araştırmada, öyküleştirme yönteminin çocukların yaratıcılıklarını geliştirdiği ancak öyküleştirme yönteminin verimli olabilmesinin öğrencinin isteğine bağlı olduğu saptanmıştır. Andrew S. Gordon ve Nicholas V. Iuppa (2006) tarafından yapılan bir araştırmada drama dersinde öyküleştirme yöntemi kullanılarak bir eğitim yapılmış ve öyküleştirme yönteminin yaratıcılığı geliştirdiği saptanmıştır. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak yapılan dramalarda drama katılımcılarının kendilerini daha rahat hissettikleri ve kendilerini ifade ederken zorlanmadıkları belirtilmiştir. Mcblain(2007) “Öyküleştirme-Yabancı bir yaklaşım” isimli çalışmasında öyküleştirme yönteminin çocukların yaratıcılıklarını geliştirdiğini saptamıştır.

Deney Grubu Ön Testleri İle Son Testleri Karşılaştırılması

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Çizgi Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu Ön

Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 20.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Çizgi Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	4	7	28.00	2,427	.015
Pozitif Sıralar	13	9,62	125.00		
Fark Olmayan	6				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun çizgi çalışmaları kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası çizgi çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-2.427$, $p< 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın çizgi çalışmaları üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Deney grubu ön testi ve son testi arasında yapılan ölçüm aracılığıyla Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarında ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin çizgi çalışmaları boyutu kapsamında son derece verimli olduğunu göstermektedir. Bu verilerden yola çıkılarak yapılan eğitimin çizgi çalışmaları kapsamında yeterli ve verimli olduğu söylenebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Boyutunda Deney

Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 21.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Sosyo-Duygusal Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	2	1.75	3.50	4.099	.000
Pozitif Sıralar	21	12.98	272.50		
Fark Olmayan	0				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun sosyo-duygusal gelişimi boyutu kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası çizgi çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-4.099$, $p< 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın sosyo-duygusal boyutta anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Yapılan veri analizi sonuçları gösteriyor ki, uygulamamız deney grubu çocukların sosyo-duygusal gelişiminde son derece etkili olduğunu göstermektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fen Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu Ön

Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 22.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fen Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	10	11.0870	1.37883	.784	.433
Pozitif Sıralar	9	11.3478	1.22877		
Fark Olmayan	4				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fen becerileri kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası çizgi çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı gözlemlenmiştir ($z = -.784$, $p > 0.05$). Negatif ve pozitif sıralar incelendiğinde öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin ilköğretime hazır bulunuşluğun fen becerileri alt boyutunda 9 öğrencide anlamlı bir fark oluşturduğu, 4 öğrencide herhangi bir değişim oluşturmadığı, 10 öğrencide ise ön test lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkılarak öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş grubu çocukların ilköğretime hazır bulunuşluğun fen becerileri boyutunda olumlu bir etkiye sahip olduğu, ancak bu etkinin istenen boyutlara ulaşmadığı söylenebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Fiziksel Gelişimi Alt Boyutunda Deney Grubu Ön

Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 23.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Fiziksel Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	19	12.21	232.00	3.428	.001
Pozitif Sıralar	3	7.00	21.00		
Fark Olmayan	1				

P<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun fiziksel gelişimi kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası fiziksel beceri yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-3.428$, $p<0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın fiziksel gelişimi üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Verilerden anlaşılacağı üzere öyküleştirme yöntemi ile yaptığımız eğitim, deney grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluğun fiziksel gelişimi alt boyutunda olumlu bir etki gösterdiği görülmektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Labirent Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu

Ön Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 24.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Labirent Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	7	5.93	41.50	1.513	.130
Pozitif Sıralar	3	4.50	13.50		
Fark Olmayan	13				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun labirent çalışmaları kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası labirent çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı gözlemlenmiştir. ($z = -1.513$, $p > 0.05$). Verilere bakıldığında 7 öğrencide labirent denet ön testlerinin son testlerinden yüksek olduğu, 3 öğrencide son testlerin, ön testlerden daha yüksek olduğu, 13 öğrencide ise herhangi bir fark oluşmadığı görülmektedir. Uyguladığımız eğitimin öğrencilere labirent becerileri boyutunda herhangi bir katkı sağlamadığı görülmektedir. Bunun sebebi olarak, uyguladığımız eğitimde labirent becerilerini geliştirme amacıyla herhangi bir etkinlik koyulmaması gösterilebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Matematik Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 25.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Matematik Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Negatif Sıralar	5	7.50	37.50	2.895	.004
Pozitif Sıralar	17	12.68	215.50		
Fark Olmayan	1				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun matematik becerileri kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası matematik çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-2.895$, $p< 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın matematik çalışmaları üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Verilerden anlaşılacağı üzere öyküleştirme yöntemi ile yaptığımız eğitim, deney grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluğun matematik becerileri alt boyutunda olumlu bir etki gösterdiği görülmektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Özbakım Becerileri Alt Boyutunda Deney Grubu

Ön Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 26.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Özbakım Becerileri Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	4	6.38	25.50	3.429	.001
Pozitif Sıralar	19	13.18	250.50		
Fark Olmayan	0				

P<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun öz bakım becerileri kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası öz bakım becerileri yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir ($z=-3.429$, $p< 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın öz bakım becerileri üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Verilerden anlaşılacağı üzere öyküleştirme yöntemi ile yaptığımız eğitim, deney grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluğun özbakım becerileri alt boyutunda olumlu bir etki gösterdiği görülmektedir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Ses Çalışmaları Alt Boyutunda Deney Grubu Ön

Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 27.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Ses Çalışmaları Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	9	9.67	87.00	.326	.744
Pozitif Sıralar	10	10.30	103.00		
Fark Olmayan	4				

$p > 0.05$

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun ses çalışmaları kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası ses çalışmaları yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir ($z = -2326$, $p > 0.05$). Verilerin analizleri incelendiğinde, 9 öğrencinin son testlerinin ön testlerinden daha düşük olduğu, 10 öğrencinin son testlerinin ön testlerinden yüksek olduğu, 4 öğrencide ise herhangi bir değişim olmadığı görülmektedir. Yaptığımız eğitim çalışmasının 10 öğrenciyi olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Ancak bu etkinin anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir. Bunun sebebi uyguladığımız eğitimde ses becerilerini geliştirmek amacıyla herhangi bir etkinlik düzenlenmemiş olması neden gösterilebilir.

İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği Zihinsel Ve Dil Gelişimi Alt Boyutunda Deney

Grubu Ön Test-Son Test Karşılaştırma

Tablo 28.

Öyküleştirme Yöntemi ile Eğitim Alan Çocukların Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Zihinsel-Dil Gelişimi Alt Testinden Aldıkları Ön Test- Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Bitiş Ölçümü-Başlangıç Ölçümü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıralar	0	0.00	0.00	4.199	.000
Pozitif Sıralar	23	12.00	276.00		
Fark Olmayan	0				

p<0.05

Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin 5 yaş çocuklarındaki ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerine etkilerinin incelenmesi kapsamında ilköğretime hazır bulunuşluğun zihinsel ve dil gelişimi kapsamında deney grubunun program öncesi yeterlilikleri ile program sonrası yeterlilikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sonucuna göre eğitime katılan öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası zihinsel ve dil gelişimi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($z=-4.199$, $p< 0.05$). Fark puanlarının negatif sıralar (başlangıç ölçümü) lehine olması, yani son test puanı lehine olması, programın zihinsel ve dil gelişimi üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Verilerden anlaşılacağı üzere öyküleştirme yöntemi ile yaptığımız eğitim, deney grubu öğrencilerinin ilköğretime hazır bulunuşluğun zihinsel ve dil gelişimi alt boyutunda olumlu bir etki gösterdiği görülmektedir.

Bölüm IV: Sonuç Ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın bulgu ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçların özetine ve bu sonuçlardan yola çıkılarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Balıkesir İli Edremit ilçesinde 2015 – 2016 eğitim öğretim yılında Sarıkız Anaokulunda yürütülen bu çalışmada 5 yaş çocuklarının ilköğretime hazır oluş seviyelerinin ölçümü amacıyla Öyküleştirme Yöntemine dayalı bir eğitim uygulaması örneği gerçekleştirilmiştir. Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeği kullanılarak çocukların ilköğretime hazır oluş seviyelerinin değerlendirildiği bu çalışmada sonuçlar araştırma soruları doğrultusunda maddeler halinde aşağıda sunulmuştur:

1. Deney grubunda yer alan ve kontrol grubunda yer alan çocukların Marmara İlköğretime Hazır oluş ölçeği aracılığıyla elde edilen ön test verilerine göre ölçeğin çizgi çalışmaları, fen çalışmaları, fiziksel çalışmaları, labirent çalışmaları, matematik çalışmaları, ses çalışmaları kapsamında ön testleri arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır.

2. Deney grubunda yer alan ve kontrol grubunda yer alan çocukların Marmara İlköğretime Hazır oluş ölçeği aracılığıyla elde edilen ön test verilerine göre ölçeğin sosyo-duygusal çalışmalar, öz bakım becerileri, zihinsel becerileri kapsamında ön testlerinde kontrol grubu lehine anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

3. Deney grubunda yer alan ve kontrol grubunda yer alan çocukların İlköğretime hazır bulunuşluk seviyeleri kapsamında son testleri arasındaki farka bakıldığında matematik becerileri, fen becerileri, sosyo-duygusal, zihinsel ve öz bakım becerileri bakımından deney grubu lehine anlamlı bir fark çıktığı tespit edilmiştir.

4. Deney grubunda yer alan ve kontrol grubunda yer alan çocukların ilköğretime hazır bulunuşluk seviyelerinin son testleri arasındaki farka bakıldığında ses becerileri, çizgi çalışmaları, labirent çalışmaları, fiziksel becerileri kapsamında anlamlı bir fark olmadığı

saptanmıştır. Bu durum öyküleştirme yöntemi kullanılarak hazırlanan eğitim programının labirent çalışmaları, çizgi çalışmaları, fiziksel becerileri ve ses becerileri kapsamında herhangi bir katkısının olmadığını göstermektedir.

Öneriler

1. Öyküleştirme yöntemi ile verilen eğitimin çocuklarda olumlu etkiler yarattığı bu çalışma ile açıkça görülmektedir. Öyküleştirme yöntemi ile çocukların hem aktif katılımları sağlanmakta hem de öğrenmelerinde kalıcılık sağlanmaktadır. Araştırmacı tarafından hazırlanan eğitim planı genel anlamda matematik ve fen etkinliklerine yönelik olduğu için matematik ve fen etkinliklerindeki artış son derece olumludur. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarında matematik ve fen becerilerinin gelişimi kapsamında öyküleştirme yönteminin kullanılması öğrenciler için verimli olacağı düşünülmektedir.

2. Yapılan araştırmada öyküleştirme yöntemi ile eğitimin, çocukların sosyo-duygusal, zihinsel-dil ve öz bakım becerilerinin gelişimine olumlu katkı sağladığı görülmektedir. Bunun sebebi olarak, öğrencilerin öyküleştirme yöntemi sayesinde işbirliği içerisinde çalıştığı, yaparak-yaşayarak öğrenme fırsatı elde etmesinden kaynaklı olduğu düşünülebilir.

3. Yapılan araştırma kapsamında öyküleştirme yönteminin çocukların yaratıcılık gelişimlerine olumlu etki sağladığı sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmeler ve araştırmacının izlenimleri ile tespit edilmiştir. Ancak bununla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Öyküleştirme yöntemi ile yapılan eğitimin çocukların yaratıcılıklarına etkisini incelemek amacıyla bir araştırma yapılabilir.

4. Yapılan araştırmada öyküleştirme yönteminin ses becerilerini geliştirmede herhangi bir katkı sağlamadığı görülmüştür. Ancak bunun sebebinin hazırlanan eğitim programında ses çalışmalarına yer verilmemiş olması gösterilebilir. Öyküleştirme yöntemi kapsamında ses çalışmaları boyutunda bir plan hazırlanarak öğrencilerin ses becerilerinin gelişimine etkisi incelenebilir.

5. Öyküleştirme yönteminin Dünya’da birçok örneğinin olmasına rağmen Türkiye’de öyküleştirme yöntemi ile ilgili çok sınırlı çalışmalar olduğu görülmüştür. Akademisyenler ve öğretmenlerle bu çalışmaların artırılması sağlanabilir.

6. Öyküleştirme yöntemi kullanılarak değerler eğitimi kapsamında bir plan hazırlanarak öğrencilerin değerler eğitimini nasıl etkilediği konusunda araştırma yapılabilir.

Kaynakça

- Ahlqhist, S. (2011).The impact of the Storyline approach on the young language learner classroom: a case study in Sweden.
- Akman B., Büyüктаşkapu, S. , Çeliköz, N. (2012). Yapılandırmacı Bilim Eğitimi Programının 6 Yaş Çocuklarının Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisi. Eğitim ve Bilim Dergisi, Sayı 165, Sayfa 275-292.
- Akman, B. (2002). Okul öncesi dönemde matematik. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 244-248.
- Akman, B., Üstün, E., & Güler, T. (2003). 6 yaş çocuklarının bilim süreçlerini kullanma yetenekleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(24).
- Akman, B; Yükselen A. ve Uyanık, G. (2000). Okul öncesi dönemde matematik etkinlikleri. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Akşin, E. (2013). 60-72 aylık çocukların benlik algıları ile ilköğretime hazır bulunuşlukları arasındaki ilişkinin ve ilköğretime hazır bulunuşluk ile benlik algılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Aktaş Arnas, Y.(2009). Okul Öncesi Dönemde Matematik Öğretimi. Adana Nobel Tıp Kitabevi, Adana.
- Aktaş Arnas, Y., (2007).Okul öncesi dönemde fen eğitimi. Ankara: Kök
- Aktaş, Y. (2004). Okul öncesi dönemde matematik eğitimi. Adana: Adana Nobel Tıp Kitabevi.
- Alisinanoğlu, F., Özbey, S., Kahveci, G.(2007). Okul Öncesi Dönemde Fen Eğitimi, 2007. Nobel Yayınevi, Ankara.
- Alisinanoğlu, F. (Ed.). (2013). İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. Ankara: Pegem Akademi.

- Alisinanoğlu, F. ve Şimşek, Ö. (2013). “Okul öncesi dönemdeki çocukların yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirme kontrol listesi”nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 12(3), 1163-1176.
- Alkan, H.,& Bukova-Güzel, E. (2005). Öğretmen adaylarında matematiksel düşünmenin gelişimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (3), 221-236.
- Altun, M. (2000). İlköğretimde Problem Çözme Öğretimi, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:147, sayfa 27. Ankara.
- Andrew S. Gordon¹ and Nicholas V. Iuppa(2003). *Experience Management Using*
- Anne Grete Solstad Storyline (2006). *A Strategy for Active Learning and Adapted Education -a partnership project between teacher education and practice schools. Bodø University CollegeInstitute of Teacher Education Association of Teacher Education in Europe, 3st 1 annual atee conferance.*
- Arı, R. (2008). *Eğitim Psikolojisi (4. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Arnas-Aktaş, Y. (2003). Okul öncesi dönemde fen eğitimin amaçları. *Çocuk Gelişimi veEğitimi Dergisi*, 1(6-7),1-7.
- Aslan, Mutlu (2014). 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarının incelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.*
- Aşıcı, M., Balat Uyanık, G., Korkmazlar, Ü., Küçüktepe, C., Oktay,A., Polat,Ö. (2010). *İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Aşıcı, M.(2010). *Okul Öncesi Dönemde Dil Ve Okur Yazarlık Eğitimi*. Ed.Oktay, A. İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. Pegem Akademi,Ankara.
- Avcı, K. (2015). *Okul Öncesi Eğitimi Alan 48-66 Aylık Çocukların Matematik Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

- Avcı, N, Dere, H.(2002,16–18 Eylül).Okul Öncesi Çocuğu ve Matematik.
Web:www.fedu.metu.edu.tr/UFBMEK5/b_kitabi/PDF/OkulOncesi/Minisempozyum/t262d.pdf
- Avcı, N. ve Dere, H. (2002). Okul öncesi çocuğu ve matematik. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi.
- Avcı,S., Yüksel, A.(2013). Öykü temelli öğrenme yaklaşımına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri, Sakarya University Journal of Education, 3/2 (Ağustos /August 2013) ss. 21-35.
- Ayvacı, H. Ş. (2010). Okul öncesi dönem çocuklarının bilimsel süreç becerilerini kullanma yeterliliklerini geliştirmeye yönelik pilot çalışma. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 3(2), 4-19.
- Bacak, Selda (2009). İlköğretim 5. Sınıf sosyal bilgiler dersinde öykü tabanlı öğrenme yaklaşımının öğrenenlerin akademik başarı ve yaratıcılıklarına etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Bahçeli Kahraman, P. (2012) Aile Katılımı Boyutu Zenginleştirilmiş Okulöncesi Eğitim Programının 5-6 Yaş Çocukların İlkokula Hazır Bulunuşluk Düzeylerine Etkisi Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi.
- Bamberg, Michael. (1997). Narrative Development: Six Approaches, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Mahwah, London.
- Barber, M. (1996) The Learning Game London: Victor Gollancz
- Barrett Mitchell- Rhonda. (2010). An Analysis of the Storyline Method in Primary School; Its Theoretical Underpinnings and Its Impact on Pupils' Intrinsic Motivation, Doktora Tezi, Durham Üniversitesi.
- Bayhan, D. (2003). Çoklu Zekâ Kuramına Dayanan Okuma-Yazma Hazırlık Programının 6 Yaş Çocuklarının Okula Hazır Bulunuşluk Düzeylerine Etkilerinin İncelenmesi.

- Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Baykul, Y.(2011). İlköğretimde Matematik Öğretimi. PegemA Yayıncılık, 10. Baskı, Ankara.
- Beijaard,D.,Driel,J.V., Verloop,N. (1999). Evaluation of story-line methodology in research on teachers' practical knowledge. Volume 25, Issue 1, 1999, Pages 47-62.
- Bell, S. (1990). Steve Bells Secret Notebook to Create Learning. Enschede, European Association for Educational Design
- Bell,S. (2007). Storyline: Past, Present, Future (Ed.S.Bell, S.Harkness ve G.White) Glasgow: Enterprising Careers University of Strathclyde.
- Bell,S. ve Harkness, S. (2006). Storyline: Promoting Language Across the Curriculum. Royston: UKLA.
- Bierman L. K., Domitrovich, E. C., Nix, L. R., Gest, D. S., Welsh, A. J., Greenberg, T.M., Blair, C., Nelson, E.K., Gill, S.(2008). Promoting Academic and Social Emotional School Readiness: The Head Start REDI Program. Child Deveolpment, 79(6), 1802–1817.
- Brooks, G. (2003). Do You Believe In Magic? What We Can Expect From Early Childhood Intervation Programs, Society For Research In Child Development, 1-14.
- Brooks, J. G. ve Brooks, M. J. (1993). The Case for Constructivist Classrooms. Virginia, ASCD Alexandria.
- Brostrom, S. (2000). Transition to school. (ERIC Document Number: 445814)
- Büyüктаşkapu, S., Çeliköz, N., & Akman, B. (2012). Yapılandırmacı bilim eğitimi programı'nın 6 yaş çocuklarının bilimsel süreç becerilerine etkisi. Eğitim ve Bilim, 37(165).
- Campbell, C. And Jobling, W. (2012). Science in early Childhood. USA: Cambridge

University Press.

- Ceylan,R. Nuhoğlu,H.(2012). Okul öncesi öğretim programında yer alan amaç vekazanımların bilimseltemel süreç becerileri açısındandeğerlendirilmesi. Buca eğitim fakültesi dergisi 34 (2012).112-127.
- Charlesworth , R., Lind, K. (2003). Math and Science for Young Children, Fourth Edition. U.S.A, Thomson Delmar Learning.
- Charlesworth, R. and Radeloff, D.J. (1991). Experiences in Math for Young Children. Second Edition. Delmar Publishers Inc. Albany, New York, USA.
- Charlesworth, R., Lind, K.K. Mat And Science For Young Children, Seventh Edition, Canada, Nelson Education LTD.
- Clements, D., Sarama, J. (2009). Learning and teaching early math : Learning trajectories approach.New York, Routledge.
- Clements, D.H. and Sarama, S. (2007a). “Early Childhood Mathematics Learning” Secont Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning, Farnk K. Lester (Ed.), Information Age Publishing, US.
- Clements, D.H. and Sarama, S.(2000). “Young Children’s Ideas About Geometric Shapes, Teaching Children Mathematics. 10735836, Vol, 6, Issue 8.
- Connel, C. & Prinz, R. (2002). The impact of childcare and parent child interaction on school readines and social skills development for low income African children. Journal of Psychology. 40(2), 177-193.
- Coşkun, Mustafa (2013). Matematik kavramları öğretiminde öyküleştirme yönteminin tutuma ve başarıya etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Creswell, J. (1997). Creating Words, constructing meaning: The Scottish Storyline Method.(Ed.J.Creswell). (s:7-13), Potsmouth, NH: Heinemann.
- Creswell, J. (2007). John Dewey and The Storyline Mothod (Ed.S.Bell,S.Harkness ve

- G.White). (s:89-97), Storyline: Past, Present, Future.Glasgow: Enterprising Careers University of Strathclyde.
- Çakmak Çamlıbel, Ö. (2012) Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Fen Öğretime Yönelik Tutumları ile Bazı Fen Kavramlarını Anlama Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Türk Fen Eğitimi Dergisi, Yıl 9, Sayı 3, Eylül 2012.
- Çepni, S. (2005). Araştırma tekniklerine giriş.Trabzon: Ofset Matbaacılık.
- Çepni, S., Ayas, A.P., Özmen, H., Yiğit, N., Akdeniz, A.R., Ayvacı, H.Ş. (2006). Fen ve Teknoloji Öğretimi. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çetin,T., YavuzS., Tokgöz,B., Güven,G.(2012). Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklara (60-72 Ay) Uzay Kavramlarının Öğretimi. GEFAD / GUJGEF 32(3): 715-731 (2012).
- Demircioğlu, H. , Dinç, M., Çalik, M. (2013). The effect of storylines embedded within context-based learning approach on grade 6 students' understanding of 'physical and chemical Change' concepts. Journal of Baltic Science Education, Vol. 12, No. 5, 2013 ISSN 1648–3898.
- Demiriz, S., Dinçer, Ç.(2000). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Özbakım Becerilerinin Annelerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 19:58-65.
- Dere, H., Ömeroğlu, E.(2001). Okul öncesi Dönemde Fen ve Doğa Matematik Çalışmaları. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dilli, Fatih (2013). 60-72 aylık sosyal açıdan dezavantajlı çocuklar için hazırlanan ilköğretime hazırlık destek programının çocukların ilköğretime hazır bulunuşluğuna etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul
- Dinç, B. (2013). Okul öncesi eğitimden ilköğretime geçiş ve okul olgunluğu. F. Alisinanoğlu, (Ed.), İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları içinde (90-114). Ankara: Pegem Akademi.

- Dockett, S. , Perry, B. (2002). Who's Ready for What? Young Children Starting School. Contemporary Issues'ın Early Childhood Journall, 3(1), 1–30.
- Eliason, C., Jenkins, L. (2003). A practical guide to early childhood curriculum.Upper Saddle River,NJ: Merrill.
- Emig, Carol (2000). School Readiness: Helping Communities Get Children Ready for School And Schools Ready for Children. Child Trends Research Brief. Washington.
- Erdoğan, S.(2006). Altı Yaş Grubu Çocuklarına Drama Yöntemi İle Verilen Matematik Eğitiminin Matematik Yeteneğine Etkisinin İncelenmesi. Ankara Üniversitesi, Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Eren, Saliha (2015). Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Eğitimin Beş Yaş Çocuklarında Farklılıklara Saygı Kazanımına Etkisinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- Ergün, S., “Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Matematik Yetenek ve Başarılarının Karşılaştırılması Olarak İncelenmesi.” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2003.
- Erkan, S.(2011). Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeydeki İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazırbuluşluklarının İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 40:186-197.
- Esaspehlivan, M.(2006). Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Gitmişve Gitmemiş78 ve 68 Aylık Çocukların Okula Hazır Bululuşluklarının Karşılaştırılması. YayınlanmışYüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Farver, J. A. M., Yiyuan, X. , Stefanie, E. ve Lonigan, C. J. (2006). Home Environments And Young Latino Children's School Readiness. Early Childhood Research

Quarterly, 21, 196–212.

Ferah A. (2007). Türkçe İlk Okuma Yazmayı Öğrenme. Nobel Yayıncılık. Ankara.

Genç, Ş. Ve Senemoğlu, N. (2001). Okul Öncesi Eğitimi, Modül 12. Senemoğlu, N.(Ed.).

İlköğretimde Etkili Öğretme Ve Öğrenme El Kitabı. Ankara.

Gordon, A. S.,& Iuppa, N. V. (2003, March). Experience management using storyline adaptation strategies. In First International Conference on Technologies for Digital Storytelling and Entertainment, Darmstadt, Germany.

Gormley, T. William, Phillips Jr. Deborah, Gayer, Ted (2008). Preschool programs can boost school readiness .

Graue, M.E. (1992). Social Interpretations of Readiness for Kindergarten, Early. Childhood Research Quarterly, 7, 225-242.

Gülay Ogelman, H.,& Erten Sarıkaya, H. (2013). Okul öncesi eğitimi almış çocukların akran ilişkileri değişkenlerinin 5 ve 6 yaşta incelenmesi: iki yıllık boylamsal çalışma. International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8(8), 1859-1871.

Güler, T. (2010). Okul öncesi eğitimden ilköğretime geçiş. İ. H. Diken, (Ed.), Erken Çocukluk Eğitimi içinde (460-478). Ankara: Pegem Akademi.

Güney, S. Y. (2003). “ İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öykü Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Bir Durum Çalışması”, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Gürol, A. , Kerimgil, S. (2012). Primary School Education Pre-Service Teachers' Views about the Application of Storyline Method in Social Studies Teaching International Online Journal of Educational Sciences, 2012, 4(2), 325-334

Gürol, A. ve Kerimgil, S.(2012). Primary School Education Pre-Service Teachers' Views about the Application of Storyline Method in Social Studies Teaching.

International Online Journal of Educational Sciences, 2012, 4(2), 325-334. ISSN: 1309-2707.

Güven, Yıldız (2003).Matematik Eğitiminde Cinsiyet Farklılığı. (Editör: Müzeyyen Sevinç). Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 205-212.

Halle, T. G., Hair, E. C., Wander, L. D. & Chien, N. C. (2012). Profiles of school readiness among four-year-old Head Start children. *Early Childhood Research Quarterly*. 27, 613-626.

Hancock, J. (2011). Çocuğunuzun Okul Başarısına Yardım Edin. İstanbul: Optimist Yayın ve Dağıtım. http://www.storyline.org/Storyline_Design/Articles.html adresinden 14.02.2016 tarihinde alınmıştır.

İnan, H. Z. (2012). Reggio Emilia yaklaşımı ve proje yaklaşımı. Ankara: Anı Yayıncılık.

Jackman, L.H. (2005). *Early Education Curriculum: A Child's Connection to the World*, Third Edition, Thomson Delmar Learning, NY.

Johnson, K. (2008). *The Role Of Parent Self-Efficacy And Parenting Behaviors On School Readiness Outcomes*. University of South Carolina Degree of Doctor of Philosophy, Coloumbia.

Kahraman, Pınar Bağçeli (2012). Aile katılımı boyutu zenginleştirilmiş okulöncesi eğitim programının 5-6 yaş çocukların ilkokula hazır bulunuşluk düzeylerine etkisi, Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Kandır, A. (2003). "Gelişimde 3-6 Yaş "Çocuğum Büyüyor" , 1. Baskı. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Kandır, A., Can Yaşar, M., İnal, G., Yazıcı, E., Uyanık, Ö., Yazıcı, Z.(2012). 5-7 Yaş Çocukları için Etkinliklerle Bilim Eğitimi. Efil Yayınevi, Ankara.

Kandır, Adalet, Orçan, Maide (2010). Okul Öncesi Dönemde Matematik Eğitimi.

İstanbul: Morpa Yayınları.

Karadeniz, H.M. (2011). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf İçi Matematik Uygulamalarının Okul Öncesi Eğitim Programına Uyumluluğu. Yayımlanmış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Karakuzu, Esra (2015) ebeveyn destekli ilkokula hazırlık programının okul öncesi dönem çocuklarının ilkokula hazır bulunuşluğuna etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Kaymak Özmen, S.(2006). Dikkat Toplama Becerisini Geliştirici Etkinliklerle Okul Öncesi Anne-Babalar ve Öğretmenler için El Kitabı. Anı Yayıncılık, Ankara.

Kaynar, Fatih (2014). Erken çocukluk döneminde verilen satranç eğitiminin ilkokula hazır bulunuşluğa etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Kesicioğlu, O. S., Alisinanoğlu, F., & Tuncer, A. T. (2011). The Analysis of Kindergarteners Recognition Degrees of Geometric Shapes.Elementary Education Online, 10(3), 1093-1111.

Keys, T. D.; Farkas, G.; Burchinal, M. R.; Duncan, G. J.; Vandell, D. L.; Li, W.; Ruzek, E. A. (2012). Preschool Center Quality and Socioemotional Readiness for School: Variation by Demographic and Child Characteristics. Society for Research on Educational Effectiveness. Spring 2012.

Kılıç, Z. (2008). İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Alan Ve Almayan Öğrencilerin Gelişim Becerilerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koçyiğit, Sezai (2009). İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşleri ışığında Okula Hazırbulunuşluk Olgusu ve Okul öncesi Eğitime İlişkin Sonuçları, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Kutluca Canbulat, A. N. Ve Tuncel, M. (2012). Okula alma uygulamaları ve

- bireyselleştirilmiş destek eğitiminin etkililiği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri. 12(3), 2059-2075.
- Lau, E. Y. H., Li, H. & Rao, N. (2011). Parental involvement and children's readiness for school in China. Educational Research. 53(1), 95-113.
- Lind, K. K. (2005). Exploring science in early childhood education . Fourth edition, Thomson Delmar Learning, New York, USA.
- M.E.B. (2006), T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı, Kılavuz Kitap, Editör, Prof.Dr. Tanju Gürkan ve Prof. Dr. Gelengül Haktanır, Meb Yayınevi. 2006.
- MacBlain, Y. (2007). Storyline – A Creative Approach (Ed.S.Bell, S.Harkness)
- Magdalena, S. M. (2013). The effects of parental influences and school readiness of the child. Social and Behavioral Sciences 127, 733-737.
- Meb (2006). “Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 Aylık Çocuklar İçin) ”, Ankara: Meb Yayınları.
- MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2006). 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü (2013). 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı. Ankara
- MEB, (2006).Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı (36–72 aylık çocuklar için). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB, “Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği.” Ankara, 2006.
- Meisels, S. J. (1998). Assessing Readiness. NCEDL Spotlights, No. 3. (ERIC Document Number:437158).
- Melville,W.,Pilot, J. (2013). Storylines and the Acceptance of Uncertainty in Science Education. International Journal of Environmental & Science Education, 2014,

9(4), 353-368. Received 5 October 2013; accepted 23 July 2014, doi: 10.12973/ijese.2014.221a.

NSW Parenting Centre, (2003). School Readiness. NSW Parenting Centre an Initiative of DoCS. February 2003. ISSN 1447-9230.

Nuhoğlu, C., Ceylan, R. (2012). Okul öncesi öğretim programında yer alan amaç vekazanımların bilimseltemel süreç becerileri açısındandeğerlendirilmesi. Buca Eğitim Fakültesi dergisi, 34, 112-127.

Okado, Y., Bierman, K. L. & Welsh, J. A. (2014). Promoting school readiness in the context of socio-economic adversity: associations with parental demoralization and support for learning. Child Youth Care Forum. 43, 353-371.

Oktay A. Ve Unutkan Ö. P. (2005). “ Erken Çocuklukta Gelişim Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar” , (Yayına Hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç), İlköğretime Hazır Oluş Ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005. ss. 145-155.

Oktay, A. (2004). Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem. Epsilon Yayınları, İstanbul.

Oktay, A. (2010). İlköğretime hazır oluş ve hazır oluşu etkileyen temel faktörler. A. Oktay, (Ed.), İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları içinde (21-34). Ankara: Pegem Akademi.

Oktay, A. (2010). Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretimin Çocuğun Yaşamındaki Yeri Ve Önemi. Editör: Ayla Oktay. İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. 1-20. Pegem Akademi Yay, İstanbul.

Oktay, A. (2013). İlköğretime hazır oluş ve hazır oluşu etkileyen temel faktörler. A. Oktay, (Ed.), İlköğretime hazırlık ve ilköğretim programları. içinde (23-36). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Oktay, A. (2013). Okul öncesi eğitim ve ilköğretimin çocuğun yaşamındaki yeri ve önemi. A. Oktay, (Ed.), İlköğretime hazırlık ve ilköğretim programları. içinde (2-20). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Oktay, A. (Ed.). (2010). İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. Ankara: Pegem Akademi.
- Oktay, A. ve Unutkan, Ö.P. (2003). İlköğretime hazır oluş ve okul öncesi eğitimle ilköğretimin karşılaştırılması. Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (Yay.Haz. Müzeyyen Sevinç). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 145-153.
- Oktay, A.; Polat Unutkan, Ö. (2003). İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması, Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. Yayıma Hazırlayan: Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Oktay, A.; Polat Unutkan, P. Ö. (2003a). Okul Öncesi Eğitim Programı Uygulama Rehberi: Ne Yapıyorum? Neden Yapıyorum? Nasıl Yapmalıyım? s. 65-66 Ya-Pa Yayınları, İstanbul.
- Oktay, Ayla (1983). Okul Olgunluğu. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Oktay, Ayla ve Unutkan, Polat Özgür, (2003). İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması. (Editör: Müzeyyen Sevinç). Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 145-154.
- Olkun, S., Altun, A. (2003). İlköğretim Öğrencilerinin Bilgisayar Deneyimleri İle Uzamsal Düşünme Ve Geometri Başarıları Arasındaki İlişki. The Turkish Online Journal Of Educational Technology. (ToJET October:2003). ISSN: 1303-6521 Volume 2, Issue 4, Article 13.

- Pelletier, Janette and Brent M. Julaine (2002). Parent participation in children' school readiness: The effects of parental self-efficacy, cultural diversity and teacher strategies. *International Journal of Early Childhood*, March 2002, Volume 34, Issue 1, pp 45–60.
- Pırpır, Alakoç D. (2011). Anne eğitim programının 5–6 yaş çocuklarının temel eğitime hazır bulunuşluk düzeyine etkisinin incelenmesi, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Piaget, J. (1952/1965). *The origins of intelligence in children*. New York: International Universities Press.
- Polat Unutkan, Ö. (2003). Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Polat -Unutkan, Ö. (2006a). *Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Polat Unutkan, Ö. (2007b). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Matematik Becerileri Açısından İlköğretime Hazır Bulunuşluğunun İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 243–254.
- _____ (2007a). İlköğretim 1. Sınıfa Başlarken: Çocuk-Öğretmen ve Anne-Baba. (Editör. Ayla Oktay, Özgür Polat Unutkan). *İlköğretim Çağına Genel Bir Bakış*. İstanbul: Morpa Yayınları, 27-40.
- _____ (2007b). 5-6 Yaş Çocuklarının Yaşadıkları Evin Yapısının İlköğretime Hazır Bulunuşluk Düzeyine Etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Dergisi*, (24), 43-54.
- _____ (2007c). Okul öncesi Dönem Çocuklarının Matematik Becerileri Açısından İlköğretime Hazır Bulunuşluğunun İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim*

Fakültesi Dergisi, (32), 243-254.

_____ (2010). İlköğretime Hazır Oluş ve Hazır Oluşu Etkileyen Temel Faktörler.

İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. (Editör: Ayla Oktay). Ankara:

Pegem Akademi Yayınları, 21-34.

_____ (2006a). Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık. İstanbul: Morpa Yayınları.

_____ (2006b). Anne Babaların Kitap Okumaya İlgilerinin Çocukların Dil Gelişimi

Açısından İlköğretime Hazır Bulunuşluğuna Etkisi. Kazım Karabekir Eğitim

Fakültesi Dergisi, (13).

Polat, Ö. (2010). Geçmişten Geleceğe Okul Öncesi Eğitim. Meb Yayınları, Ankara.

Polat, Ö. (2010). Okul Öncesi Eğitim Programlarında İlköğretime Hazırlık. Editör: Ayla

Oktay. 64-83. Pegem Akademi Yayınları, İstanbul.

Polat, Ö. (2010). Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık Etkinlikleri. İlkadım Yayınevi,

İstanbul.

Polat, Ö. (2010). The effects turkish parents' child rearing behavior on school readiness.

Gifted Education International. 26, 15-25

Polat, Ö. (2010a). Okul Öncesi Eğitim Programlarında İlköğretime Hazırlık. İlköğretime

Hazırlık ve İlköğretim Programları içinde, Ed. Ayla Oktay, Ankara:

PegemAkademi

Polat, Ö. (2010b). Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık Etkinlikleri. İstanbul: İlkadım

Yayınevi.

Polat, Ö. (2011). Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Polat, Özgül (2010). Okul Öncesi Eğitim Programlarında İlköğretime Hazırlık. (Editör:

Ayla Oktay). İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları. Ankara: Pegem

Akademi Yayınları, 63-84.

Poyraz, Hatice ve Hale, Dere (2001). Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri (İkinci

- Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Rhonda, Mitchell-Barrett.(2010). An analysis of the Storyline method in primary school; its theoretical underpinnings and its impact on pupils intrinsic motivation. Yayımlanmış Doktora Tezi, Durham Üniversitesi, İngiltere.
- Saçkes, M., Güçhan Özgül, S. ve Avcı, K. (2013). İlkokula hazır bulunuşluğu değerlendirme. T. Erdoğan, (Ed.), İlkokula (İlköğretime) Hazırlık ve İlkokul (İlköğretim) Programları
- Scarborough, H.S. (2009). Connecting Early Language And Literacy To Later Reading (Dis)Abilities: Evidence, Theory and Practice.23-40. Ed. Felicity Fletcher-Campbell, Janet Soler, Gavin Reidi. Approaching Difficulties In Literacy Development Assessment, Pedegogy and Programmes. The Open University, Waltonhall, United Kingdom.
- Scarborough, H.S.(1998). Early Identification Of Children At Risk For Reading Disabilities: Phonological Awareness And Some Other Promising Predictors. In B.K Shapino, P.J. Accord & A.J Capute (EDS.), Spesific Reading Disability: a WIEV OF The Spectrum (pp. 75-119). Timanium, MD: York Press.
- Senemoğlu, N. (2013). Gelişim, Öğrenme ve Öğretim (23. Baskı). Ankara: Yargı Yayınevi.
- Senemoğlu, Nuray (1994).Okul öncesi Eğitim Hangi Yeterlikleri Kazandırmalıdır?. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (10), 21-30.
- Sevinç, M. (2005). “Erken Çocuklukta Gelişim Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar (Yayıma Hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç), ‘Dil Gelişimi Ve İlköğretime Hazırlık.&Okul Öncesi Dönemde Okuma Yazma Kavramlarının Gelişimi” , Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005 (S. 169-183).
- Sheridan, S.M, Knoche,L.L., Edwards,C.P, Bovaird,J.A, Kupzyk,K.A.(2010).Parent

Engagement and School Readiness: Effects of the Getting Ready Intervention on Preschool Children's Social–Emotional Competencies. *Early Education and Development* Volume 21, 2010 - Issue 1. Pages 125-156 | Received 11 Aug 2008, Published online: 01 Feb 2010.

Smith, L., Dockrell, J., & Tomlinson, P. (Eds.). (2005). *Piaget, Vygotsky & Beyond: Future Issues for Developmental Psychology and Education*. London: Routledge.

Solstad, A. G. (2000). *STORYLINE – a Strategy for Active Learning and Adapted Education - a partnership project between teacher education and practice schools*. Presented at 31st Annual ATEE Conference. 21–25 October 2006. Slovenia.

Sperry- Smith, S. (1996). *Early Childhood Mathematics*. A Viacom Company. USA .

Sperry- Smith, S. (2001). *Early Childhood Mathematics*, 2. Ed. Published by Allyn And Bacon, Boston.

Sperry- Smith, S. (2006). *Early Childhood Mathematics*, 3. Ed. Published Pearson, USA.

Starkey, P. Klein, A. And Wakaley, A. (2004). *Enhancing Young Children's Mathematical Knowledge Through A Prekindergarten Mathematics Intervention*, *Early Childhood Research Quarterly*, 19, 99-120.

Storyline Adaptation Strategies | Institute for Creative Technologies, University of Southern California.

Şahin, F. (2000). *Okul Öncesinde Fen Bilgisi Öğretimi ve Aktivite Örnekleri*. İstanbul: Ya-PaYayınevi.

Şahin, İ. T., Sak, R. ve Tuncer, N. (2013). *Okul öncesi ve birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık sürecine ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması*. *Kuramdan Uygulamaya Eğitim Bilimleri*. 13(3), 1691-1713.

Tahta, F. ve İvrendi, A. (2007). *Okulöncesi eğitimde fen öğrenimi ve öğretimi*. Ankara:Kök.

- Taş, I. (2010). Etnografik Bakış Açısıyla Kırsal Kesimde Okul Öncesi Fen Eğitimine Yönelik Bir Durum Çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Teke, H. (2010). Ana sınıfı öğretim programının ilköğretim 1. Kademe 1. Sınıf öğrencilerinin hazırbulunuşluk düzeylerine etkisinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Tepetaş, G. Ş. (2011). 6 Yaş çocuklarının Temel Kavram Bilgi Düzeylerini Desteklemeye Yönelik Öyküleştirme Yöntemine Dair bir Eğitim Uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara
- Tepetaş, G.Ş. ve Haktanır, G.(2013). 6 Yaş çocuklarının Temel Kavram Bilgi Düzeylerini Desteklemeye Yönelik Öyküleştirme Yöntemine Dair bir Eğitim Uygulaması.Eğitim ve Bilim.38 (169), 62-79
- Tokgöz, B. (2006). Okul öncesi öğretmenlerinin erken matematik eğitimi ile ilgili tutumlarının incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tozar, S.B.L. (2011). Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan İlköğretim 1.Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazır Bulunuşluklarındaki Farklılıklar ve Çözüm Önerileri. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Umek, Kranjc, Fekonja ve Bajc; (2008). The effect of preschool on children's school readiness. Early Child Development and Care. Volume 178, 2008 - Issue 6.
- Unutkan, Ö. P. (2003), "Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Okul Öncesi Eğitim Öğretmenliği

Bilim Dalı, İstanbul.

Unutkan, Özgül Polat (2003). Marmara İlköğretim Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Usta, E. (2008). Gözlem becerisi ve öğretimi. İlköğretmen Dergisi, 17, 42-47.

Ünal, M. (2012). Okul öncesi dönemde matematiksel kavram gelişimi. Akman, B.(Ed).Okul öncesi matematik eğitimi, 3. Baskı. (ss. 50-64). Ankara: Pegem Akademi

Üstün, E. (2007). Okul Öncesi Çocuklarının Okuma Yazma Becerilerinin Gelişimi. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul.

Üstün, Elif (2005). Okul öncesi Okuma-Yazma Becerilerinin Gelişiminde Ailenin Rolü. Yaşadıkça Eğitim Dergisi.(Temmuz Eylül) (87), 28-32.

ve G.White) Storyline: Past, Present, Future (s:203-210), Glasgow:Enterprising Careers University of Strathclyde.

Vural, Ekici Deniz (2012). Okul öncesi eğitiminin ilköğretime etkisinin aile katılımı ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi,Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Wesley, P. W and Buysse, V. (2003). Making meaning of school readiness in schools and communities. Early Childhood Research Quarterly, v18, n3, p351-75.

Williamson, D. E. (2003). Readiness For School: A Study of Parent, teacher and Preschool Provider Perspectives. Florida International University Curriculum and Instruction Doctor of Education, Florida.

Wright, Cheryl, Diener, Marissa, Kay Susan C. (2000). School Readiness Of LowIncome Children At Risk For School Failure. Journal Of Children & Poverty, 6 (2), 99117.

Yavuzer, H. (2000). Okul Çağı Çocuğu, Remzi Kitabevi, İstanbul.

- Yavuzer, H. (2003). Çocuk eğitimi el kitabı. stanbul :Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, Haluk, “Okul Çağı Çocuğu.” İstanbul, Remzi Kitabevi, 11. Basım, Kasım, 2004.
- Yılmaz, Aydın Zeynep (2009). Uygulama Örnekleriyle İlk Okuma Yazma Öğretimi (İkinci Basım).Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yılmaz, Y. (2003). “Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Grubu Çocukları İçin Okul Olgunluğu Kontrol Listesi Geliştirilmesi” , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz-Bolat. E.,& Dikici-Sığırtmaç, A. (2006). Sayı ve işlem kavramı kazanımında müzikli oyunların etkisi. Ege Eğitim Dergisi, 7(2), 43-56.
- Yiğit, Ö. E. (2007). Öyküleştirme Yönteminin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı Ülkemizin Kaynakları Ünitesindeki Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.
- Zembat, R. (2005). Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular. (Editör: Ayla Oktay, Özgül Polat Unutkan). İstanbul: Morpa Yayıncılık.

EK-A: Kişisel Bilgiler Formu

Değerli Katılımcı,

Bu anket Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Okul Öncesi Eğitimi Bölümü tarafından okul öncesi kurumlarının yeterliliğini ölçmek için bilimsel bilgi toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Aşağıda bazı özellik ve eğilimleri ölçen sorular bulunmaktadır. Bu ölçek öğretmenlerin okul öncesi eğitim kurumlarını yeterli bulup bulmadığını ölçmek için hazırlanmıştır. Bölüm I'de kişisel durumlarınıza ilişkin sorular bulunmaktadır. Sorulardaki durum hakkında görüşünüzü uygun olan kutuya (X) işareti koyarak belirtiniz.

Ölçeklerdeki ifadelerin doğru ya da yanlış cevapları yoktur. Önemli olan sizin kendi durumunuzu gerçekçi bir şekilde maddelere yansıtmanızdır. Lütfen bütün ifadeleri yanıtlayınız ve başkalarına danışmayınız. Toplanan veriler araştırma amaçlı kullanılacaktır. Çalışmaya katılımda gönüllülük esastır. Katkınız için teşekkür ederiz.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi
Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni
ELİF ÖZSARI

I.BÖLÜM

1. Çocuğun Cinsiyeti: KIZ( ) ERKEK( )
2. Çocuğun Doğum Tarihi:
3. Çocuğun Okula Devam Süresi:
  - 1 yıldan az ( )
  - 1-2 yıl ( )
  - 3-4 yıl ( )
  - 5-6 yıl ( )
4. Medeni Durum:
  - Evli-Birlikte ( )
  - Boşanmış ( )
5. Annenin Eğitim Durumu:
  - İlkokul ( )
  - Ortaokul ( )
  - Lise ( )
  - Yüksek Okul(2 Yıllık) ( )
  - Üniversite(4 yıllık) ( )
  - Lisans Üstü ( )
6. Babanın Eğitim Durumu
  - İlkokul ( )
  - Ortaokul ( )
  - Lise ( )
  - Yüksek Okul(2 Yıllık) ( )
  - Üniversite(4 yıllık) ( )
  - Lisans Üstü ( )
7. Annenin Mesleği: .....

8. Babanın Mesleği: .....
9. Kardeş Sayısı:
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5 ( ) 6 ve üstü ( )
10. Kaçınıcı Çocuk:
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5 ( ) 6 ve üstü ( )
11. Ailenin Gelir Düzeyi:
1.000 TL ( ) 1.001-1500 TL ( ) 1501-2500 TL ( ) 2501-3000 TL ( )
3001-4000 TL ( ) 4001-5000 TL ( ) 5001 TL VE ÜSTÜ ( )
12. Annenin Yaşı:.....
13. Babanın Yaşı:.....

Ek B: Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Oluşturulan Yedi Haftalık Günlük Çalışma Planı

STORYLINE BÖLÜMLERİ	ANAHTAR SORULAR	ÖĞRENCİ ETKİNLİKLERİ	ORGANİZASYON	ARAÇ/GEREÇLER	ÜRÜN/DEĞERLENDİRME
1. Küçük Prensin ile tanışma ve onun dünyaya gelmesi ve onun çizdiği resimleri görme 1. Gün Etkinlikleri	Boa yılanı nedir? Boa yılanı filii yiyebilir mi? Fil yemiş bir boa yılanı sizce neye benzer? Çöl nedir? Çölde kimler yaşar? Sizce küçük prens gerçekten çölde yaşayabilir mi?	Yılanları araştır ve yılanların beslenme şekillerini araştır. Kolaj tekniği ile yılanlar ve filler yap. Çocukları tartışmaya katılmaya cesaretlendirmek için bir araya getir. Çeşitli eliş malzemelerini hazırla. Boyutlarla ilgili rehberlik yap. Her çocuğun kendi boa yılanını ve filini tanıtmasını iste. İstenirse çizdirin.	Büyük grup/bireysel Bireysel Küçük grup/bireysel	Kıtap İnternet Kartlar Sanat materyalleri Kolaj materyalleri	Düşüncelerin ifade edilmesi, tecrübelerin paylaşımı, dinleme Hayal gücü ve yaratıcılık, ince motor becerileri, koordinasyon, malzemeler seçimi ve planlama Belli bir formatta bilgi verebilme- (hayali konuşarak/yazarak)
2. Küçük Prensin gezegeninde 2. ve 3. Gün Etkinlikleri	Gezegener nasıl? Her gezegen birbirinin aynı mıdır? Küçük Prensin gezegeni nasıl? Peki biz hangi gezegendeyiz? Diğer gezegenlere gidebilir	Diğer gezegenler ile ilgili araştırma yap. Diğer gezegenler ile ilgili resimleri inceleyerek küçük prensin gezegenini ve diğer başka gezegenleri yap. Çeşitli eliş malzemelerini, şişirilmiş balonları hazırla. Strafor sınıfta hazır bulundur. Dünya maketini sınıfta	Büyük grup/bireysel Bireysel Küçük grup/bireysel	Kıtap İnternet Kartlar Sanat materyalleri Kolaj materyalleri	Tecrübelerden bilgi verebilme aktı yürütme. Hayal gücü yeteneği, yaratıcılık ve 2B ve 3B şekiller inşa edilebilir. Mantıklı düşünme, muhakeme

3. Küçük Prensen diğer gezegenleri beraber gezmek için davet.	Gezegenleri gezebilmek için neye ihtiyaç duyarız? Diğer gezegenlerde kimler yaşıyor olabilir? Diğer gezegenlerde yaşayan canlılara sormak istediğimiz şeyler neler? Diğer gezegenlerde bizim gezegenimizde ki gibi evler var mıdır?	hazır bulundur.	Bireysel	Kitap İnternet Kartlar Sanat materyalleri Kolaj materyalleri	Hayal gücü ve değerlendirme 3 boyutlu materyaller hazırlayabileme. Başkalarını dinleme kendini ifade edebileme.
4. ve 5. Gün Etkinlikleri	Uzay Raketleri ve Astronotlar hakkında araştırma yap. Uzay Raketlerinin nasıl tasarlandığı hakkında konuş. Astronotların neler giydiği hakkında konuş. Astronot kıyafetleri ile kendi 3 boyutlu halini oluştur.	Her çocuk için kraft kağıtlarına çizilmiş insan vücudunu hazır bulundur. Çeşitli kumaşlar, boyalar, simler, hazır bulundur.	Bireysel	Uzay roketi yapabilmek için, kartonlar, koliler, ilaç kutuları hazırla. Uzay roketimizi süsleyebilmek için simler, yıldızlar, elişçi kağıtları hazırla.	Dizayn ve yapılaş Birlikte çalışabilme İstediklerini ifade edebilme
4. Uzay yolculuğu için hazırlanma	Uzay yolculuğuna çıkarken sizce neler gereklidir? Uzay yolculuğuna ne ile çıkmamız	Uzay roketi yaparken nelere dikkat etmemiz gerektiği hakkında konuş. Uzay roketine nasıl sığabileceğimiz hakkında konuş. Uzay roketimizin içinde neler bulumacağı hakkında	Bireysel Küçük Grup	Uzay roketi yapabilmek için, kartonlar, koliler, ilaç kutuları hazırla. Uzay roketimizi süsleyebilmek için simler, yıldızlar, elişçi kağıtları hazırla.	Dizayn ve yapılaş Birlikte çalışabilme İstediklerini ifade edebilme
6. ve 7. Gün etkinlikleri	Uzay yolculuğuna ne ile çıkmamız	Uzay roketi yaparken nelere dikkat etmemiz gerektiği hakkında konuş. Uzay roketine nasıl sığabileceğimiz hakkında konuş. Uzay roketimizin içinde neler bulumacağı hakkında	Bireysel Küçük Grup	Uzay roketi yapabilmek için, kartonlar, koliler, ilaç kutuları hazırla. Uzay roketimizi süsleyebilmek için simler, yıldızlar, elişçi kağıtları hazırla.	Dizayn ve yapılaş Birlikte çalışabilme İstediklerini ifade edebilme

	<p>gerekir? Uzay roketimizde neler bulunmalı? Nasıl bir uzay roketi istersiniz? Sizin uzay roketiniz neye benzeyecek?</p>	<p>konuş. Çeşitli uzay roketleri örnekleri getir ve çocuklar beraber incele.</p>			<p>Yaşlı krala hediye edebilmek için resim çiz. Çizdiğin resim için çerçeve hazırla. Çerçeve için oluklu mukavva, fon kartonu, eliş kâğıdı, mukavva, artık materyaller hazırla.</p>	<p>Büyüklere saygı ve sevgi duyma Yalnızlık kelimesini öğrenme Hayal gücünü kullanma</p>
5. 1. Gezegene yolculuk 8-9-10. Gün Etkinlikleri	<p>1. Gezegende kimler yaşıyor? Sizce bu gezegen nasıl bir gezegen? Yaşlı kral sizce mutlu mu mutsuz mu? Onu mutlu etmek için neler yapabiliriz?</p>	<p>Yaşlı kral hakkında konuş. Yalnızlık hakkında konuş. Yaşlı kralı yalnızlıktan kurtarabilmek için neler yapabiliriz? Huzur evine gezi düzenle.</p>	<p>Bireysel Küçük Grup Büyük Grup</p>			
6. 2. Gezegene yolculuk (Enstrümanları bozulmuş şarkıcının gezegeni)	<p>2. Gezegende kim yaşıyor? Sizce bu neden mutsuz? Siz sanatçı olmak ister miydiniz?</p>	<p>Sanat hakkında konuş. Çeşitli sanatlar hakkında konuş. Çeşitli sanatlar hakkında video, resim, slaytlar izle. Resim sergisine veya müzikale gezi düzenle</p>	<p>Bireysel Büyük Grup Küçük Grup</p>		<p>Sanatçıya yeni enstrümanlar tasarla. Davul, zil, marakas vb.. yapımı Yoğurt kovası, pet şişeler, gazoz kapakları, Antep fıstığı</p>	<p>Duygularını, kelime anlamlarını ifade edebilme ve empati kurabilme. Hoş olmayan bir karakter oluşturabilme</p>

11-12-13. Gün Etkinlikleri	Kimler sanatçı olabilir? Bu sanatçı hangi sanat dalı ile uğraşiyor? Gezegendeki sanatçının iyi huyları neler? Gezegendeki sanatçının kötü huyları neler?		kabukları vb.. artık malzemeler ve süslemek için simler, pullar, eliş kağıtları, eski bezler vb.. hazırla.	
7. 3. Gezegene yolculuk (Maskeleri çalındığı için mutsuz palyaço)	Palyaçolar ne iş yapar? Palyaçolar nerelerde çalışırlar? Palyaçoların giysileri nasıldır? Palyaço'nun neye ihtiyacı var? Palyaço'yu mutlu etmek için ne yapabiliriz?	Palyaçolar hakkında konuş. Onların neye benzedikleri hakkında konuş. Siz palyaço olmak isteseniz nasıl olurdu? Ne giyerdiniz? Saçlarımız nasıl olurdu? Nasıl maskeleriniz olurdu? Sıfı Palyaço davet et.	Palyaço yeni maskeler tasarla. Fon kartonu, simler, eliş kağıtları, pullar, çeşitli maske kalıpları.	2 boyutlu etkinlikler tasarlayabilme Başkalarının duygularını anlayabilme Hayal etme
14.15. Gün etkinlikleri				
8. 4. Gezegene yolculuk(Fırtına yüzünden sayılarını)	İş adamı ne yapıyordu? Sayılar neden önemlidir?	Sayılar hakkında konuş. 1-25 arası sayıları beraber yaz ve boyala. 1-25 arası tüm sayıları	Sayıları tasarla Sayıları koyabilmek için kutu tasarla veya sayıları yapışturabilmek için türlü	2 boyutlu veya 3 boyutlu etkinlikler tasarlayabilme Empati kurabilme

<p>kaybetmiş iş adamı)</p> <p>16.-17.18. Gün etkinlikleri</p>	<p>İş adamının tekrar mutlu olabilmesi için neler yapmalıyız? Sayıların bir daha kaybolmaması için ne yapabiliriz?</p>	<p>beraber hazırla Bir daha kaybolmamaları için onlara kutu, kese, sayıları yapıştırmak için tirtil vs... oluşturun.</p>		<p>tasarla. Koliler, kutular, çeşitli artık malzemeler, fon kartonları, yapıştırıcı, sim, sayı kalıpları.</p>	<p>Sayıları tanıma Basit düzeyde toplama yapabilmek</p>
<p>9. 5. Gezegene yolculuk (Bekçi ve sokak feneri)</p> <p>19.-20. Gün Etkinlikleri</p>	<p>Bekçi neden mutsuz? Bekçinin mutlu olabilmesi için neler yapılmalı? Bir insan hiç uyumadan çalışabilir mi? Uyku bizim için neden önemlidir? Bekçiler ne iş yapar? Bekçinin daha az yorulması için neler yapılabilir? Bir gezegeni sadece 1 fener aydınlatılabilir</p>	<p>Bekçiler hakkında konuş. Elektrik ve fenerler hakkında konuş. Elektriğin nasıl aynı anda tüm lambalara yayıldığı hakkında konuş. Elektrik santrali inşa et. Elektrik santrali için öncelikle her çocuk kendi fenerini yapsın ve daha sonra beraber kolilerden elektrik trafosu yap.</p>	<p>Bireysel Küçük Grup Büyük Grup</p>	<p>Koliler, kutular, mukavvalar, eliş kağıdı, led ışık, sim, artık materyaller.</p>	<p>Hayal ve tanımlama Sebep-sonuç ilişkisi kurabilmek Tasarım ve yapım Belli bir yapı kullanarak yaratıcı etkinlik hazırlama</p>

<p>10.6. Gezegen yolculuk (Kaşifini arayan coğrafyacı)</p> <p>21-22-23. Gün etkinlikleri</p>	<p>mi? Coğrafyacı kimdir? Coğrafya nedir? Kaşifler ne iş yaparlar? Siz kaşif olabilir misiniz? Sizin gezegeninizin şekli nasıl? Gezegenede ki yeryüzü şekilleri neler? Dağlarda kimler yaşar? Denizlerde kimler yaşar? Denizlerde gemiler nasıl suyun üzerinde durabiliyor? Çöllerde kim yaşar? Çölde yaşayabilmek için nelere ihtiyaç vardır? Çöllerde hangi hayvanlar</p>	<p>Çocuklarla beraber denizlerden ve dağlardan oluşan bir artık materyal çalışması yapılır. Denizde yüzdürebilmek için sal veya gemi yapılır. Kaz dağlarına gezi düzenlenir ve dağlardaki ağaçlar incelenir.</p>	<p>Bireysel Küçük Grup Büyük Grup</p>	<p>İnternet, kitaplar, slaytlar, artık materyaller, koliler, elişi kağıtları, fon kartonları, çalı, odun parçaları, kozalaklar</p>	<p>Düşünce ve duygular ifade etme Yer alma ve birlikte çalışma</p>
<p>11.7. Gezegen Dünya(Afrika'da çöl ve tilki)</p> <p>24.-25. Gün Etkinlikleri</p>	<p>Çöllerde kim yaşar? Çölde yaşayabilmek için nelere ihtiyaç vardır? Çöllerde hangi hayvanlar</p>	<p>3 boyutlu çöl oluşturma Çölleşmeyi engelleyebilmek için ağaç dikimi</p>	<p>Bireysel Küçük Grup Büyük Grup</p>	<p>İnternet, kitaplar, toprak, kova, kürek, koli, mukavva, elişi kağıdı, fon kartonu, artık materyaller.</p>	<p>Hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirme İşbirliği içerisinde çalışma 3 boyutlu</p>

	yaşar? Çöllerde çiçek bulunur mu? Çölde susayan tilki nasıl su ihtiyacını karşılayacak? Dünyanın çölleşmesini engellemek için neler yapmalıyız?				etkinlikler tasarlanabilir
12. Dünyadaki aç kuşlar	Neden Kuşlar çok açtır? Onlara yardım etmek için ne yapabiliriz?	Kuşların bahar ve kış ihtiyaçlarını araştır. Kuş yemlikleri yapabilmek için kuşçulara telefon edilir veya mektup yazılır. Yemlikler yapılır. Diğer öğrenciler için yazılı veya resimli bir şekilde açıklayıcı bilgi verilmeli.	Küçük grup Bireysel	İnternet, kitaplar, slaytlar, artık materyaller, koliler, eliş kağıtları, fon kartonları, çaiitlar, odun parçaları, kozalaklar, kuş yemleri	İfade, görüşlerin değerlendirilmesi Kişisel bir yanıt tasarımı
13.8. Gezegen Küçük Prensin Gezegeni	Küçük Prensin gezegeni neye benziyor? Yanardağ nasıl oluşur? Sizce Küçük Prensin evini özlemiş midir? Küçük prensin gezegeninde neler var?	Çocuklarla beraber yanardağ deneyi yapılır. Küçük Prensin gezegenindeki fırtına küçük prensin ve diğer arkadaşlarının evini yıktığı için ona yeni bir ev yapılır.	Küçük Grup Bireysel Büyük Grup	İnternet, kitaplar, slaytlar, artık materyaller, koliler, eliş kağıtları, fon kartonları, simler, evalar, tüyler.	Empati kurabilme Hayal gücü ve yaratıcılığın gelişmesi Olayları somutlaştırma yeteneğinin artması
28-29. Gün etkinliği					

	Küçük Prensin gezegeninin sorunu nedir? Bu sorunu nasıl çözebiliriz?				
14. Değerlendirme 30. Gün Etkinliği	<p>Sence ne öğrendin?</p> <p>Sence sonra ne oldu?</p> <p>Hikaye devam mı ediyor, Yoksa sonuna ulaştık mı?</p>	<p><u>Konuşma:</u> çocukların tepkilerini tartış (hangisi eğlenceliydi)</p> <p><u>Yapım:</u> öğrencilerin konu ile ilgili en çok neyi sevdiklerinin çizimi ve yazımı</p> <p><u>Hikayenin devamı:</u> Sınıf / grup ile, prensesle işimizin bitip bitmediği tartışılır. Nasıl devam etmek istedikleri sorulur.</p>	<p>Sınıf veya grup</p> <p>Bireysel</p> <p>Sınıf veya grup</p>	<p>Öğretmen not almalı</p> <p>Kağıt ve markerlar</p>	<p>İfade, görüşlerin değerlendirilmesi</p> <p>Kişisel bir yanıt tasarımı</p> <p>Hayal, tahmin ve spekülasyon</p>

Ek C: Balıkesir Valiliği Tez İzin Belgesi

T.C.
BALIKESİR VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 99191664-605.01-E.3519630
Konu: Araştırma İzni

29.03.2016

VALİLİK MAKAMINA
BALIKESİR

İlgi :a) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve 2012/13 sayılı genelgesi
b) Çanakkale 18 Mart Üniversitesinin 16.03.2016 Tarihli ve 93130991-044/E.29294 Sayılı Yazısı

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı	Elif ÖZSARI		
Danışmanı	Doç. Dr. Havise ÇAKMAK GÜLEÇ		
Kurumu/Üniversite/Görev Yeri	18 Mart Üniversitesi		
Alan/Bölüm	Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi		
Tez,Araştırma veya Anketin Konusu	Öyküleştirme Yönteminin Eğitimin 5 Yaş Çocuklardaki İlköğretime Hazırbulunuşluk Seviyelerine Etkilerinin İncelenmesi		
Başvuru Tarihi	23.03.2016	Başvuru Sayısı	330228
Çalışma Başlama Tarihi	28.03.2016		
Çalışma Bitiş Tarihi	16.05.2016		
Veri Toplama Araçları	Anket Formu		
Araştırma Türü	Yüksek Lisans Tezi		

ÇALIŞMA YAPILACAK EĞİTİM KURUMLARININ LİSTESİ

S.No	Okulun Adı	S.No	Okulun Adı
1	Edremit Sarıkız Anaokulu	2	-----

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik izinleri ilgi (a) genelge gereğince yukarıdaki bilgileri belirtilen çalışmanın, eğitim kurumlarında, okul/kurum müdürlüklerinin denetiminde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Mustafa SOLAK
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
29.03.2016
Ahmet CENGİZ
Vali a.
İl Milli Eğitim Müdür V.

Ek D: Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği

MARMARA İLKÖĞRETİME HAZIR OLUŞ ÖLÇEĞİ

Özgül POLAT

Doğum Ayı/Yılı:

Uygulama Tarihi:

Kronolojik Yaş:

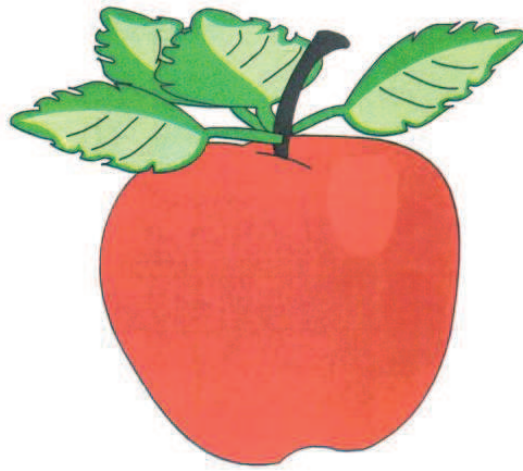
Uygulamacı:

UYGULAMA FORMU PUANLARI

	HAM PUAN	YÜZDELİK DEĞER
Matematik Becerileri		
Fen Becerileri		
Ses Çalışmaları		
Çizgi Çalışmaları		
Labirentler		
UYGULAMA FORMU TOPLAMI		

GELİŞİM FORMU PUANLARI

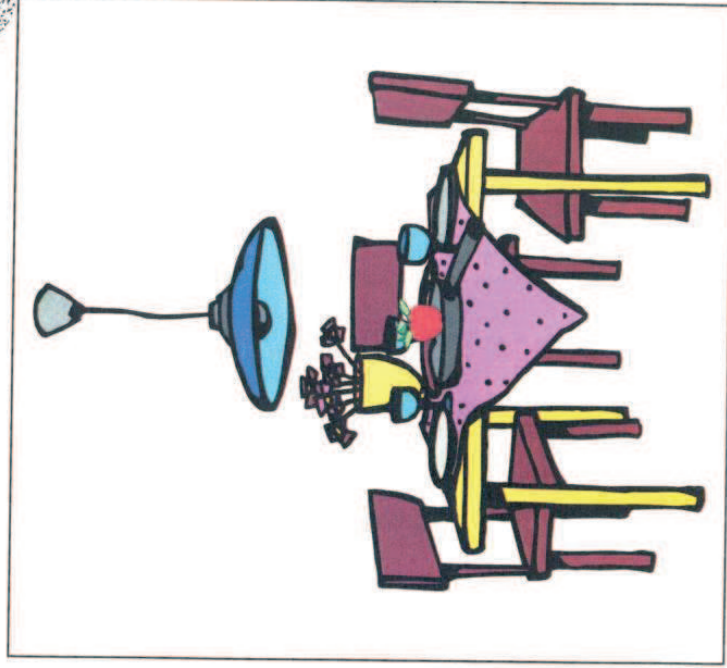
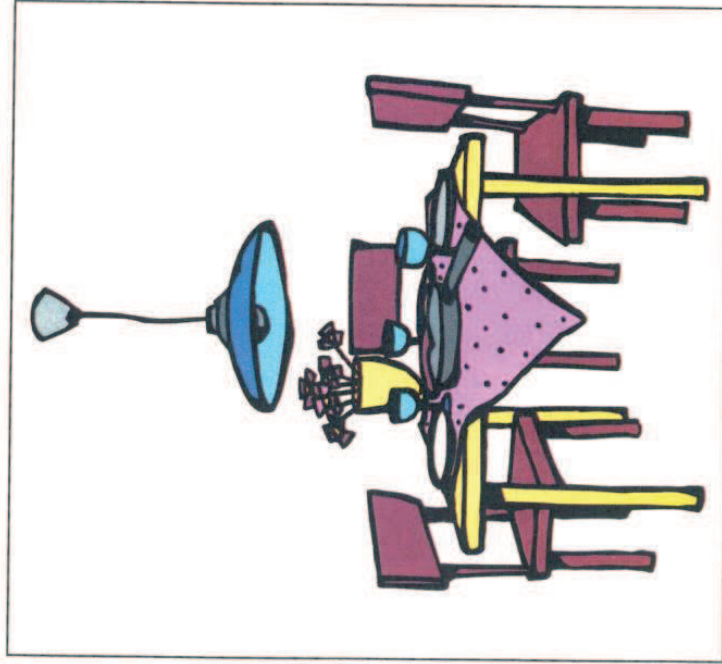
	HAM PUAN	YÜZDELİK DEĞER
Zihinsel-Dil Gelişimi		
Sosyo-Duygusal Gelişim		
Fiziksel Gelişim		
Özbakım Becerileri		
GELİŞİM FORMU TOPLAMI		

YUKARIDAKİ MEYVE BİR ÖNCEKİ SAYFADA GÖRDÜĞÜN MEYVELER ARASINDA
VAR MIYDI?

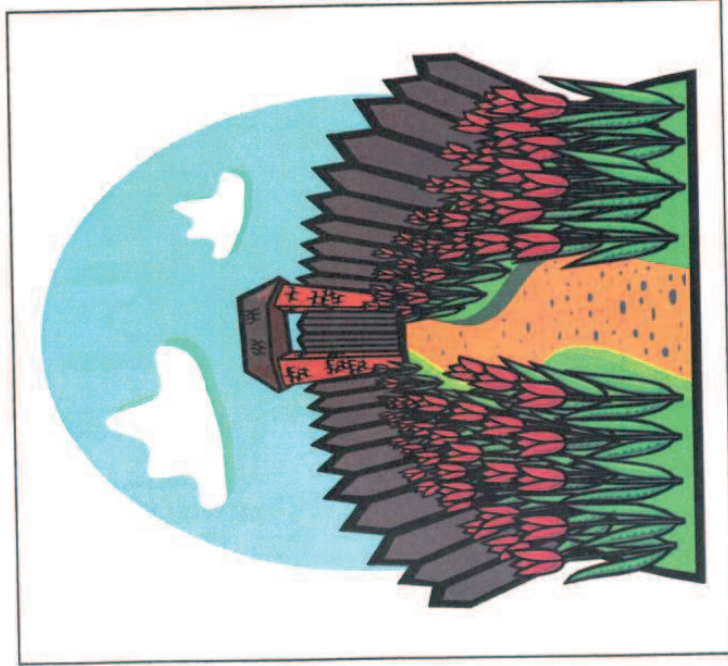
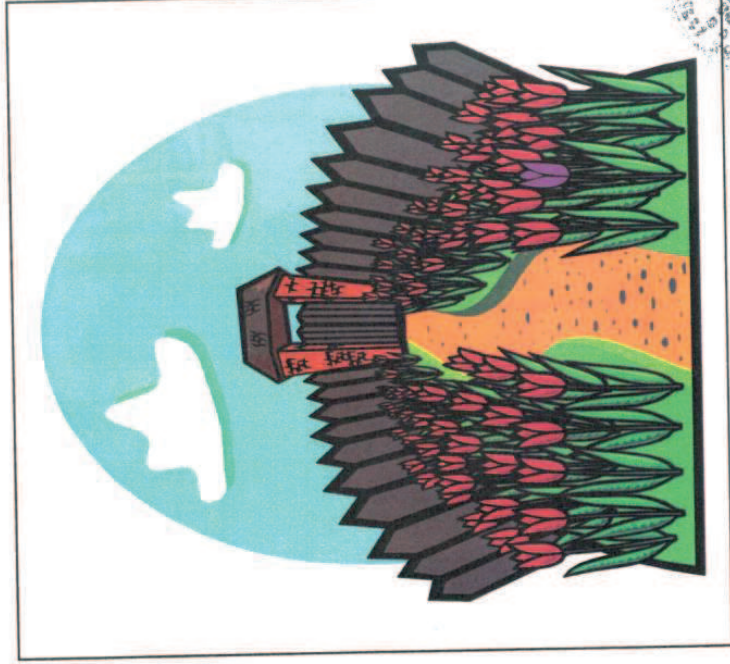

AŞAĞIDAKİ RESİMLERİ İNCELE 1. VE 2. RESİMLER ARASINDAKİ FARKLILIĞI DAİRE İÇİNE ALARAK GÖSTER.

MATEMATİK BECERİLERİ

AŞAĞIDAKİ RESİMLERİ İNCELE 1. VE 2. RESİMLER ARASINDAKİ FARKLILIĞI DAİRE İÇİNE ALARAK GÖSTER.

MATEMATİK BECERİLERİ

AŞAĞIDAKİ RESMİ DİKKATLİCE İNCELE NELER GÖRÜYORSUN SÖYLE.

MATEMATİK BECERİLERİ

AŞAĞIDAKİ RESMİ İNCELE. AZ ÖNCEKİ RESİMDE OLMAYAN İKİ ŞEYİ BU RESİMDE DAİRE İÇİNE ALARAK GÖSTER.

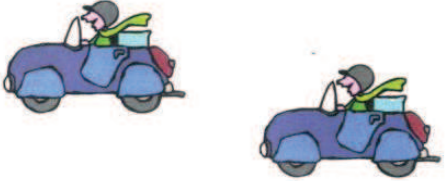

HER SIRADA RAKAMLARIN İSİMLERİNİ SÖYLE. HER KUTUCUKTAKİ NESNELERİ SAY.

UYGUN OLAN RAKAMLA EŞLEŞTİR.

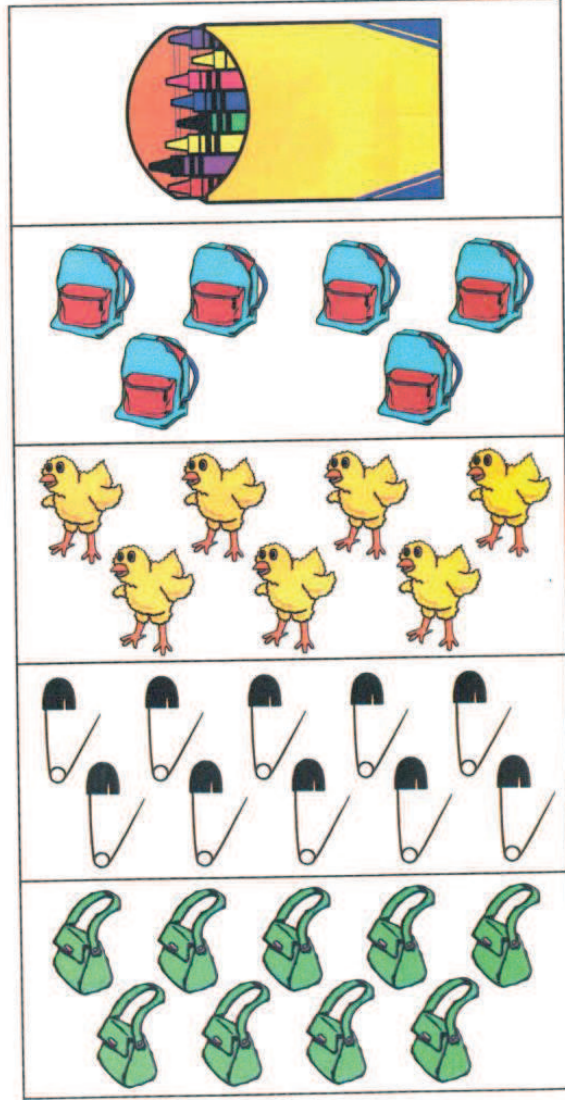
(Rakamları tanımıyorsa bu bölüm geçilir)

1	
2	
3	
5	

HER SIRADA RAKAMLARIN İSİMLERİNİ SÖYLE. HER KUTUCUKTAKİ NESNELERİ SAY.
 UYGUN OLAN RAKAMLA EŞLEŞTİR.
 (Rakamları tanımyorsa bu bölüm geçilir)

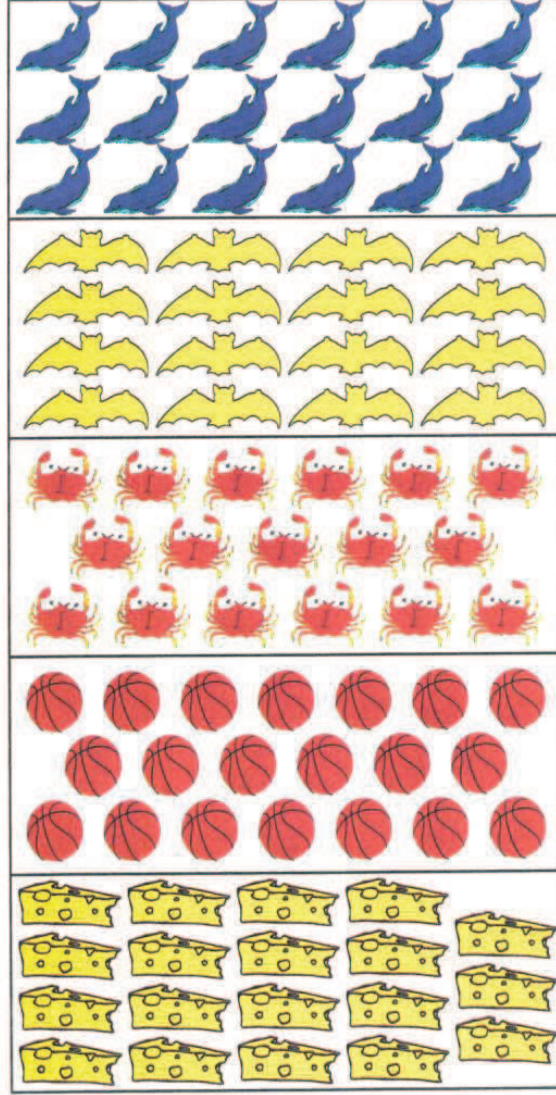
6
7
8
9
10

HER SIRADA RAKAMLARIN İSİMLERİNİ SÖYLE. HER KUTUCUKTAKİ NESNELERİ SAY.
 UYGUN OLAN RAKAMLA EŞLEŞTİR.
 (Rakamları tanımıyorsa bu bölüm geçilir)

16
17
18
19
20

HER SIRADA RAKAMLARIN İSİMLERİNİ SÖYLE. HER KUTUCUKTAKİ NESNELERİ SAY.

UYGUN OLAN RAKAMLA EŞLEŞTİR.

(Rakamları tanımıyorsa bu bölüm geçilir)

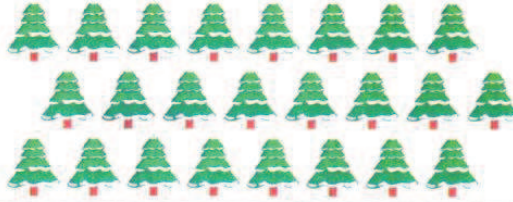
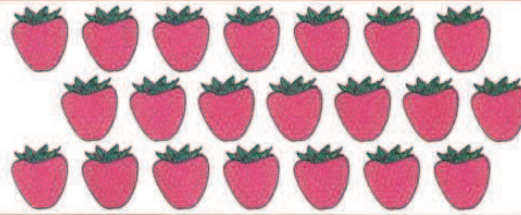
21

22

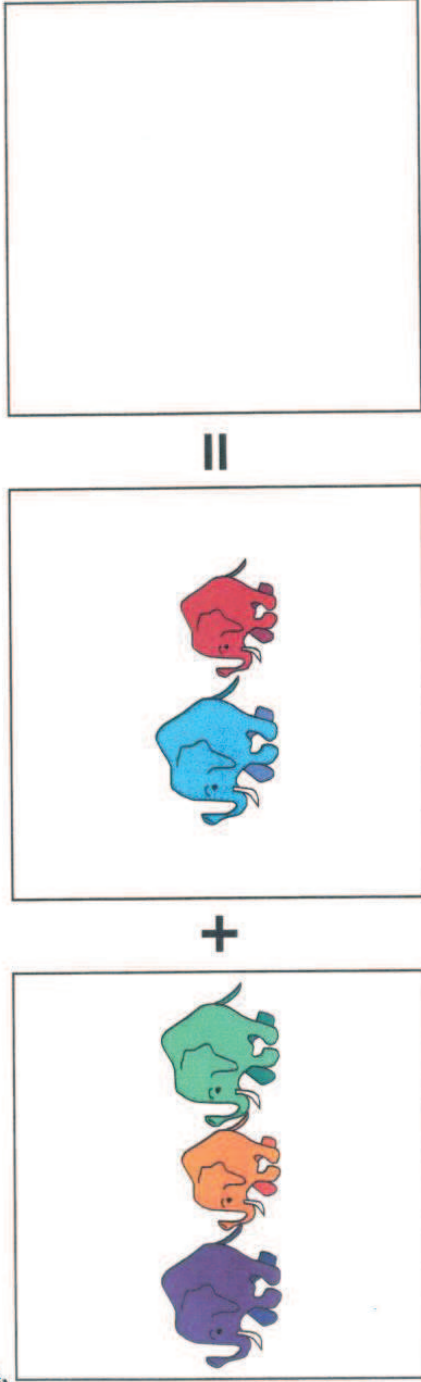
23

24

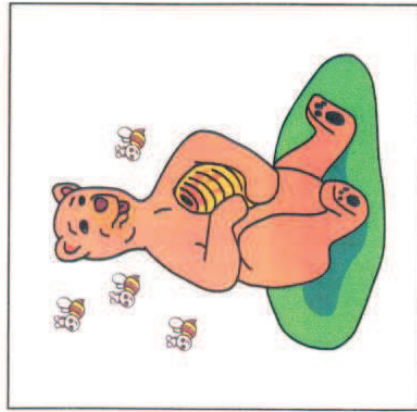
25

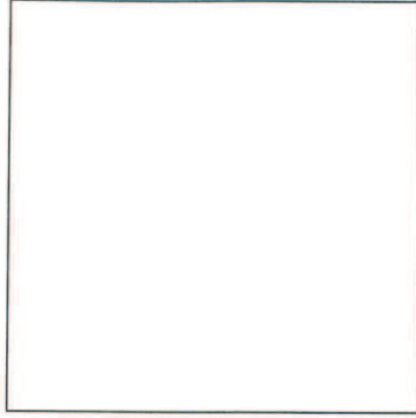
3 fil arkadaş yolculuğa çıkmışlar. Daha sonra onlara 2 fil arkadaşları da katılmak istemiş. Şimdi yolculuk yapan kaç fil var? Boş kutuya yaz.

+

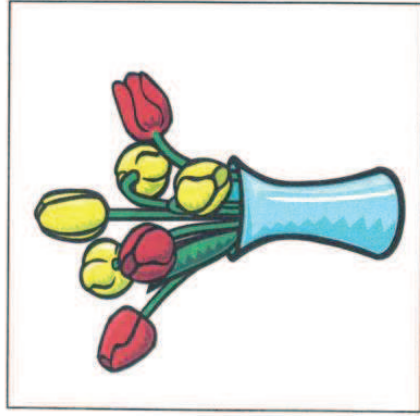

=

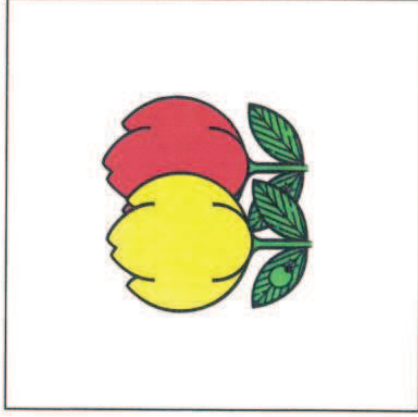

Aynı kardeş bal yemek istemiş. 4 tane arıcık ise onu izliyormuş. Daha sonra 2 arı daha gelmiş. Şimdi aynı kardeşi izleyen kaç arı oldu? Boş kutuya yaz.

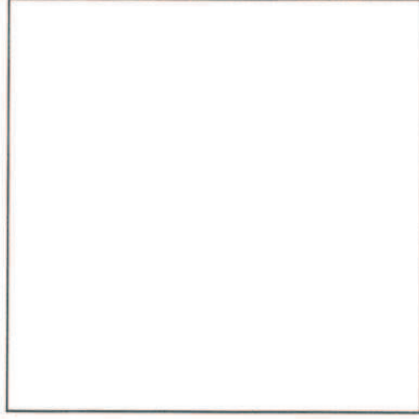

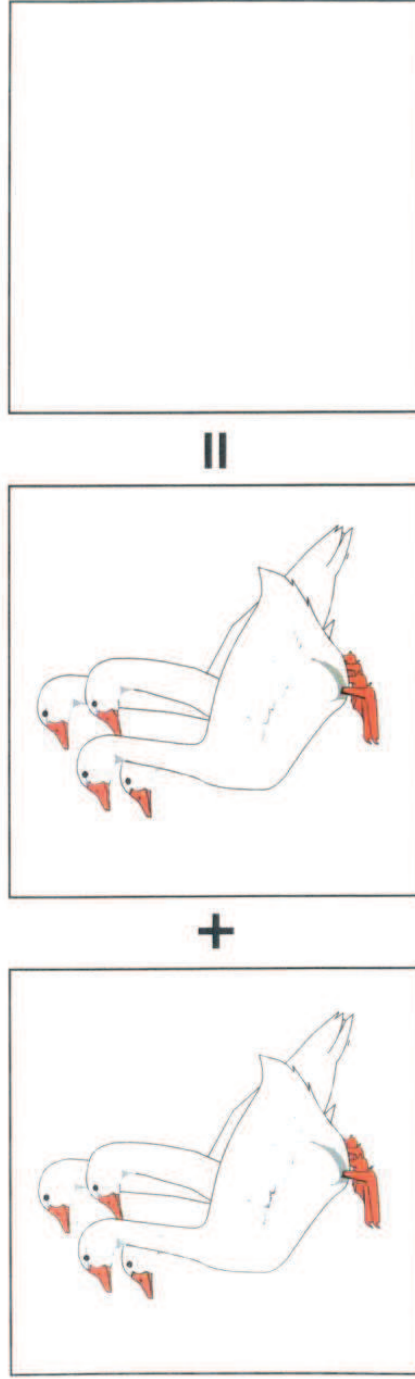
+

=

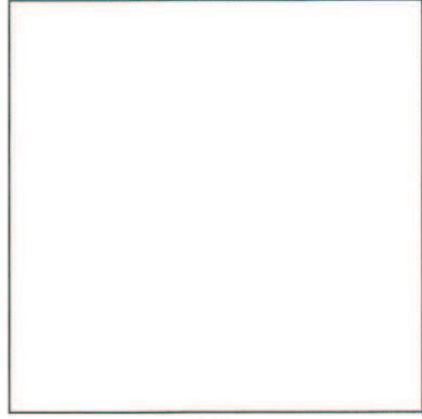

Vazomuzda 7 çiçek vardı. Sonra 2 tane daha ekledik. Şimdi vazomuzda kaç tane çiçek var? Boş kutuya yaz.

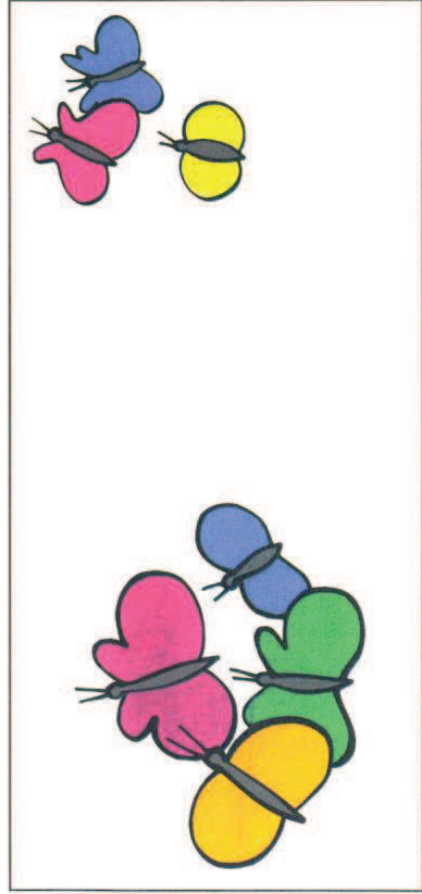

Çiftlikte 4 tane kaz yaşıyormuş. Çiftlik sahibi 4 kaz daha getirmiş. Çiftlikte toplam kaç tane kaz oldu? Boş kutuya yaz.

=

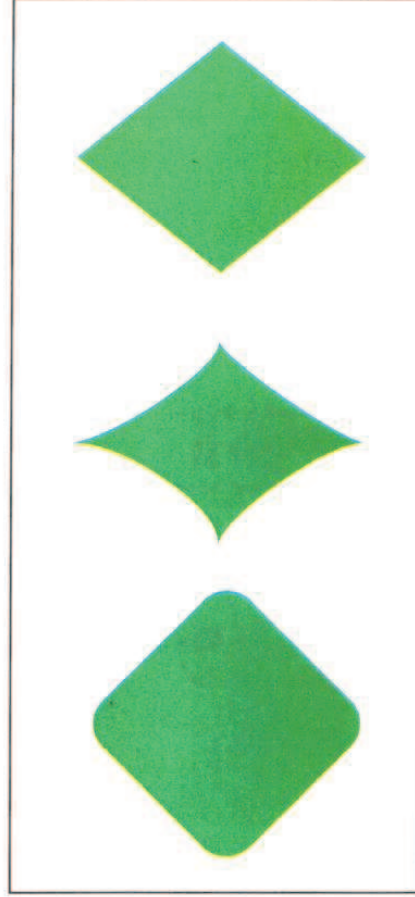
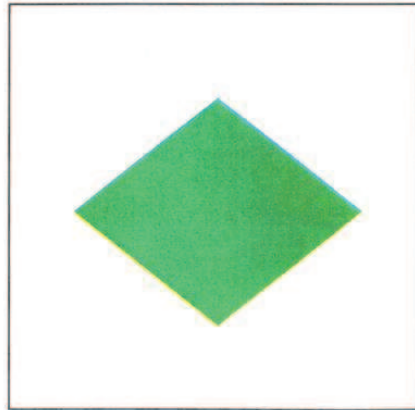
Birlikte uçan 7 kelebekten 3 tanesibaska bir yere gitmeye karar vermiş. Birlikte uçan kaç kelebek kaldı? Boş kutuya yaz.

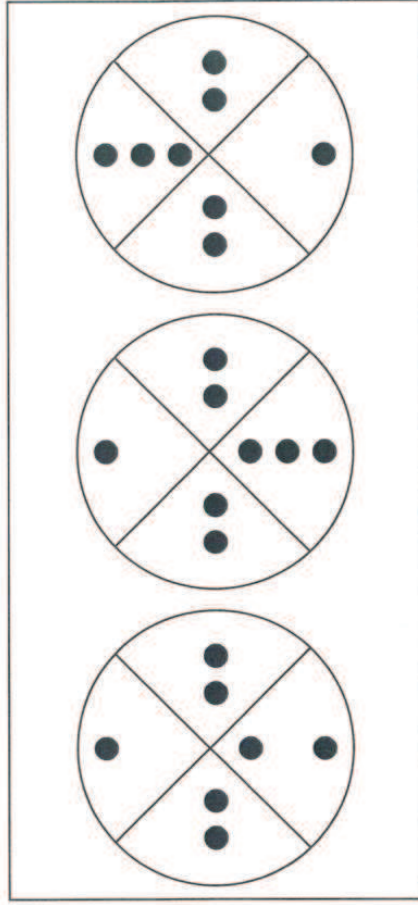
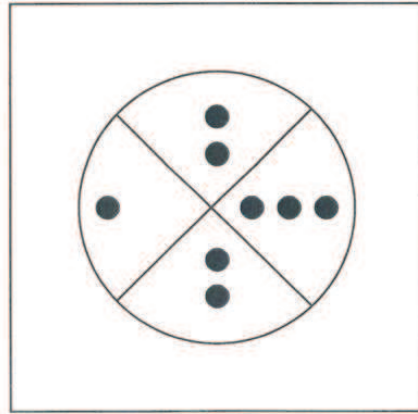

İLK KUTUCUKTAKİ ŞEKLİ İNCELE; YANINDAKİ KUTUDAN AYNISINI BUL; DAİRE İÇİNE AL.

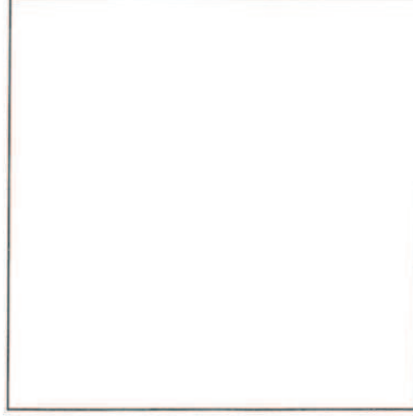
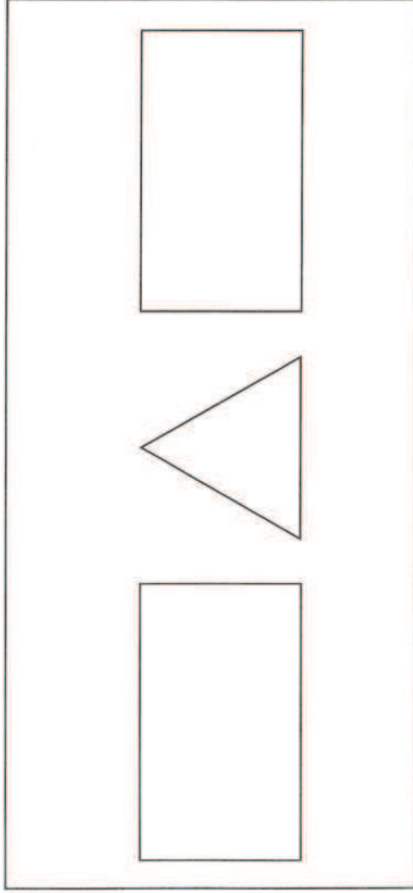

İLK KUTUCUKTAKİ ŞEKLİ İNCELE; YANINDAKİ KUTUDAN AYNISINI BUL; DAİRE İÇİNE AL.

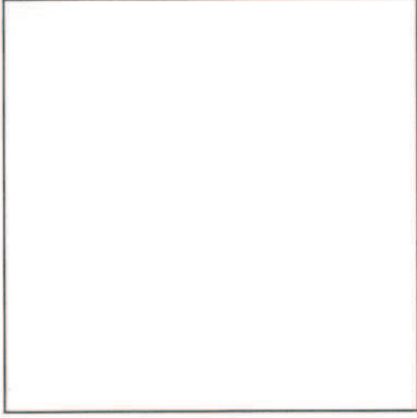
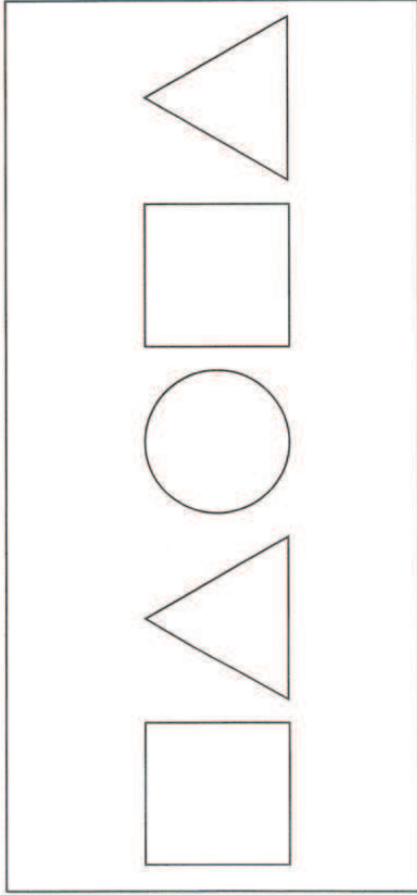

GÖRDÜĞÜN ŞEKİLLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE, ŞEKİL SIRASINA BAKARAK EN SON ŞEKİLDEN SONRA SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN ŞEKİLİ YANDAKİ KUTUCUĞA ÇİZ.

GÖRDÜĞÜN ŞEKİLLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE. ŞEKİL SIRASINA BAKARAK EN SON ŞEKİLDEN SONRA SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN ŞEKİL YANDAKİ KUTUCUĞA ÇİZ.

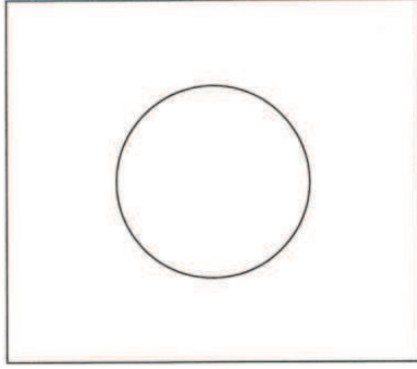
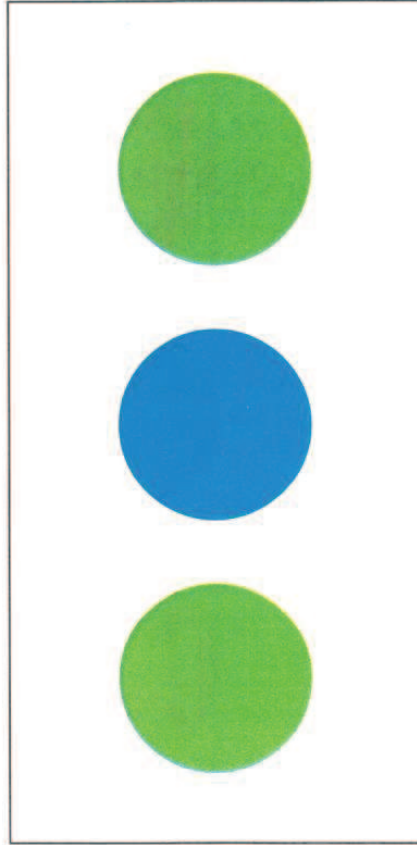

(W-1F-V1F-1F DC-1F-V1F-V1F)

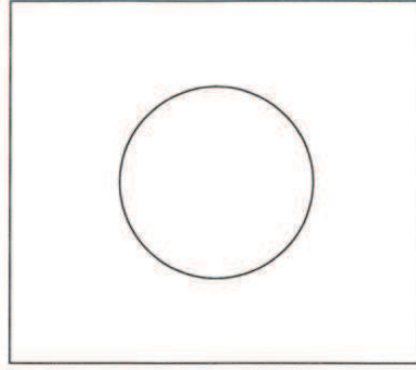
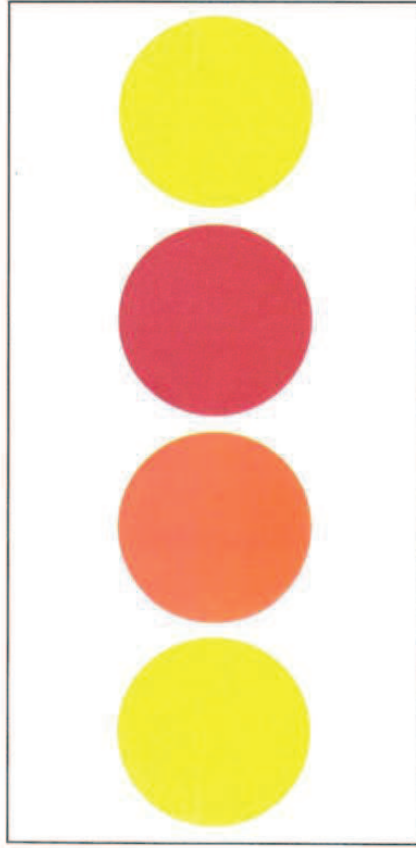
GÖRDÜĞÜN RENKLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE, KUTUDAKİ DAİREYİ, RENK SIRASINA BAKARAK SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN RENGE BOYA.

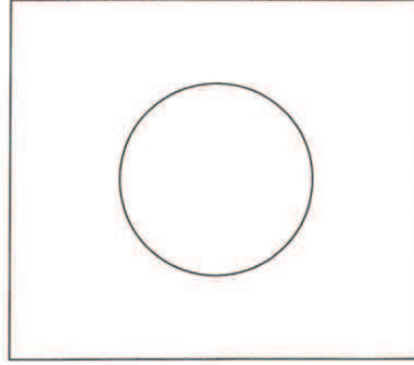
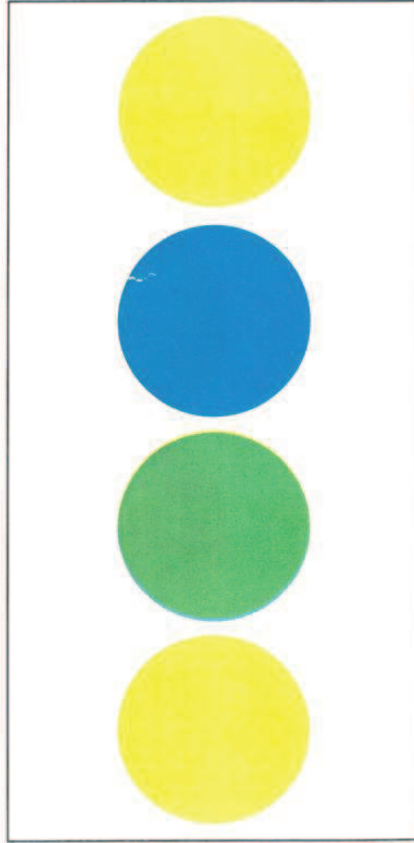
GÖRDÜĞÜN RENKLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE, KUTUDAKİ DAİREYİ, RENK SIRASINA BAKARAK SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN RENGE BOYA.

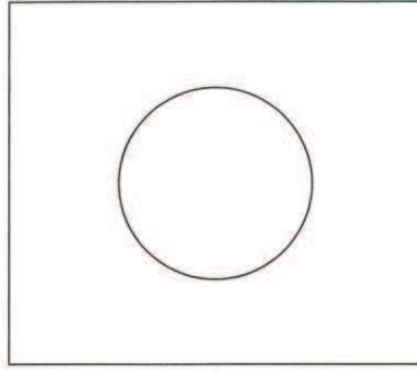
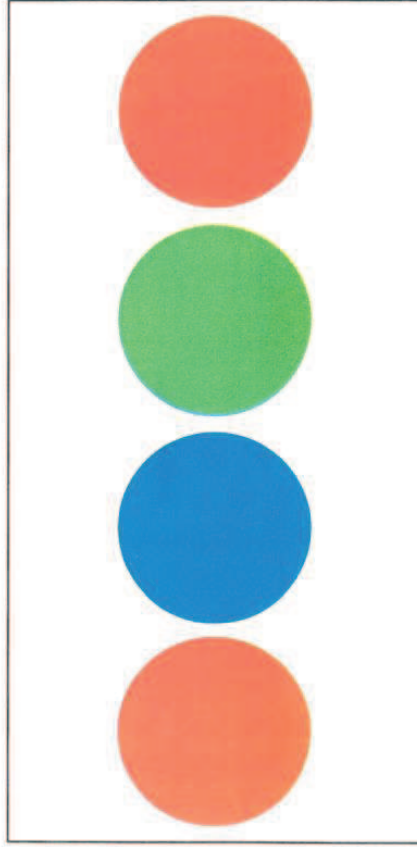

GÖRDÜĞÜN RENKLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE, KUTUDAKİ DAİREYİ, RENK SIRASINA BAKARAK SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN RENGE BOYA.

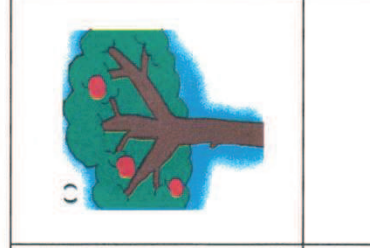
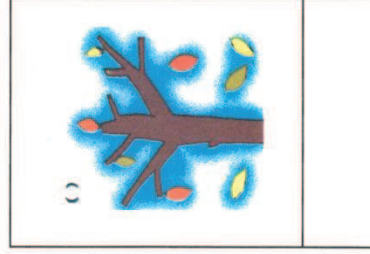
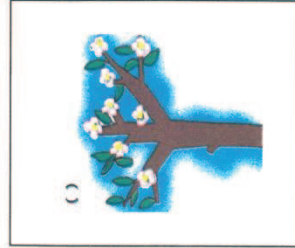

GÖRDÜĞÜN RENKLERİN İSİMLERİNİ SIRA İLE SÖYLE, KUTUDAKİ DAİREYİ, RENK SIRASINA BAKARAK SIRALAMAYI DEVAM
ETTİRMESİ GEREKEN RENGE BOYA.

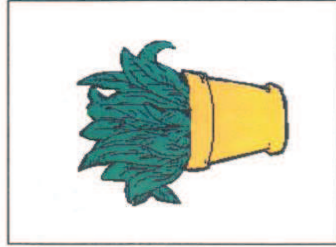

AŞAĞIDAKİ AĞAÇ RESİMLERİNE BAK. İLKBAHARDAN SONRA GELEN MEVSİMLERİ GÖSTEREN AĞAÇLARI 1'DEN 3'E KADAR SIRALAYARAK GÖSTER.

AŞAĞIDAKİ SAKSIDA TEKER TEKER ÇİÇEKLER AÇMAYA BAŞLAMIŞ. YANDAKİ RESİMLERİ AÇAN ÇİÇEKLERE BAKARAK 1'DEN 3'E KADAR SIRALAYARAK GÖSTER.

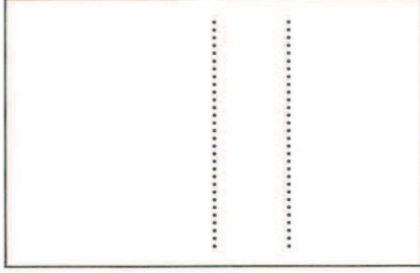
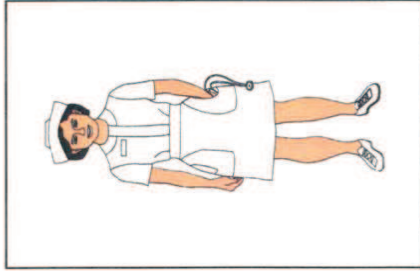

--	--	--	--

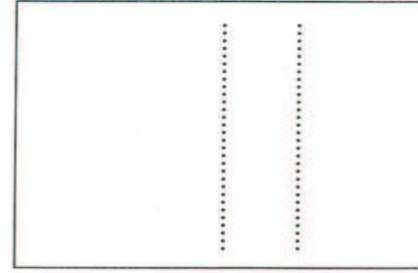
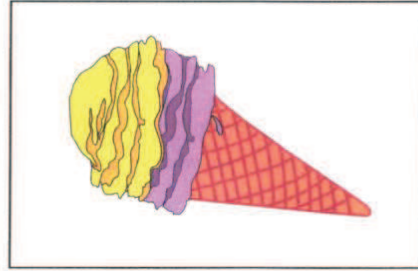

AŞAĞIDAKİ RESİMLERİ İNCELE, NEYLE İLGİLİ OLDUĞUNU SÖYLE.

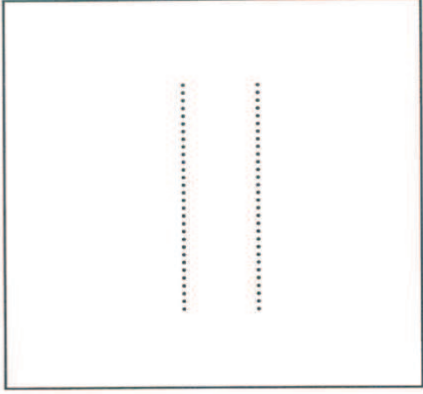
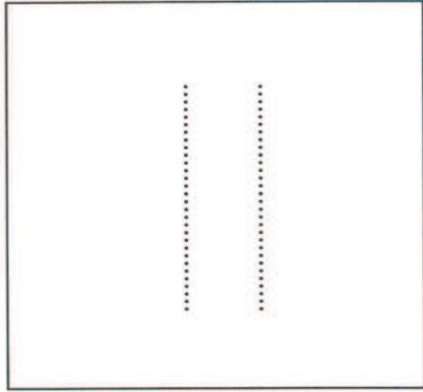

AŞAĞIDAKİ RESİMLERİ İNCELE, NEYLE İLGİLİ OLDUĞUNU SÖYLE.

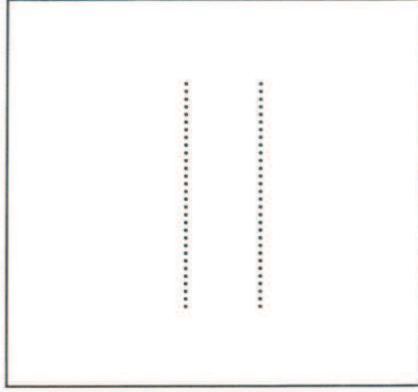
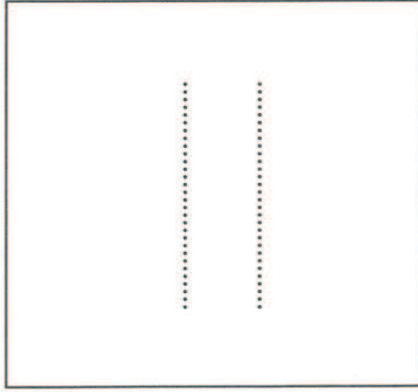

RESİMDE NE GÖRÜYORSUN? İTFAİYECİ İLE İLGİLİ 2 ŞEY SÖYLE.

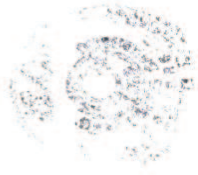

RESİMDE NE GÖRÜYORSUN? KIŞ MEVSİMİ İLE İLGİLİ 2 ŞEY SÖYLE.

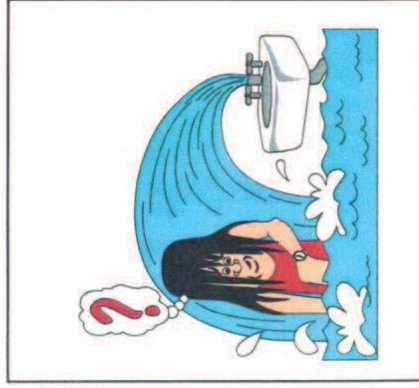

RESİMDEKİ ADAMIN BANYOSUNU SU BASMIŞ.

- SENCE NEDEN SU BASMIŞ?

- BU DURUMDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR?

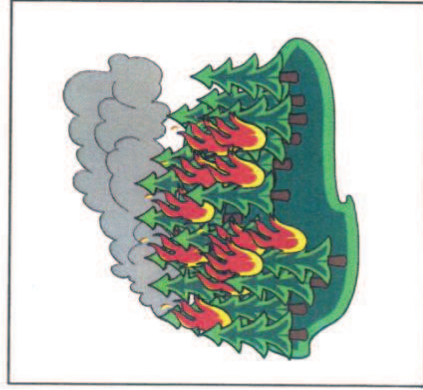

Neden	Ne yapmalı
<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

ORMANDA YANGIN ÇIKMIŞ.
 -SENCE NEDEN YANGIN ÇIKMIŞ?
 -BU DURUMDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR?

Neden	<p>.....</p> <p>.....</p>
Ne yapmalı	<p>.....</p> <p>.....</p>

EVİN KAPISI KAPANMIŞ.

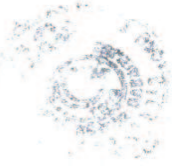
- SENCE NEDEN EVİN KAPISI KAPANMIŞ?

- BU DURUMDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR?

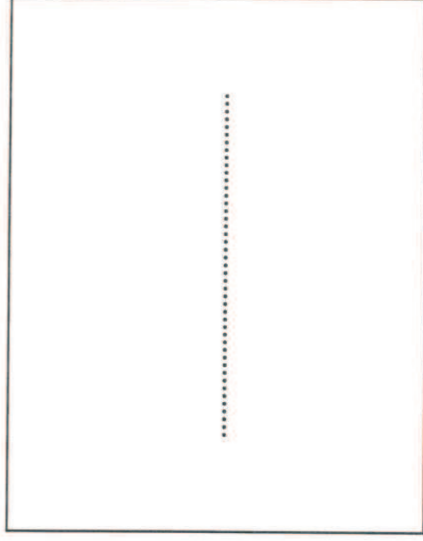
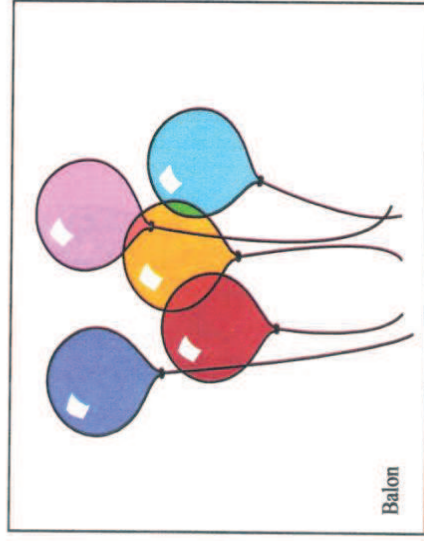

Neden	Ne yapmalı
<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

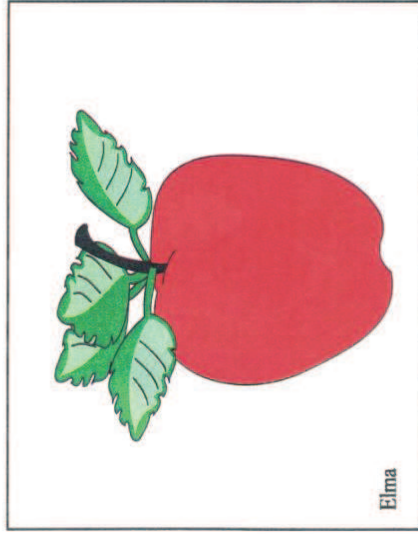

RESME BAK. NE OLDUĞUNU VE HANGİ SESLE BAŞLADIĞINI SÖYLE. SEN DE AYNI SESLE BAŞLAYAN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE. (ÖRN: ARI, ARABA, AYNA - SİNEMA, SALON, SOBA...)

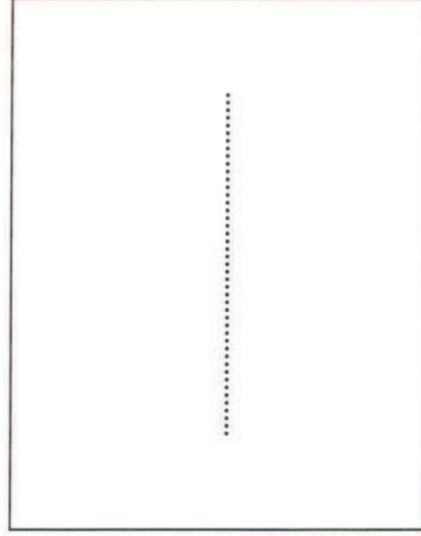

RESME BAK. NE OLDUĞUNU VE HANGİ SESLE BAŞLADIĞINI SÖYLE. SEN DE AYNI SESLE BAŞLAYAN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE. (ÖRN: ARI, ARABA, AYNA - SİNEMA, SALON, SOBA...)

43

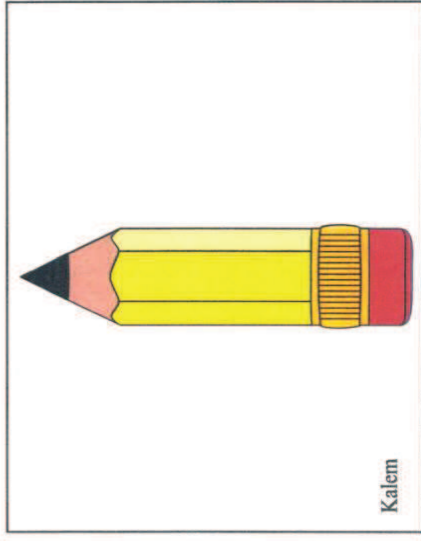

SES ÇALIŞMALARI

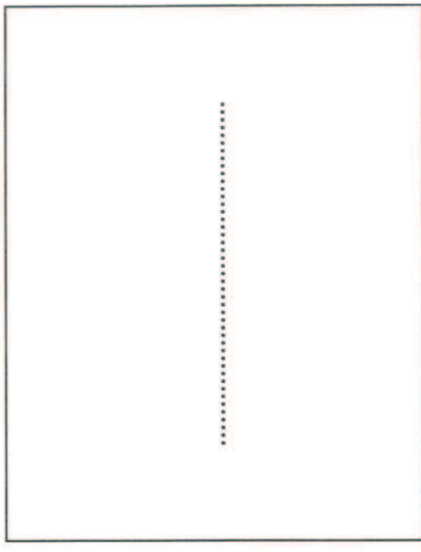

RESME BAK. NE OLDUĞUNU VE HANGİ SESLE BAŞLADIĞINI SÖYLE. SEN DE AYNI SESLE BAŞLAYAN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE. (ÖRN: ARI, ARABA, AYNA - SİNEMA, SALON, SOBA...)

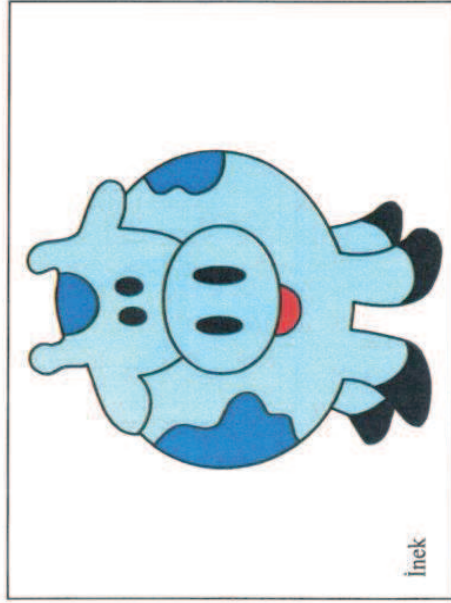

44

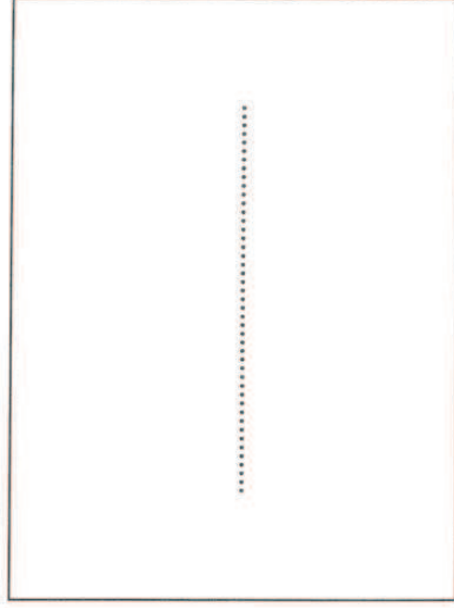

RESME BAK. NE OLDUĞUNU VE HANGİ SESLE BAŞLADIĞINI SÖYLE. SEN DE AYNI SESLE BAŞLAYAN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE. (ÖRN: ARI, ARABA, AYNA - SİNEMA, SALON, SOBA...)

45

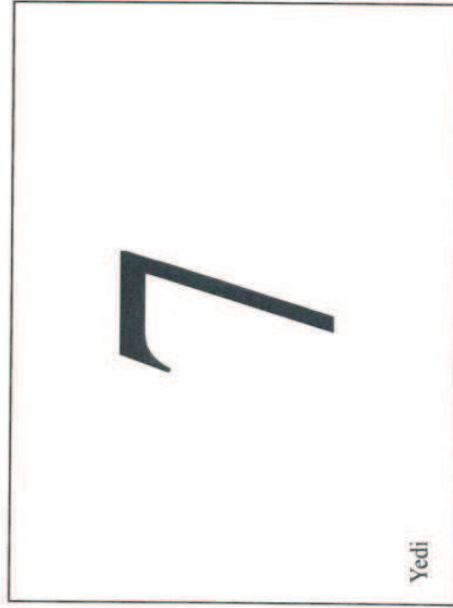

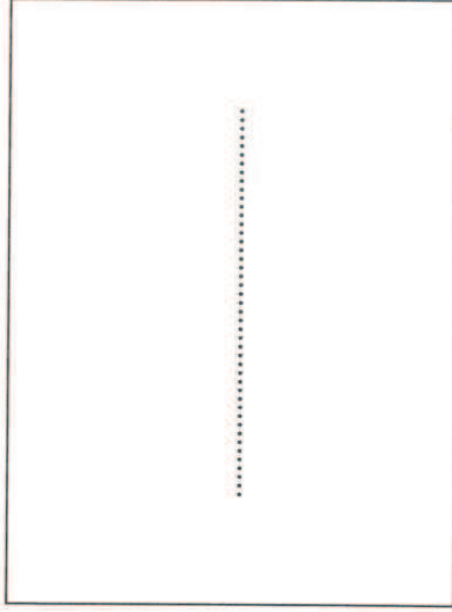

RESME BAK. NE OLDUĞUNU SÖYLE. SEN DE RESİMDEKİ NESNE İLE AYNI SESLE BİTEN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE.

(ÖRN: ARI - AYI - TOPRAK - KAPAK)

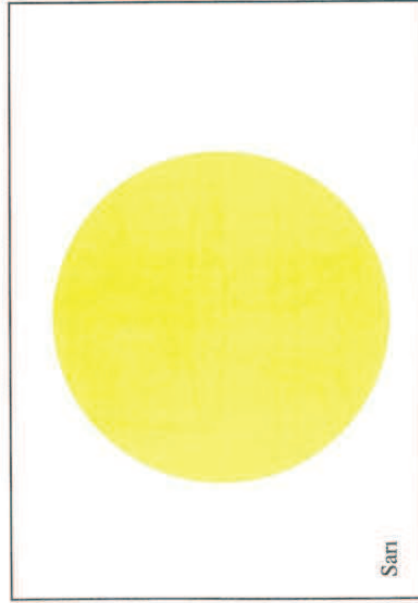

46

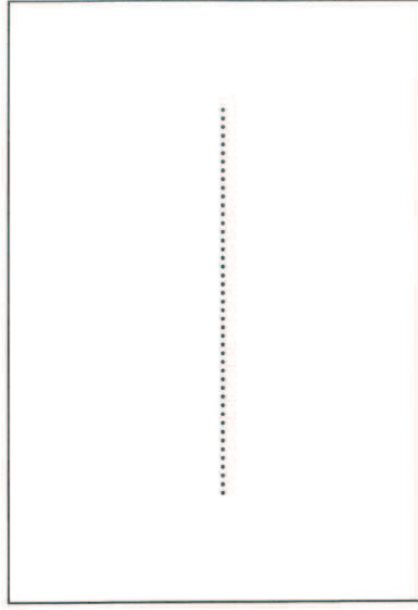

RESME BAK. NE OLDUĞUNU SÖYLE. SEN DE RESİMDEKİ NESNE İLE AYNI SESLE BİTEN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE.
(ÖRN: ARI - AYI - TOPRAK - KAPAK)

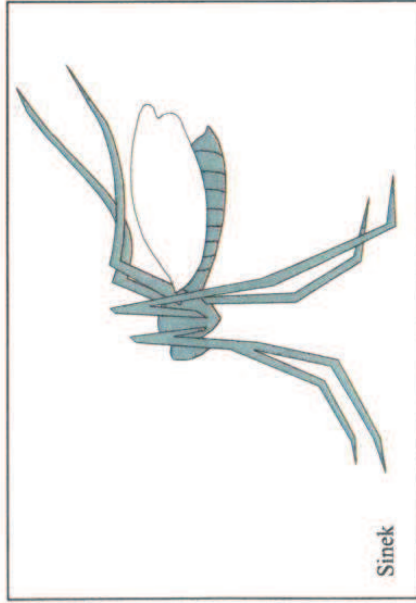
47

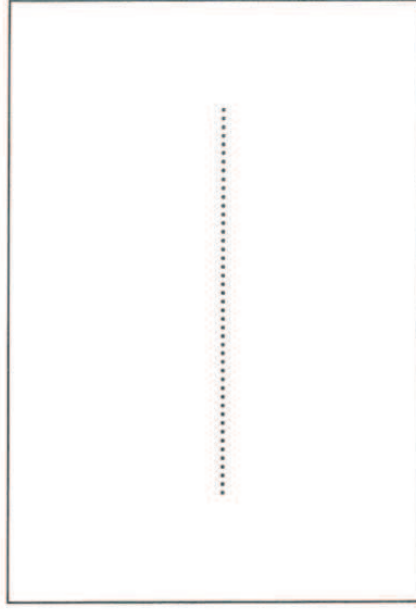

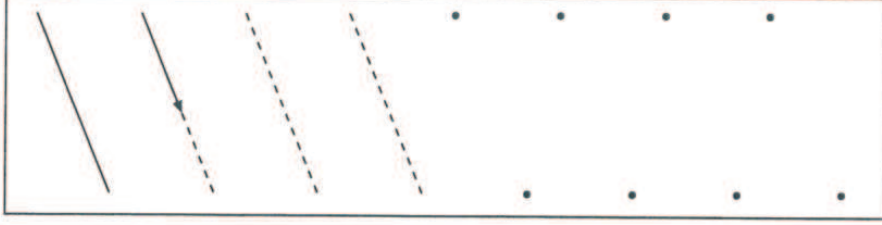

RESME BAK. NE OLDUĞUNU SÖYLE. SEN DE RESİMDEKİ NESNE İLE AYNI SESLE BİTEN BAŞKA BİR NESNE İSMİ SÖYLE.
(ÖRNEK: ARI - AYI - TOPRAK - KAPAK)

49

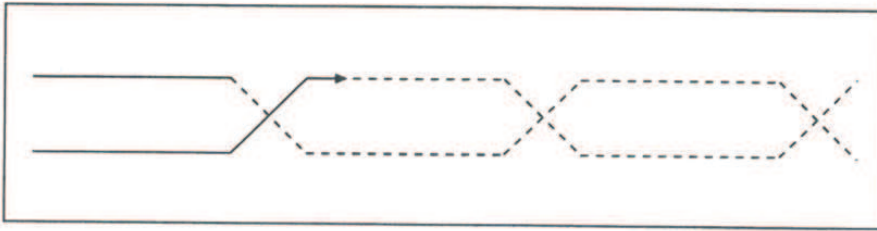

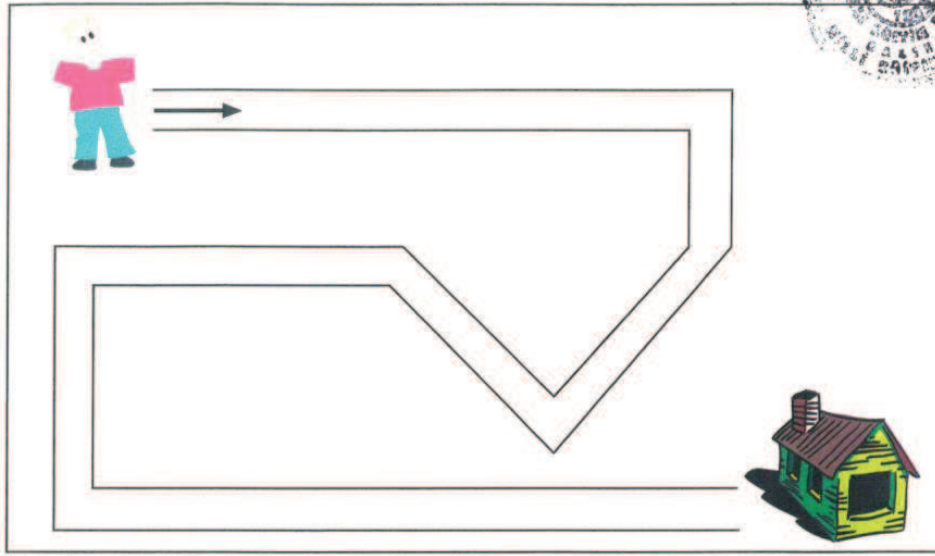
NOKTALARI BİRLEŞTİREREK ELİNİ HİÇ KALDIRMADAN YUKARIDAN AŞAĞIYA DOĞRU DÜZGÜN EĞİK ÇİZGİLER ÇİZ.

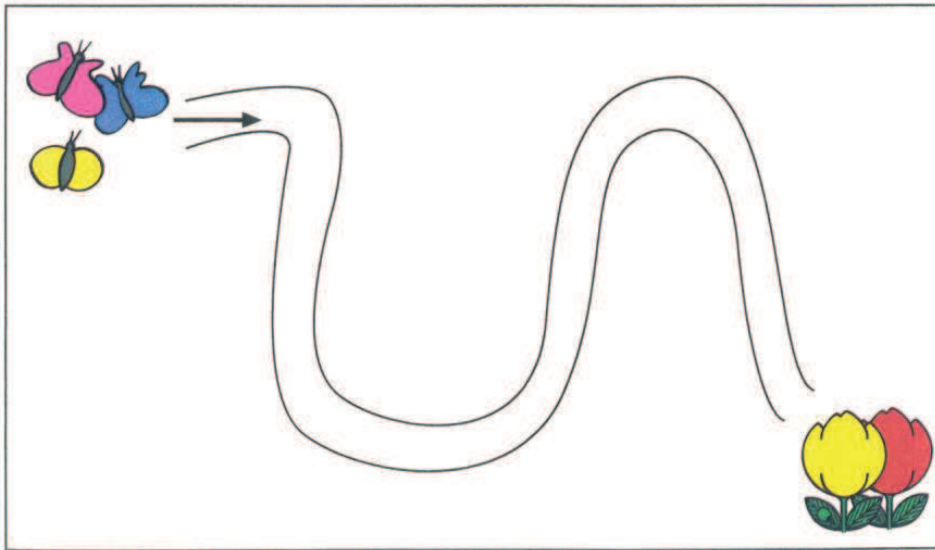
NOKTALARI BİRLEŞTİREREK ÇİZGİYİ TAMAMLA. EN SONDAKİ ÇİZGİNİN YANINDAKİ BOŞLUĞA AYNISINDAN BİR TANE DE SEN ÇİZ.

ELİNİ HİÇ KALDIRMADAN YUKARIDAKİ NOKTALARI BİRLEŞTİREREK DÜZGÜN ÇİZGİLER ÇİZ.

ELİNİ HİÇ KALDIRMADAN VE SINIRDAN TAŞMADAN ALİ'Yİ EVİNE GÖTÜR.

ELİNİ HİÇ KALDIRMADAN VE SINIRDAN TAŞMADAN KELEBEKLERİ ÇİÇEKLERE GÖTÜR.

ZİHİNSEL VE DİL GELİŞİM

		HER ZAMAN	SIK SIK	BAZEN	HİÇ BİR ZAMAN
1	Verilen yönergeye uygun davranış gösterir				
2	Dikkat edilmesi gereken bir olayın farkındadır				
3	Dikkatini olayın çeşitli yönleri üzerinde odaklaştırır				
4	Dikkatini bir objeden diğer objeye toplar				
5	Yeni objelerin farkına varır				
6	Değişik sesleri ayırt eder				
7	Nesneleri dokularından tanıır				
8	Nesnelerin tatlarını tanıır				
9	Nesnelerin kokularını tanıır				
10	Nesneleri görmeden diğer duyularını kullanarak tanıır				
11	Belli durumlarda meydana gelen değişiklikleri söyler				
12	Belli durumları oluşturan etmenleri söyler				
13	Durumun özelliklerini söyler				
14	Durumun nasıl gelişip sürdüğünü söyler				
15	Verilen bir olayın ne olduğunu söyler				
16	Bir olayı meydana getiren parçaları söyler				
17	Olayın sonucunu söyler				
18	Olayın nedenini söyler				
19	Olayın nedeni ile sonucu arasında ilişkinin ne olduğunu söyler				
20	Problem durumunu tanımlar				
21	Problemi oluşturan etmenleri söyler				
22	Çözüm için uygun yollar önerir				
23	Belirlenen yolları dener				
24	Problemin çözümü için doğru olana karar verir				
25	Nesnelerin isimlerini söyler				
26	Nesnelerin özelliklerini söyler				
27	Nesneler arasındaki benzerlikleri söyler				
28	Farklı nesnelere gruplara ayırır				
29	Benzer nesnelere bir araya getirerek sıralar				
30	Nesneleri belirtilen özelliklerine göre sıralar				
31	Olayları oluş sırasına göre sıralar				
32	Verilen nesnelerin miktarlarını karşılaştırır				
33	Verilen nesnelerin boyutlarını karşılaştırır				
34	Renkleri tanıır				
35	Geometrik şekilleri tanıır				
36	Söylenen sayı kadar nesne gösterir				
37	Gösterilen belli sayıdaki nesneyi sayar				
38	Elemanları eşit sayıdaki iki grup nesneyi eşleştirir				
39	Belli sayıdaki nesnelere sayılarına göre sıraya koyar				
40	Nesneleri miktarlarına göre karşılaştırır				
41	Verilen belli sayıdaki nesnenin sembolü olan rakamı gösterir				
42	Verilen rakamın ifade ettiği sayı kadar nesneyi gösterir				
43	Belli sayılardaki nesne gruplarının sayısını söyler				
44	İki grup nesneyi bir araya getirerek toplamlarını sayar				
45	Bir grup nesnenin belirlenen kadarnı çıkararak kalanları sayar				
46	Zaman belirten ifade ve terimleri anlamına uygun kullanır				
47	Günlük yaşamdaki kelimelerin anlamlarını söyler				
48	Öğrendiği kelimeleri doğru olarak kullanır				
49	Yaşanan olayları sırası ile anlatır				
50	Olay hakkındaki düşüncelerini düzgün cümlelerle ifade eder				
51	Kelimeleri doğru telaffuz eder				
52	Doğru yerlerde vurgulama yapar				
53	Uygun tonlamalar yapar				
54	Konuşurken sesinin tonunu ve hızını ayarlar				
55	Öğeleri cümle içinde doğru yerleştirir				
56	İyelik eklerini doğru kullanır				
57	Zaman eklerini doğru kullanır				
58	Çoğul eklerini doğru olarak kullanır				

		HER ZAMAN	SİK SİK	BAZEN	HİÇ BİR ZAMAN
59	Cümle içinde bağlaçları kullanır				
60	Cümle içinde sıfatları kullanır				
61	Cümle içinde zamirleri kullanır				
62	Materyallerin özelliklerini söyler				
63	Materyallerle yapabileceklerini planlar				
64	Gerekli malzemeleri seçer				
65	Nesneleri tekrar düzenleyerek şekillendirir				
66	Verilen durumla ilgili farklı düşünceler üretir				
67	Değişik yöntem ve araçlar kullanır				
68	Verilen durumla ilgili tahminlerini söyler				
69	Var olan kavramları farklı biçimlerde yorumlar				
70	Varolan durumu olduğu haliyle tanımlar				
71	Bu durumu oluşturan etmenleri söyler				
72	Durumla ilgili benzetmeler yapar				
73	Benzerliklerden yola çıkarak farklı düşünceler üretir				
74	Farklı özellikteki nesnelere bir arada kullanır				

	İŞARETLİ KUTUCUK SAYISI	ÇARPAN	PUAN
HER ZAMAN		X3	
SİK SİK		X2	
BAZEN		X1	
HİÇBİR ZAMAN		X0	
GELİŞİM ALANI TOPLAM PUANI			

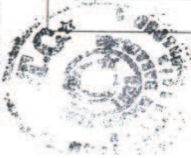

SOSYO - DUYGUSAL GELİŞİM

		HER ZAMAN	SIK SIK	BAZEN	HİÇ BİR ZAMAN
1	Farklı durumlarda değişik şeyler hissettiğini söyler				
2	Duygularını isimlendirir				
3	Yaşadığı durumlara ilgili olarak neler hissettiğini söyler				
4	Duygularını sözel yoldan uygun bir biçimde ifade eder				
5	Duygularını davranışları ile uygun biçimde gösterir				
6	Olumlu duyguların neler olduğunu söyler				
7	Olumsuz duyguların neler olduğunu söyler				
8	Belli durumlara ilgili mutluluk, üzüntü, kızgınlık vb. duyguların başkaları ile ilişkileri nasıl etkilediğini söyler				
9	Başkalarının duygularına ve ilgilerine hassastır				
10	Bir durum karşısındaki duygu ve düşüncelerini grup içinde ifade eder				
11	Bir problem durumunda çözüme yönelik fikirler üretir				
12	Bir problem durumunda gerektiğinde çevresinden yardım alarak çatışma durumunu çözer				
13	Verilen bir olay ya da durumda neler hissedebileceğini söyler				
14	Aynı olay ya da durum için başkalarının da aynı şeyi hissedebileceğini söyler				
15	Gerektiğinde kendini başkalarının yerine koyar				
16	Okul ortamındaki sosyal konumunu belirtir				
17	Yapmaktan hoşlanmadığı şeyleri söyler				
18	Belli durumlarda ne yapmak istediğini söyler				
19	Yapmayı planladığı iş için uygun materyalleri seçerek isteğini gerçekleştirir				
20	Dahil olmak istediği grubun özelliklerini öğrenmeye yönelik davranışlar gösterir				
21	Üye olmak istediği grubun kurallarını söyler				
22	Grup için kuralların neden gerekli olduğunu söyler				
23	Grup üyeleri ile işbirliği yapar				
24	Yapabileceği bir iş olduğunda kendiliğinden sorumluluk alır				
25	Yapabileceği bir iş önerildiğinde sorumluluk alır				
26	Aldığı sorumluluğu yerine getirir				
27	Gerektiğinde başkalarına yardım eder				
28	Gerekli durumlarda materyalleri paylaşır				
29	Grupla birlikte bir işi yürütür				
30	Herkesin farklı özelliklere sahip olduğunu söyler				
31	Başkalarının haklarına saygı gösterir				
32	Sosyal çatışma durumlarını çözümler				
33	Toplumsal yaşam için gerekli kuralları söyler				
34	Toplumsal yaşam için gerekli işbölümünü söyler				
35	Türk toplumunun kültürel özelliklerini söyler				
36	Toplumların yaşam biçimlerindeki benzerlikleri söyler				
37	Toplumların yaşam biçimlerindeki farklılıkları söyler				
38	Türk toplumuna ait belli başlı davranışların neler olduğunu söyler				
39	Türk toplumuna kutlanan bayram ve özel günlerin özelliklerini söyler				
40	Atatürk'ün Türk ulusu için yaptıklarını söyler				

	İŞARETLİ KUTUCUK SAYISI	ÇARPAN	PUAN
HER ZAMAN		X3	
SIK SIK		X2	
BAZEN		X1	
HİÇBİR ZAMAN		X0	
GELİŞİM ALANI TOPLAM PUANI			

FİZİKSEL GELİŞİM		HER ZAMAN	SIK SIK	BAZEN	HİÇ BİR ZAMAN
1	Bir kaptan diğerine sıvı boşaltır				
2	Verilen şekli taşımadan boyar				
3	Noktaları birleştirerek bir resmi oluşturur				
4	Verilen çizgileri kopye eder				
5	Ayakkabısını bağlar				
6	Yoğurma malzemelerine ellerini kullanarak şekil verir				
7	Yoğurma malzemelerine alet kullanarak şekil verir				
8	Makası doğru tutar				
9	Düz bir çizgi üzerinden keser				
10	Dairesel çizgi üzerinden keser				
11	Karmaşık bir şekli kesip çıkartır				
12	Çizgi üzerinden yürür				
13	Adım alarak yürür				
14	Hızlı yürür				
15	Koşarken yön değiştirir				
16	Dengeli olarak koşar				
17	Zıplatan bir nesneyi yakalar				
18	Belli mesafeyi sürünerek gider				
19	Çeşitli yönlere yuvarlanır				
20	Belirlenen hareketleri belirlenen sürede yapar				
21	Müziğin ritmine uygun tempo tutar				
22	Ritmeye uygun hareketlerle dans eder				
23	Ritmeye uyarak değişik hızlarda yürür				

	İŞARETLİ KUTUCUK SAYISI	ÇARPAN	PUAN
HER ZAMAN		X3	
SIK SIK		X2	
BAZEN		X1	
HİÇBİR ZAMAN		X0	
GELİŞİM ALANI TOPLAM PUANI			

ÖZBAKIM BECERİLERİ		HER ZAMAN	SIK SIK	BAZEN	HİÇ BİR ZAMAN
1	Yardımlı olmadan ihtiyaçlarını karşılar				
2	Temizlikle ilgili kurallara uyar				
3	Dengeli beslenme ile ilgili kurallara dikkat eder				
4	Dinlenme ile ilgili kurallara uyar				
5	Öz bakım araçlarını amaçlarına uygun kullanır				
6	İstenilen nitelikte elini yüzünü yıkar				
7	Tuvalet ile ilgili temizlik kurallarına uyar				
8	Yiyecekleri yenebilecek şekilde yıkar				
9	Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yer				
10	Sağlığını olumsuz etkileyecek yiyeceklerden kaçınır				
11	Kazalardan korunmak için gerekli davranışları gösterir				
12	Kendi güvenliğini sağlamak için gerekli davranışları gösterir				
13	Yapmaktan hoşlandığı işleri söyler				
14	İyi yapabildiği işleri söyler				
15	İstedikini gerçekleştirebilmek için ihtiyacı olan şeyleri belirler				
16	Düğmesini ilikler				

	İŞARETLİ KUTUCUK SAYISI	ÇARPAN	PUAN
HER ZAMAN		X3	
SIK SIK		X2	
BAZEN		X1	
HİÇBİR ZAMAN		X0	
GELİŞİM ALANI TOPLAM PUANI			

ozgul.polat@marmara.edu.tr
0 532 484 88 36

Ek E: Planla İlgili Resimler

Öyküleştirme yöntemi ile eğitim için kullanılan hikayenin baş karakteri “Küçük Prens”

Uzay ve gezegenler oluşturulurken ilk hafta yapılan etkinliklerin bir bölümü

Üçüncü hafta Venüs gezegeninde yaşayan, müzik aletleri zarar gören sanatçıya yardım için yapılan etkinliklerin bir kısmı

Beşinci hafta Neptün gezegeninde yaşayan Coğrafyacıya yardım amacıyla yüzebilen ve yüzemeyen maddeleri keşfedip, farklı materyaller kullanarak sal yapabilmek amacıyla yapılan etkinliklerden bir kısmı.

Son hafta Jüpiter gezegeninde Yanardağ patlaması sonucu zarar gören ve evsiz kalan canlılar için yeni yapılan etkinliklerin bir kısmı.

Özgeçmiş

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Elif ÖZSARI

Doğum Yeri: Denizli

Doğum Tarihi: 18.12.1989

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Pamukkale Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrenimi: Çanakkale 18 Mart Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLER

a)Yayınlar-SCI-Diğer:

b)Bildiriler-Uluslararası-Ulusal:

c)Katıldığı Projeler:

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurumlar ve Yıl:

Balıkesir Dursunbey Nene Hatun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi(2012-2014)

Balıkesir Edremit Ortaoba Eşref Kaya İlkokulu(2014-Devam Ediyor)

Balıkesir Edremit Halk Eğitim Merkezi(2014-2015)

Balıkesir Edremit Yılmaz Akpınar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi(2016-2017)

İLETİŞİM

E-posta Adresi: elif89899@hotmail.com